

**ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»**

**ВИДАННЯ НТСЕУ
«ЕНЕРГОІНФОРМ-ИНФОРМЭНЕРГО» № 589**

ОГЛЯД ЗМІ за 15–31 жовтня 2020 року

- ♦ *Загальні проблеми енергетики.
Заходи з їх вирішенню*
- ♦ *Атомна енергетика. Проблеми, перспективи*
- ♦ *Надра – нафта, газ, вугілля. Північний потік-2.
Майбутнє вугільної галузі*
- ♦ *Відновлювані джерела енергії*
- ♦ *ІТ-галузь на службі енергетики*
- ♦ *Тарифи, ринок електроенергії*
- ♦ *Нові технології. Нові проєкти*
- ♦ *Підготовка до ОЗП*
- ♦ *Міжнародне співробітництво. Перспективи*
- ♦ *Кадрова політика*
- ♦ *Різне. А що у них?*

Пішов з життя Володимир Лучніков – видатний енергетик України

З глибоким сумом та скорботою повідомляємо, що 22 жовтня пішов із життя Володимир Андрійович Лучніков, Почесний президент Науково-технічної спілки енергетиків та електротехніків України, шанований країною державний і громадський діяч.

Енергетична галузь зазнала величезної втрати. Володимир Андрійович усе життя присвятив служінню енергетиці та розбудові паливно-енергетичного комплексу України.

Володимир Лучніков народився у 1952 році, у 1974 – закінчив Новочеркаський політехнічний інститут за спеціальністю «теплові електростанції», після чого почав працювати на Курахівській ДРЕС машиністом-обхідником основного обладнання та інших посадах, зокрема начальником цеху налагодження та випробування котлотурбінного обладнання. Потім працював заступником головного інженера Старобешівській ДРЕС.

З 1985 по 1995 рік працював головним інженером Криворізької ДРЕС у м. Зеленодольськ Дніпропетровської області.

Двічі був призначений на високі посади першого заступника Міністра енергетики України (1995-1998) та заступника Міністра палива та енергетики України (2007 – 2011), де координував роботу сектору електроенергетики.

У 2000 році Володимир Лучніков став директором НЕК «Укренерго». За сім років, які він очолював компанію, йому вдалося завершити глобальні організаційно-господарські процеси, які завершили формування компанії, як системного оператора, стабілізувати її роботу по всіх напрямках. Саме під час його роботи в компанії (2002 рік) частину енергосистеми України – «острів Бурштинської ТЕС» – було синхронізовано з енергомережею континентальної Європи (тоді UCTE – Union for the Coordination of Transmission of Electricity – попередник ENTSO-E).

Згодом працював директором Науково-технічного центру електроенергетики, відокремленого підрозділу НЕК «Укренерго» (2011 – 2016).

Заслуги Володимира Андрійовича були відзначені орденом «За заслуги» III ступеня, званням «Заслужений енергетик України», Державною премією в галузі науки і техніки у 2020 році, відзнакою «Відмінник енергетики України» та іншими нагородами.

Світла пам'ять про Володимира Андрійовича назавжди залишиться в серцях друзів, колег, однодумців, усіх, хто працював поруч в енергетичній сфері.

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України висловлює найщиріші співчуття рідним та колегам Володимира Олександровича.

На 91-ому році пішов з життя Володимир Коровкін – легенда атомної енергетики України

З глибоким сумом та скорботою повідомляємо, що 15 жовтня на 91-ому році пішов з життя один з найвидатніших атомних енергетиків сучасності, віцепрезидент Українського ядерного товариства Володимир Коровкін.

Володимир Олександрович – людина-легенда, рушій ядерної енергетики України, який збудував і ввів в експлуатацію п'ять вітчизняних атомних енергоблоків. І до останнього дня свого життя не полишив атомну галузь, беручи активну участь у вирішенні нагальних проблем її функціонування та розвитку з науковими та виробничими структурами ядерної енергетики, у тому числі і в діяльності Українського ядерного товариства, Громадської ради при Міненерго України.

Всі, хто знав Володимира Коровкіна відчують сьогодні величезну втрату, адже це людина неосяжної мудрості, неймовірного професіоналізму та найвищих моральних принципів. Людина з великим серцем, яка завжди допомагала порадою та добрим словом, надихала та захоплювала.

25 лютого 2020 року Володимир Коровкіну виповнилось 90 років, з яких більшу половину свого життя він присвятив розвитку атомної енергетики України. Володимир Коровкін – єдиний в Європі керівник, який очолював ядерний об'єкт, а саме Рівненську АЕС, незмінно двадцять дев'ять років поспіль. Там, він вперше у вітчизняній практиці застосував нові системи внутрішнього реакторного контролю температури, систему контролю технологічних параметрів атомного енергоблока, що по теперішній час забезпечує безпечну експлуатацію АЕС та стабільне виробництво електроенергії для потреб України.

Ім'я Володимира Коровкіна назавжди буде викарбуване в історії атомної енергетики, а його досягнення та здобутки стануть дороговказом для майбутніх поколінь.

Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України висловлює найщиріше співчуття рідним та колегам Володимира Олександровича.

ПРО ОСНОВНІ ПОКАЗНИКИ РОБОТИ ПАЛИВНО-ЕНЕРГЕТИЧНОГО КОМПЛЕКСУ УКРАЇНИ ЗА СІЧЕНЬ–ВЕРЕСЕНЬ 2020 РОКУ

*ГО «Науково-технічна спілка
енергетиків та електротехніків України»*

Виробництво електроенергії

За 9 місяців 2020 року обсяг виробництва електричної енергії в Україні склав **107 672** млн кВт·г, що на **6 662** млн кВт·г, або на **5,8%** менше, ніж за 9 місяців 2019 року.

Структура виробництва електроенергії за 9 місяців

Виробники електроенергії	2019 рік		2020 рік		+/- до 2019	
	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%	млн кВт·г	%
Всього	114 334	100,0	107 672	100,0	-6 662	-5,8
ТЕС та ТЕЦ, з них:	42 174	36,9	35 028	32,5	-7 146	-16,9
ТЕС ГК	34 652	30,3	26 117	24,3	-8 535	-24,6
ТЕЦ та когенераційні установки	7 522	6,6	8 911	8,3	1 389	18,5
ГЕС та ГАЕС, з них:	6 160	5,4	5 597	5,2	-563	-9,1
ГЕС	5 182	4,5	4 434	4,1	-748	-14,4
ГАЕС	978	0,9	1 163	1,1	185	18,9
АЕС	60 562	53,0	56 770	52,7	-3 792	-6,3
Альтернативні джерела (ВЕС, СЕС, інші)	4 121	3,6	8 856	8,2	4 735	114,9
Блок-станції	1 317	1,2	1 421	1,3	104	7,9

У вересні 2020 р. обсяг виробництва електричної енергії електростанціями, які входять до ОЕС України, становив **11 277** млн кВт·год та збільшився на **41** млн кВт·год, або на 0,4 % порівняно з показником вересня 2019 року.

Фактичний баланс електроенергії ОЕС України за вересень 2020 року

млн кВт·г

Показники	Прогноз	Факт	Відхилення	
			млн кВт·г	%
1. Виробництво електроенергії в тому числі:	10 495	11 277	782	7,5
1.1. ТЕС	3 219	3 043	-176	-5,5
1.2. ТЕЦ та когенераційні установки	436	765	329	75,5
1.3. ГЕС	315	428	113	35,9
1.4. ГАЕС	125	149	24	19,2
1.5. АЕС	5 140	5 636	496	9,6
1.6. Блок-станції	135	153	18	13,3
1.7. Альтернативні джерела	1 125	1 103	-22	-2,0
2. Імпорт електроенергії	426	54	-372	-87,3
3. Експорт електроенергії	547	468	-79	-14,4
4. Технологічний переток електроенергії, зумовлений паралельною роботою з енергосистемами суміжних країн	0	3	3	
5. Електроспоживання (брутто)	10 200	10 663	463	4,5
6. Споживання електроенергії ГАЕС в насосному режимі	174	200	26	14,9

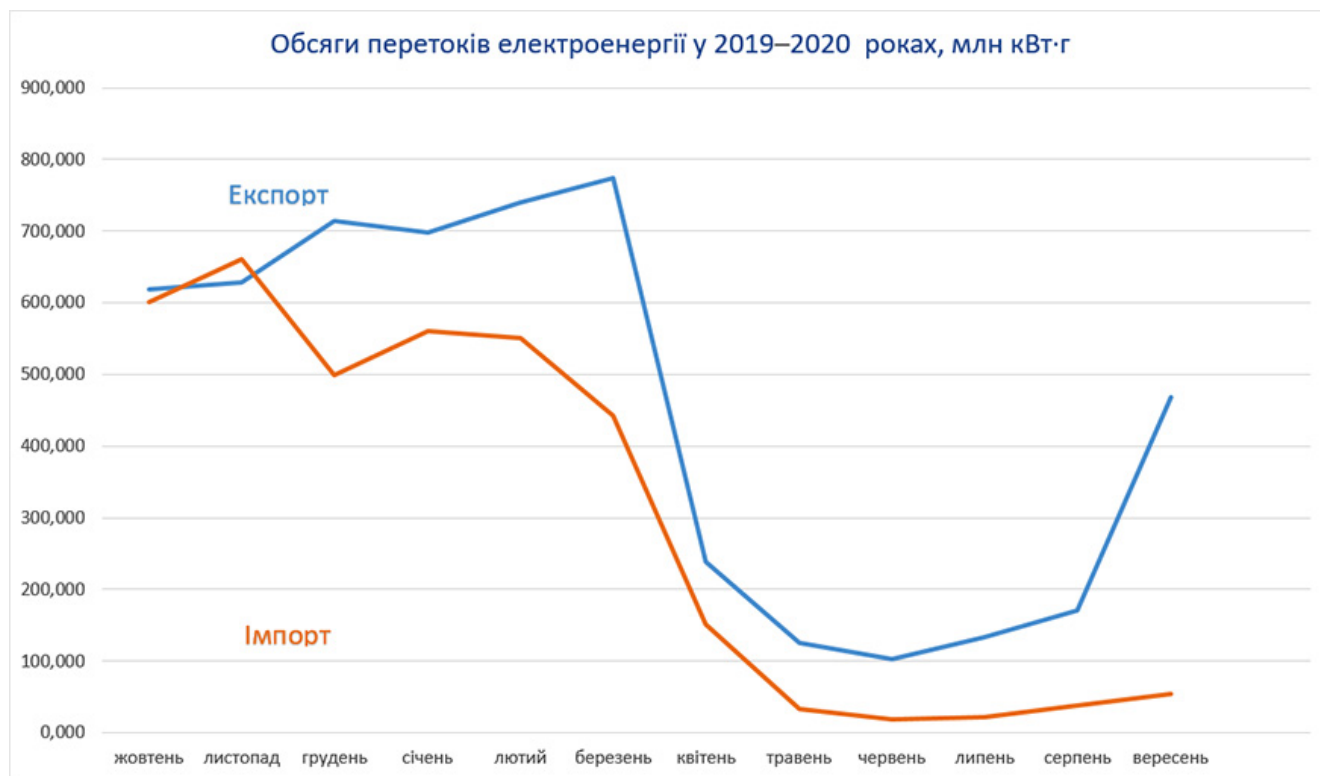
Довідково

Встановлена потужність енергосистеми України, МВт

АЕС	13 835
ТЕС ГК	21 842
ТЕЦ	6 070
ГЕС	4 812
ГАЕС	1 488
СЕС	4 938
ВЕС	1 071
Станції на біопаливі	177
Всього	54 233

[Інф. Укренерго](#)

Транскордонні перетоки електроенергії

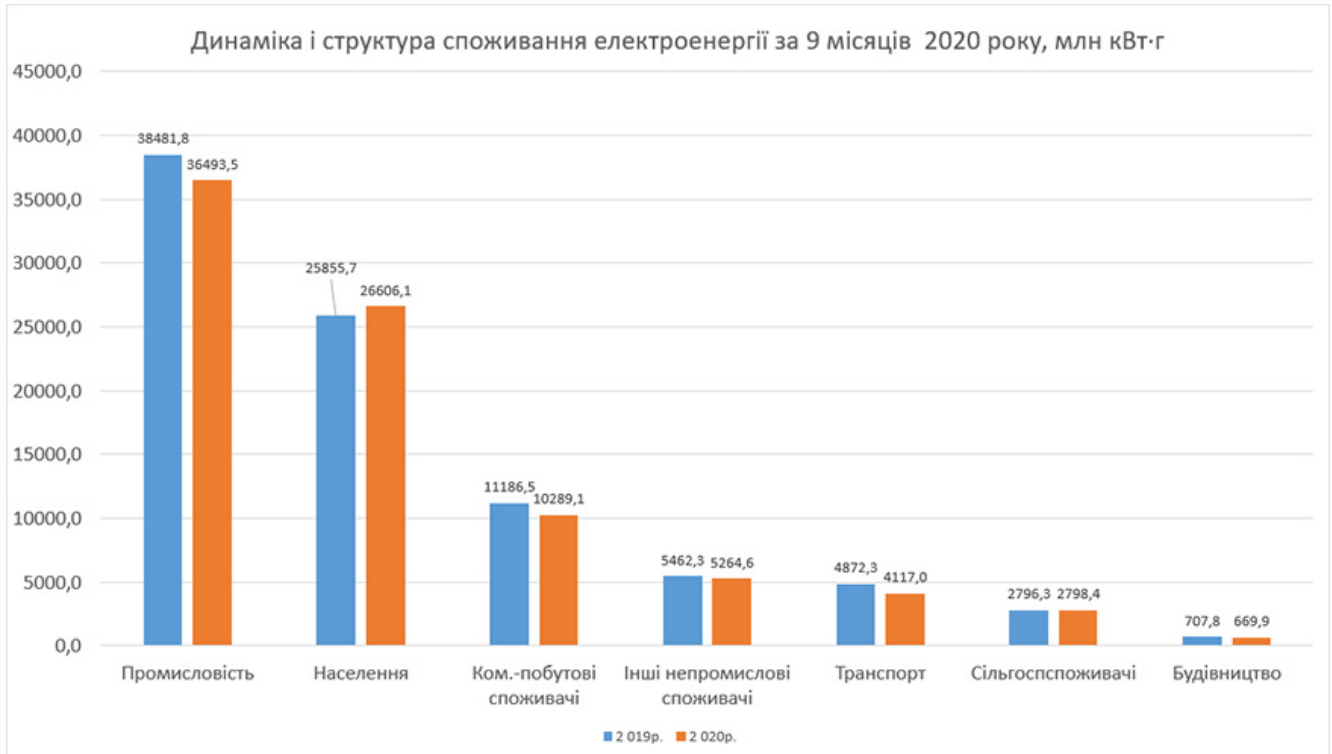
Країна	квітень	травень	червень	липень	серпень	вересень	Всього у 2020 році
ЕКСПОРТ							
Угорщина	129,489	0,210	0,025	4,474	16,542	268,898	1 492,293
Словаччина	0,000	0,000	0,000	1,894	0,680	12,230	15,295
Румунія	20,828	0,000	0,000	0,604	5,804	42,819	618,570
Польща	87,559	124,915	102,321	114,044	113,471	107,784	1 109,244
Молдова	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,040	130,292
Білорусь	0,000	0,000	0,000	12,000	34,900	35,900	82,800
ІМПОРТ							
Угорщина	36,823	16,409	9,146	10,840	18,816	9,230	473,077
Словаччина	102,937	14,424	8,008	9,726	17,536	43,597	1 105,179
Румунія	8,147	2,307	1,717	1,210	2,228	0,888	86,688
Білорусь	2,700	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	152,308
Росія	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	0,000	53,399
Всього							
експорт	237,876	125,125	102,346	133,016	171,397	467,671	3 448,494
імпорт	150,607	33,140	18,871	21,776	38,580	53,715	1 870,651
Обсяги технологічних перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем України та суміжних країн							
Росія *	4,740	5,151	5,268	4,504	5,582	3,605	43,355
Білорусь **	0,106	0,131	0,080	0,055	0,113	0,053	0,726

* – обсяги перетоків електроенергії обумовлені паралельною роботою енергосистем Росії і України.

** – обсяги перетоків електроенергії для живлення тупикових районів навантаження прикордонних споживачів енергосистем Білорусі і України.

Споживання електроенергії

Протягом вересня 2020 року зменшено споживання електроенергії (брутто) порівняно із вереснем 2020 року на 255,1 млн кВт·год (або 2,3%), що становило **10 862,7 млн кВт·год**. Споживання електроенергії (нетто) галузями національної економіки та населенням у вересні 2020 року становило **8 939,4 млн кВт·год**, що на 154,8 млн кВт·год (або 1,7%) менше аналогічного показника 2019 року.

Структура споживання електроенергії за 9 місяців, млн кВт·г

(без урахування тимчасово окупованих територій АР Крим, м. Севастополя, Донецької та Луганської областей)

Групи споживачів	Споживання у 2019		Споживання у 2020		Питома вага, %	
	млн кВт·г	млн кВт·г	+/-	2019 р.	2020 р.	
Споживання ел.ен. (брутто)	110785,7	106128,6	-4657,1	-4,2		
Споживання ел.ен. (нетто)	89362,7	86238,6	-3124,2	-3,5	100,0	
1.Промисловість						
у тому числі:	38481,8	36493,5	-1988,3	-5,2	43,1	
Паливна	2532,3	2378,9	-153,4	-6,1	2,8	
Металургійна	21980,1	20366,7	-1613,4	-7,3	24,6	
Хімічна та нафтохімічна	2704,5	3099,9	395,4	14,6	3,0	
Машинобудівна	2739,3	2256,6	-482,7	-17,6	3,1	
Будів.матеріалів	1670,5	1676,9	6,4	0,4	1,9	
Харчова та переробна	3303,6	3152,0	-151,6	-4,6	3,7	
Інша	3551,3	3562,4	11,0	0,3	4,0	
2.Сільгоспспоживачі	2796,3	2798,4	2,1	0,1	3,1	
3.Транспорт	4872,3	4117,0	-755,3	-15,5	5,5	
4.Будівництво	707,8	669,9	-37,8	-5,3	0,8	
5.Ком.-побутові споживачі	11186,5	10289,1	-897,4	-8,0	12,5	
6.Інші непромисл.споживачі	5462,3	5264,6	-197,8	-3,6	6,1	
7.Населення	25855,7	26606,1	750,4	2,9	28,9	

Динаміка споживання електроенергії за 9 місяців 2020 р.

Технологічні витрати електроенергії на її транспортування електричними мережами

За 9 місяців 2020 року величина загальних технологічних витрат електроенергії на її транспортування електричними мережами всіх класів напруги становила 10,5 млрд кВт·год, або 10,64% від загального відпуску електроенергії в мережу. Порівняно з показником 2019 року рівень загальних технологічних витрат на транспортування електроенергії зменшився на 0,9 млрд кВт·год (11,4 млрд кВт·год або 10,88% у минулому році).

Нормативна (технічна) складова технологічних витрат електроенергії за 9 місяці 2020 року становила 12,3 млрд кВт·год, або 12,51% від загального відпуску електроенергії в мережу та зменшилася на 1,0 млрд кВт·год, по відношенню до показника минулого року (13,3 млрд кВт·год або 12,65% у 2019 році).

За рахунок виконання організаційно-технічних заходів зі зниження технологічних витрат в електричних мережах 0,38-800 кВ за 9 місяці 2020 року заощаджено 134,4 млн кВт·год електричної енергії (131,5 млн кВт·год за відповідний період минулого року).

Ціни на електроенергію

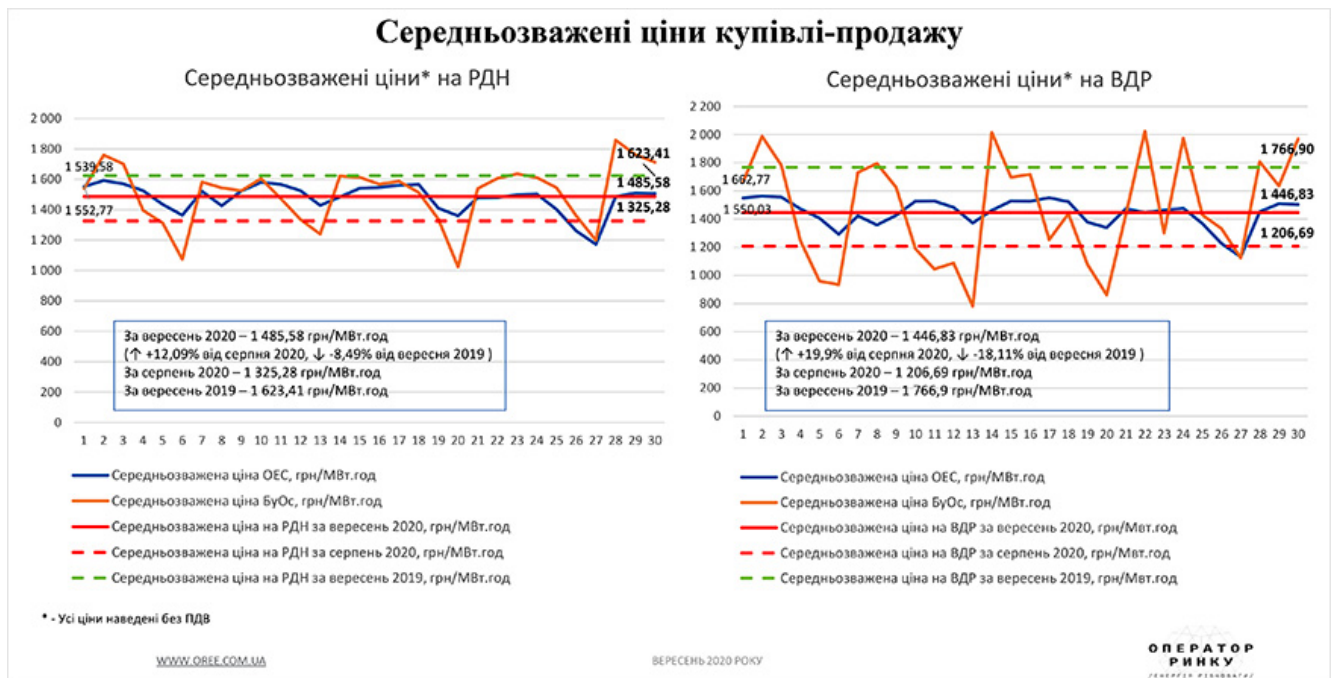
Динаміка середньозваженої ціни на РДН і ВДР у липні 2020 року

Середньозважена ціна акцептованої у вересні 2020 року на ринку «на добу наперед» електричної енергії становить 1 485,58 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 12,09% більше, ніж у серпні 2020 року, та на 8,49% менше, ніж у вересні 2019 року. Про це йдеться в результатах моніторингу ринку, який проводить [ДП «Оператор ринку»](#).

На внутрішньодобовому ринку середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії у вересні 2020 року становить 1 446,83 грн/МВт·год (без ПДВ). Це на 19,9% більше, ніж серпнева ціна, та на 18,11% менше, ніж було у вересні 2019 року.

РДН ОЕС України: у вересні 2020 року середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії, у порівнянні з серпнем 2020 року, збільшилася на 14,3% та склала 1 483,37 грн/МВт·год (без ПДВ). Бурштинський енергоострів: порівняно з серпнем вереснева ціна є на 8,89% меншою та становить 1 510,23 грн/МВт·год (без ПДВ).

ВДР ОЕС України: середньозважена ціна акцептованої у вересні 2020 року електроенергії становить 1 445,27 грн/МВт·год (без ПДВ), що на 19,92% більше, ніж було у серпні 2020 року. Торгова зона «Острів Бурштинської ТЕС»: середньозважена ціна купівлі-продажу електроенергії у порівнянні з серпнем збільшилася на 18,28% та становить 1 589,32 грн/МВт·год (без ПДВ).

У вересні 2020 року погодинні ціни купівлі-продажу електроенергії на РДН та ВДР в торговій зоні «ОЕС України» значно відхилялися від цінових обмежень. Це обумовлено низьким попитом та профіцитом пропозицій на продаж електричної енергії на цих сегментах ринку. У Бурштинському енергоострові в нічні години спостерігався дефіцит пропозицій на продаж електроенергії, тому ціни в нічному періоді майже не відхилялися від цінових обмежень.

Загальний обсяг заявок на продаж електричної енергії в ОЕС України у вересні, порівняно з серпнем 2020 року, зменшився на 13,03%, а у торговій зоні «Острів Бурштинської ТЕС» збільшився на 5,22%.

Обсяг купівлі-продажу електричної енергії на ринку «на добу наперед» та внутрішньодобовому ринку у вересні 2020 року становив 2 793,76 ГВт.год. Це на 13,76% менше, ніж торгувалося на цих сегментах ринку у серпні 2020 року.

Оператор ринку

Біржові котирування на ТБ «Українська енергетична біржа»

Базове навантаження

Дата	Торгова зона	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
29.09.2020	ОЕС України	3 725,00	1430,00
25.09.2020	ОЕС України	14 900,00	1 017,00
18.09.2020	ОЕС України	110 450,00	1 235,00
11.09.2020	ОЕС України	1 465 000,00	1 120,00
08.09.2020	ОЕС України	168,00	1 435,00
01.09.2020	ОЕС України	19 488,00	1 480,00

Пікове навантаження

Дата	Торгова зона	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
24.09.2020	ОЕС України	31 500,00	1 546,40
20.08.2020	ОЕС України	99 000,00	1 239,00
14.08.2020	ОЕС України	2 016 000,00	1 221,65
05.08.2020	Бурштинський п-в	7 500,00	1 801,80

Електрична енергія для забезпечення загальносуспільних інтересів у процесі функціонування ринку електричної енергії

Базове навантаження

Дата	Обсяг, МВт·г	Середньозважена ціна, грн/МВт·г, без ПДВ
26.10.2020	61 200,00	10,00
24.09.2020	48 425,00	10,00
27.08.2020	79 200,00	10,00
13.08.2020	49 368,00	10,00
28.07.2020	90 024,00	673,76

[Українська енергетична біржа](#)

Розрахунки за електроенергію

Щодо погашення заборгованості на ОРЕ, що виникла до 01.07.2019

Законом України №719-IX [«Про заходи, спрямовані на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії»](#) передбачено комплекс заходів щодо врегулювання питання повного погашення заборгованості, яка виникла на оптовому ринку до 1 липня 2019 року.

Також реалізація Закону призведе до покращення фінансової ситуації в діючій моделі ринку електричної енергії та забезпечить умови для сталих розрахунків.

03.09.2020 Проект Закону України № 2390 (реєстр. №485-IX) «Про внесення змін до Кодексу України з процедур банкрутства (щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії)» подано на повторне друге читання.

17.09.2020 Проект Закону № 2389 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії» передано на доопрацювання в комітет.

Для ефективної реалізація ЗУ № 719 необхідно прийняти:

1. Проект Закону № 2388 «Про внесення змін до Бюджетного кодексу України щодо джерел формування спеціального фонду» (спрямування акцизного податок з виробленої в Україні електричної енергії в спеціальний фонд держбюджету). Знаходиться на розгляді у комітетах ВРУ;

3. Проект Закону № 3459 «Про внесення змін до ЗУ «Про Державний бюджет України на 2020 рік» (щодо заходів, спрямованих на погашення заборгованості, що утворилася на оптовому ринку електричної енергії)»

Оператори систем розподілу Про оплату заборгованості споживачів за спожиту до 01.01.2019 електроенергію за 6 місяців 2019 р.	Борг за спожиту енергію станом на 01.01.2020	Борг за спожиту електроенергію станом на 01.10.2020	Приріст/Зниження заборгованості з початку року
	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Всього по Україні:	26 298 039,0	25 492 752,2	-805 286,7
АТ «Вінницяобленерго»	54 314,0	29 593,0	-24 721,0
ПрАТ «Волиньобленерго»	13 065,0	8 941,0	-4 124,0
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	926 827,8	704 510,7	-222 317,1
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	731 954,0	712 356,0	-19 598,0
АТ «Житомиробленерго»	23 266,0	17 997,4	-5 268,6
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	23 125,0	18 359,0	-4 766,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	1 670 203,0	1 544 922,0	-125 281,0
АТ «Прикарпаттяобленерго»	12 860,0	8 138,0	-4 722,0
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	304 764,1	210 982,1	-93 782,1
ПрАТ «Київобленерго»	92 356,5	68 894,1	-23 462,4
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	17 622,0	11 889,0	-5 733,0
ТОВ «ЛЕО»	1 990 628,0	1 972 257,0	-18 371,0
ПрАТ «Львівобленерго»	19 124,0	10 573,0	-8 551,0
АТ «Миколаївобленерго»	83 182,0	77 016,0	-6 166,0
АТ «Одесаобленерго»	115 993,5	91 479,6	-24 513,9
АТ «Полтаваобленерго»	138 855,0	135 740,0	-3 115,0
ПрАТ «Рівнеобленерго»	11 159,7	8 051,0	-3 108,7
ПАТ «Сумиобленерго»	282 413,0	253 850,0	-28 563,0
ВАТ «Тернопільобленерго»	16 312,0	8 823,0	-7 489,0
АТ «Харківобленерго»	1 568 971,0	1 532 050,8	-36 920,2
АТ «Херсонобленерго»	91 316,0	70 472,0	-20 844,0
АТ «Хмельницькобленерго»	13 923,0	11 636,0	-2 287,0
ПАТ «Черкасиобленерго»	1 697 856,0	1 711 593,0	13 737,0
АТ «Чернівціобленерго»	150 176,0	138 228,8	-11 947,2
АТ «Чернігівобленерго»	25 158,0	23 517,0	-1 641,0
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	2 302 800,0	2 253 638,0	-49 162,0
ДП «Регіональні електричні мережі»	13 685 124,4	13 680 021,9	-5 102,6
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	234 689,9	177 223,0	-57 467,0

Щодо виплат за «зеленим» тарифом

З початку 2020 року ДП «Гарантований покупець» придбало у виробників електроенергії за «зеленим» тарифом **8608 МВт·год** електроенергії.

На 16 жовтня 2020 року на користь відновлювальної генерації сплачено **15,1 млрд грн**. При цьому, електроенергію січня і лютого сплачено на 100%, березня – 47%, квітня – 5%, травня – 5%, червня – 4%, липня – 3,5%, серпня – 100%, вересня – 43%, жовтня (10 діб) – 6,8%. Причина несвоєчасного виконання зобов'язань перед ВДЕ – заборгованість перед Гарантованим покупцем з боку ПрАТ «НЕК «Укренерго», яка сягнула **23,14 млрд грн** через занижений тариф на передачу електроенергії.

Гарантований покупець здійснює виплати за «зеленим» тарифом, керуючись принципами розрахунків – пропорційно до обсягів відпущеної товарної продукції, за фактом отримання коштів.

Довідково. 21.10.2020 НКРЕКП затвердила розмір вартості послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії, наданої державним підприємством «Гарантований покупець» у вересні 2020 року.

Розмір зазначеної послуги у вересні склав 3,0 млрд грн.

Відповідно до законодавства, остаточний розрахунок за місяць з виробниками за «зеленим» тарифом здійснюється лише після того, як Регулятор затвердить розмір вартості послуги, яку Гарантований покупець надав оператору системи передачі (ОСП) – ПрАТ «НЕК «Укренерго».

[Гарантований покупець](#)

ПСО

З початку 2020 року ДП «Гарантований покупець» придбало для забезпечення потреб населення **40 856 ГВт·год**.

На 16 жовтня 2020 року виробникам електроенергії (Енергоатом, Укргідроенерго) сплачено **14,1 млрд грн**, що складає 61%, а саме сплачено за січень 100%, за лютий 12%, за березень 100%, за квітень 29%, за травень 2,7%, за червень – 51%, липень – 70%, серпень – 100%, вересень – 100%. Заборгованість Укренерго перед Гарантованим покупцем – 6,9 млрд грн.

[Гарантований покупець](#)

Постачальник «останньої надії»

Постачальником «останньої надії» визначено Державне підприємство зовнішньоекономічної діяльності «Укрінтеренерго».

Постачальником з початку року відпущено електричної енергії на суму **824,5 млн грн**, сплачено 81,1 млн грн (рівень оплати склав 9,8%). Заборгованість станом на 01.10.2020 становить **2 211,5 млн** гривень.

Щодо погашення заборгованості на новому ринку електроенергії

24.09.2020 у Верховній Раді зареєстровано законопроект [№4151](#) щодо підтримки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Пропонується надати праву Міністерству фінансів України здійснити за рішенням Кабінету Міністрів України випуск облігацій внутрішньої державної позики на

відповідну загальну суму видатків, кошти від продажу яких будуть спрямовані ПрАТ «НЕК «Укренерго» для погашення заборгованості перед ДП «Гарантований покупець», та подальшого погашення заборгованості ДП «Гарантований покупець» перед суб'єктами господарювання, які виробляють електричну енергію з альтернативних джерел енергії у розмірі 40 % заборгованості ДП «Гарантований покупець» станом на 1 серпня 2020 року, а також для створення мінімально необхідного ресурсу для забезпечення повноти та своєчасності здійснення оплати державним підприємством «Гарантований покупець» поточних зобов'язань перед Виробниками ВДЕ протягом серпня – грудня 2020 року.

30.09.2020 Комітет Верховної Ради з питань енергетики та житлово-комунальних послуг розглянув і підтримав пропозиції Міненерго до законопроекту [№ 4000](#) про держбюджет на 2021 рік щодо розрахунків з ВДЕ, погашення боргів ДП «Енергоринок», резерву для зняття з експлуатації блоків АЕС.

Оператори системи розподілу

Операторами здійснено розподіл електричної енергії за 9 місяців 2020 року в обсязі **79 877,8** млн кВт·год на суму **47 766,8** млн грн, сплачено **46 149,0** млн грн (рівень оплати склав 96,6%).

ФОРМА РОЗПОДІЛУ (про надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії)	Обсяги розподілу електричної енергії	Нараховано за послуги розподілу електроенергії	Надходження коштів з оплати послуг за розподіл електроенергії	Борг(+)/ Переплата(-) станом на 01.09.2020*
	тис. кВт·год	тис. грн	тис. грн	тис. грн
Разом	79 877 825,2	47 766 758,4	46 148 993,0	-1 242 876,5
АТ «Вінницяобленерго»	2 005 448,1	1 811 384,2	1 806 035,4	34 139,1
ПрАТ «Волиньобленерго»	1 158 361,8	1 000 884,0	995 519,6	14 032,5
АТ «ДТЕК Дніпровські електромережі»	12 384 207,8	4 116 016,6	4 074 433,9	-515 132,1
АТ «ДТЕК Донецькі електромережі»	2 138 237,0	2 250 313,6	2 155 698,2	-283 356,1
АТ «Житомиробленерго»	1 718 152,0	1 560 671,9	1 575 902,5	-91 525,2
ПрАТ «Закарпаттяобленерго»	1 304 808,7	1 496 981,6	1 531 024,8	22 074,0
ПАТ «Запоріжжяобленерго»	5 289 007,1	2 308 851,6	2 126 834,0	231 954,6
АТ «Прикарпаттяобленерго»	1 717 712,4	1 475 447,3	1 418 163,7	19 275,2
ПрАТ «ДТЕК Київські електромережі»	6 435 572,7	2 150 365,1	2 103 110,6	-784 739,0
ПрАТ «Київобленерго»	4 588 590,4	3 046 119,7	3 097 513,0	-348 481,5
ПрАТ «Кіровоградобленерго»	1 352 024,0	1 220 112,0	1 214 254,0	-86 122,0
ТОВ «Луганське енергетичне об'єднання»	933 425,5	990 607,5	1 012 377,0	-32 410,7
ПрАТ «Львівобленерго»	2 937 681,8	2 368 682,0	2 337 790,4	-75 722,3
АТ «Миколаївобленерго»	1 895 664,5	1 412 246,1	1 347 544,2	3 609,5
АТ «Одесаобленерго»	4 296 169,5	3 298 147,5	3 298 281,2	13 954,4
АТ «Полтаваобленерго»	3 627 140,7	1 994 970,9	1 661 544,6	-109 612,9
ПрАТ «Рівнеобленерго»	1 628 472,7	1 091 449,0	1 078 311,9	-25 597,3
ПАТ «Сумиобленерго»	1 392 316,1	1 260 408,3	1 236 149,7	14 060,1

ВАТ «Тернопільобленерго»	915 720,2	995 440,1	958 198,3	-30 922,5
АТ «Харківобленерго»	4 267 895,3	3 024 500,8	2 414 677,6	680 714,7
АТ «Херсонобленерго»	1 781 817,4	1 485 212,9	1 480 510,4	-52 104,8
АТ «Хмельницькобленерго»	1 551 897,9	1 438 205,0	1 408 635,3	31 474,6
ПАТ «Черкасиобленерго»	2 138 115,5	1 430 579,6	1 440 388,7	-23 233,2
АТ «Чернівціобленерго»	938 031,7	855 418,2	833 756,8	-26 389,3
АТ «Чернігівобленерго»	1 206 862,2	1 251 625,6	1 238 130,4	-31 389,8
ПрАТ «ДТЕК ПЕМ-Енерговугілля»	227 859,6	90 036,8	67 629,4	30 905,8
ДП «Регіональні електричні мережі»	869 121,1	252 619,9	136 315,9	251 987,2
ТОВ «ДТЕК Високовольтні мережі»	4 490 332,9	304 758,2	326 697,4	-46 426,7
ПрАТ «ПЕЕМ «Центральна енергетична компанія»	521 336,4	322 421,3	312 081,9	-33 979,0
ДПЕМ ПрАТ «Атомсервіс»	585 477,2	53 098,0	53 185,4	72,5
АТ «Укрзалізниця»	3 580 365,0	1 409 183,0	1 406 969,1	6 017,5
КП «Міські електричні мережі»	0,0	0,0	1 327,6	-3,7

* З врахуванням боргів/переплат минулого року

Постачальники універсальних послуг

Постачальниками універсальних послуг за 9 місяців 2020 року надано споживачам України електричної енергії в обсязі 35 284,1 млн кВт·год на суму 55 183,9 млн грн, рівень оплати склав 99,8%.

Довідково

Згідно Правил роздрібного ринку електричної енергії ціни на електричну енергію, що постачається споживачам постачальниками універсальних послуг та «останньої надії», включають, у тому числі ціни (тарифи) на послуги оператора системи передачі та оператора системи розподілу відповідно до укладених договорів про надання відповідних послуг.

Електропостачальниками, що здійснюють **постачання електричної енергії за вільними цінами**, надано споживачам України електричної енергії в обсязі 9 771,5 млн кВт·год на суму 21533,1 млн грн, рівень оплати склав 95,1%.

Довідково

Інформація щодо постачання електричної енергії за вільними цінами була надана електропостачальниками, на яких покладено зобов'язання з надання універсальних послуг.

Видобуток вугілля

За серпень 2020 року вугледобувними підприємствами України видобуто **2 786,3 тис. тонн** вугілля, що на 363,4 тис. тонн (або на 15,0%) більше порівняно з серпнем 2019 року. Видобуток енергетичного вугілля збільшився на 508,8 тис. тонн (або на 28,5%), коксівного вугілля – зменшився на 145,4 тис. тонн (або на 22,7%).

За 8 місяців 2020 року вугледобувними підприємствами України видобуто **18 526,8 тис. тонн** вугілля, що на 1 766,5 тис. тонн (або на 8,7%) менше порівняно з відповідним періодом минулого року. У тому числі видобуток енергетичного вугілля зменшився на 2 134,7 тис. тонн (або на 13,1%), коксівного вугілля – зменшився на 586,3 тис. тонн (або на 24,6%).

Запаси вугілля та мазуту на ТЕС та ТЕЦ

Запаси вугілля на 03.09.2020 становили **3 011,4 тис. тонн**, що на 359% більше, ніж у 2019 році при номінальній місткості вугільних складів **5 393 тис. тонн**. При цьому запаси газового вугілля склали **2 492,4 тис. т**, а запаси антрациту – **519,1 тис. т**.

Запаси топкового мазуту на 03.09.2020 становили **46,6 тис. тонн**, що на **14,2 тис. т** або на 44% більше ніж у 2019 році.

[Міненерго](#)

Газ

Видобуток газу

Обсяги видобутого газу у **серпні** 2020 року в Україні збільшились на 10,4 млн куб м (або на 0,6%) порівняно з серпнем минулого року і становили **1 704,8 млн. куб. м**.

За **8 місяців** 2020 року обсяги видобутого газу в Україні зменшились на 298,55 млн куб. м (або на 2,3%) порівняно з показником минулого року і становили **13 601,45 млн куб. м**.

[Оператор ГТС України](#)

Запаси газу в газосховищах

Станом на 01.10.2020 у вітчизняних ПСГ накопичено **27,9 млрд куб. м** природного газу.

Об'єм закачування природного газу в ПСГ України за дев'ять місяців поточного року становить **15,9 млрд куб. м**, що на **6,3%** більше ніж у 2019-му.

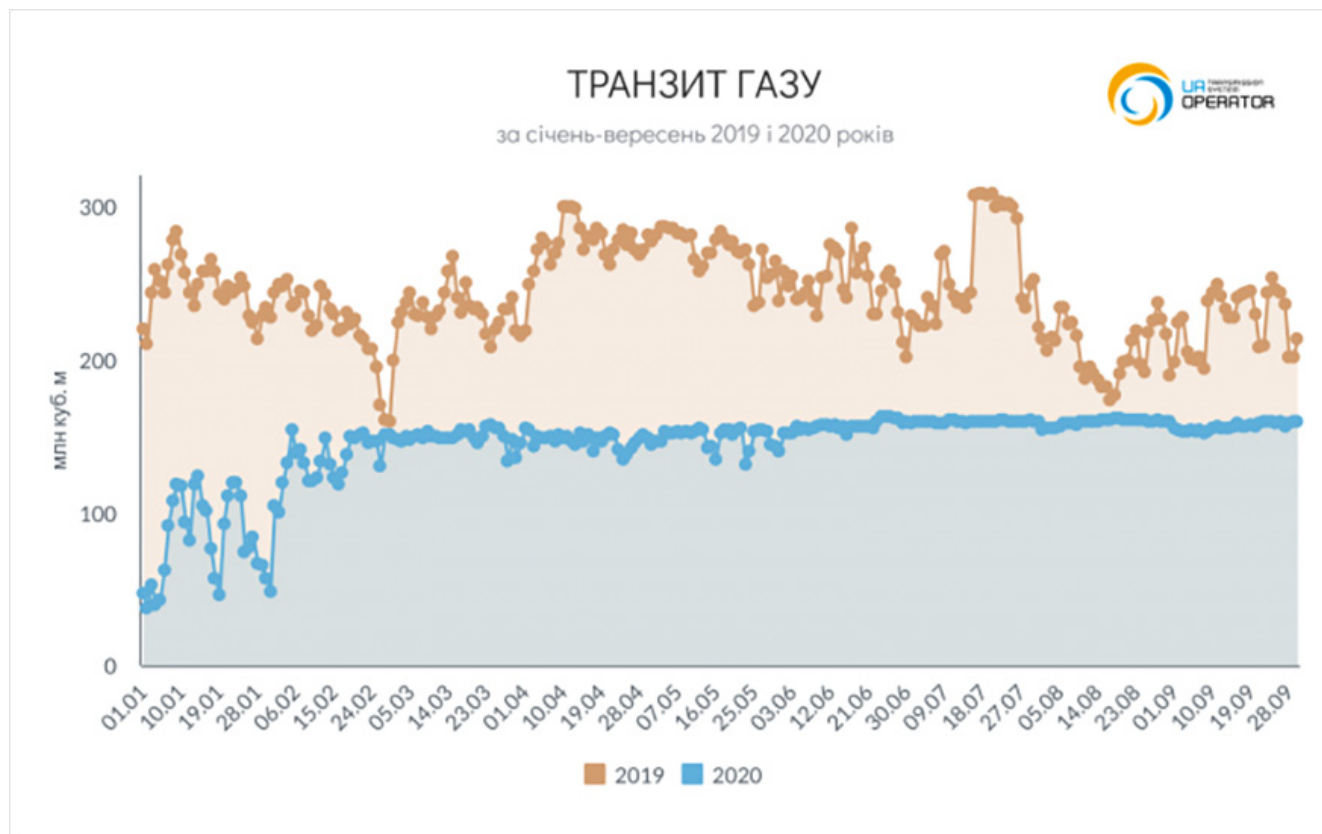
З них резиденти закачали **7,5 млрд куб. м** газу, що порівняно з минулим роком менше на 42,8%. Разом зі зменшенням обсягів зберігання газу українськими компаніями вітчизняні газосховища активно поповнюються нерезидентами. З початку 2020 року вони закачали до ПСГ **8,4 млрд куб. м** газу, що в **4,4 рази** перевищує минулорічні показники.

[Укртрансгаз](#)

Транзит газу

За 9 місяців 2020 року Оператор ГТС України протранзитовав 39,5 млрд куб. м газу. Це на 40% менше, ніж за цей самий період минулого року (65,4 млрд куб. м).

Ключова причина скорочення обсягів транзиту – запуск нових газопроводів в обхід України, якими російський газ транспортується в Європу. Відповідно, це вплинуло на контрактні обсяги замовлення послуг у Оператора ГТС України.

З початку року Газпром повністю розраховується за весь обсяг заброньованих потужностей, з яких використовує лише 81%. Зі свого боку ОГТСУ виконує всі добові заявки й ефективно забезпечує безперебійність транспортування газу до європейських країн.

У західному напрямку було протранзитовано 36,8 млрд куб. м газу (-40%). Зокрема, у Польщу – 2,9 млрд куб. м, Словаччину – 27,1 млрд куб. м, Угорщину – 6,8 млрд куб. м.

У південному напрямку транзит склав 2,6 млрд куб. м (-76%). Із них 0,54 млрд куб. м – у Румунію та 2,05 млрд куб. м – у Молдову. Падіння транзиту по цьому маршруту пов'язане з запуском у січні 2020 року «Турецького потоку», яким доправляється газ з Росії у Туреччину, а звідти в країни Балканського півострову.

Довідково

Транзитна угода між НАК «Нафтогаз України» та російським ВАТ «Газпром», укладена наприкінці 2019 року строком на п'ять років. Вона передбачає бронювання Газпромом потужностей для транзиту в обсязі 65 млрд куб. м (178 млн куб. м/добу) в 2020 році та по 40 млрд кубометрів (110 млн куб. м/добу) у 2021-2024 роках.

Імпорт газу

За 9 місяців 2020 року Оператор ГТС України протранспортував 14,8 млрд куб. м газу з Європи в Україну на замовлення своїх клієнтів. Це на 28% (3,2 млрд куб. м) більше, ніж за аналогічний період минулого року. Обсяги завезення з європейських країн на 62% перевищують середні показники відповідних періодів у 2016-2019 роках.

Всього за 9 місяців 2020 року імпорт із Словаччини склав майже 9,7 млрд куб. м (+33% у порівнянні до аналогічного періоду минулого року), із Угорщини – майже 3,7 млрд куб. м (+14%), із Польщі – майже 1,5 млрд куб. м (+33%).

Зокрема, віртуальним реверсом (backhaul), який вперше став доступний на початку цього року, імпортовано 46%, або 6,8 млрд куб. м: зі Словаччини – майже 3,1 млрд куб.м, з Угорщини – майже 2,8 млрд куб. м, з Польщі – майже 1,0 млрд куб. м.

Зважаючи на ремонт газопроводу «Лупінг №4», що тривав згідно з графіком з 1 по 21 вересня, імпорт зі Словаччини здійснювався **виключно шляхом віртуального заміщення через точку «Ужгород – Вельке Капушани».**

З початку року в підземні сховища для зберігання в режимі «митний склад» було направлено 9,8 млрд куб. м імпортованих обсягів. Із них 62% (або 6,1 млрд куб. м) надійшли в режимі «shorthaul – митний склад» і 38% (3,8 млрд куб.м) в режимі «кордон – митний склад».

Всього за період січня-вересня транспортування газу з ЄС в Україну замовляли 72 трейдери, з них 45 українських компаній та 27 іноземних. А послугами shorthaul та «митний склад» скористалися понад півсотні компаній – більша частина з яких є нерезидентами.

[Оператор ГТС України](#)

Нафта

Транспортування нафти

З початку 2020 року обсяги перекачки нафти підприємствами магістральних нафтопроводів склали 11 796,0 тис. т, що на 6,0 % (або на 671,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

Обсяги транзиту нафти територією України склали 9 885,0 тис. т, що на 5,5 % (або на 518,0 тис. т) більше до відповідного періоду минулого року, а для потреб України – 1 911,0 тис. т, що на 8,7 % (або на 153,0 тис. т) більше у порівнянні з відповідним періодом минулого року.

З початку 2020 року транзитні обсяги перекачки нафти у загальному обсязі складають 83,0 %, а на нафтопереробні підприємства України – 17,0 %.

Сьогодні фінансовий стан нафтотранспортних підприємств не дозволяє здійснювати заходи стосовно забезпечення їх ефективного функціонування, що пов'язано з високим рівнем податкового навантаження, неповним використанням потужностей нафтотранспортної системи (менше 40 відсотків), погіршенням технічного стану об'єктів нафтопроводів.

Переробка нафти

За 9 місяців 2020 року на Дрогобицький нафтопереробний завод та на Шебелинський газопереробний завод поставлено 629,2 тис. тонн нафтової сировини (нафта з газовим конденсатом).

Обсяг переробки газового конденсату з нафтою Шебелинським ГПЗ за 9 місяців 2020 року становить 319,3 тис. тонн, що на 11,6 % менше обсягу переробки за 9 місяців 2019 року.

Кременчуцький НПЗ з жовтня 2014 року інформацію щодо показників своєї роботи Міністерству енергетики та вугільної промисловості не надає.

У січні-вересні 2020 року не здійснювали роботу з переробки нафтової сировини Лисичанський, Одеський, Дрогобицький та Надвірнянський нафтопереробні підприємства.

За 9 місяців 2020 року Шебелинським ГПЗ вироблено:

автомобільних бензинів – 105,4 тис. тонн, що на 8,0 % менше, ніж за відповідний період минулого року;

дизельного палива – 56,3 тис. тонн, що на 16,0 % менше, ніж за відповідний період минулого року;

мазуту – 16,3 тис. тонн, що на 43,2 % менше порівняно з 9 місяцями 2019 року.

Загальні потужності з первинної переробки газового конденсату з нафтою на Шебелинському ГПЗ у січні-вересні 2020 року було завантажено в середньому на 42,6 % (у січні-вересні 2019 року на 48,2 %).

Підсумки роботи підприємств ядерної енергетики та атомної промисловості

Атомні електростанції. У вересні 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 5 652 млн кВт·год електроенергії, що на 379 млн кВт·год менше порівняно з відповідним періодом минулого року.

З початку 2020 року ДП «НАЕК «Енергоатом» вироблено 56 936 млн кВт·год електроенергії, що на 3 792 млн кВт·год менше порівняно з відповідним періодом минулого року.

Коефіцієнт використання встановленої потужності (КВВП) у вересні 2020 року становив 56,6 %, що на 3,8 % менше показника минулого року (60,4 %). КВВП з початку 2020 року становив 62,4 %, що на 4,4 % менше показника минулого року (66,8 %).

Паливна програма. У 2020 році ДП «НАЕК «Енергоатом» заплановано здійснити:

- 15 поставок свіжого ядерного палива на енергоблоки українських АЕС, у тому числі 9 поставок – від АТ «ТВЕЛ» і 6 поставок – від компанії «Вестінгауз»;
- забезпечити 4 рейси з вивезення відпрацьованого ядерного палива.

З початку 2020 року відбулося 2 поставки свіжого ядерного палива від компанії «Вестінгауз» та 3 – від АТ «ТВЕЛ», виконано 1 рейс вивезення відпрацьованого ядерного палива з ВП «ЮУАЕС».

Підприємства атомно-промислового комплексу

ДП «Схід ГЗК». У вересні 2020 року комбінатом вироблено 58,41 тон уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 170,10 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 14,48 тон менше.

З початку 2020 року комбінатом вироблено 637,4 тон уранового оксидного концентрату (УОК) на суму 1 759,4 млн гривень. Порівняно з відповідним періодом минулого року продукції вироблено на 47,35 тон менше.

Хід ремонтної кампанії на підприємствах енергетики

Для забезпечення успішного проходження осінньо-зимового максимуму 2020-2021 рр. наказом Міненерговугілля від 01.11.2019 № 447 «Про підготовку

обладнання електростанцій і теплових мереж до надійної та ефективної роботи у 2020 році та в осінньо-зимовий період 2020/2021 року» передбачено:

На ТЕС відремонтувати всіма видами ремонтів 56 (13795 МВт) енергоблоків, а саме:

- поточним ремонтом 45 (11158 МВт) енергоблоків;
- середнім ремонтом 6 (1330 МВт) енергоблоків;
- капітальним ремонтом 5 (1307 МВт) енергоблоків.

На ТЕС виконати всіма видами ремонтів 9 (1670 МВт) енергоблоків, 13 (1937 т/год) парових котлів, 1 (100 Гкал/год) водогрійний котел та 11 (430 МВт) турбоагрегатів.

На гідроелектростанціях виконати капітальний ремонт і реконструкцію 35 (1802,7 МВт) гідроагрегатів.

Станом на 28.09.2020 відповідно до затвердженого графіку:

На теплових електростанціях енергогенеруючих компаній відремонтовано поточним ремонтом 17 (5020 МВт) енергоблоків.

У ремонті перебувають 8 (1917 МВт) енергоблоків, а саме:

- в поточному ремонті - 1 (290 МВт) енергоблок.
- в середньому ремонті - 4 (945 МВт) енергоблока;
- в капітальному ремонті - 3 (682 МВт) енергоблока.

На ТЕЦ відремонтовано 7 (1470 МВт) енергоблоків, 11 (1700 т/год) парових котлів, 1 (100 Гкал/год) водогрійний котел та 8 (341 МВт) турбоагрегатів.

В ремонті перебуває 2 (220 МВт) енергоблока, 2 (237 т/год) парових котлів та 3 (89 МВт) турбоагрегата.

На ГЕС виконано капітальний ремонт 8 (364,7 МВт) гідроагрегатів.

В реконструкції і капітальному ремонті знаходиться 20 (844,2 МВт) гідроагрегатів.

З початку року станом на 30.09.2020 на АЕС виконано

- 6 планово-попереджувальних середніх ремонтів на енергоблоках № 1, № 2 Рівненської АЕС, енергоблоці № 6 Запорізької АЕС, енергоблоці № 1, № 2 Южно-Української АЕС та один капітальний ремонт на енергоблоці № 3 Запорізької АЕС;
- 6 планових поточних ремонтів на енергоблоці № 4 Рівненської АЕС, енергоблоці № 1 (2 ремонти), № 3 Южно-Української АЕС, енергоблоці № 6 Запорізької АЕС та на енергоблоці № 2 Хмельницької АЕС;
- 6 позапланових поточних ремонтів енергоблоків № 3 Южно-Української АЕС (два ремонти), № 2 Запорізької АЕС, № 1, 3 Рівненської АЕС та № 1 Хмельницької АЕС.

Капітальні інвестиції галузей ПЕК

(без врахування нафтогазового комплексу)

Протягом січня-серпня 2020 року підприємствами галузей ПЕК, що належать до сфери управління Міненерго України, за рахунок усіх джерел фінансування освоєно **10 635,4** млн грн капітальних вкладень, що на 16,4% менше відповідного показника 2019 року.

В енергетиці освоєно 10 599,1 млн грн капітальних вкладень, що на 16,4% менше порівняно з аналогічним показником минулого року.

Продовжуються роботи з будівництва Дністровської ГАЕС, реконструкції енергоблоків ТЕС, каскаду Дніпровських ГЕС, будівництва та реконструкції електричних мереж.

У вугільній галузі освоєно 36,3 млн грн капітальних вкладень, що на 3,4% більше порівняно з аналогічним показником минулого року.

Ліквідація збиткових вугледобувних підприємств

Плановими обсягами асигнувань з Державного бюджету на **2020 рік** передбачено видатки за бюджетною програмою «Заходи з ліквідації неперспективних вугледобувних підприємств» у сумі **659,7** млн гривень (зі змінами).

Фактично з **початку року** підприємствам, що знаходяться на стадії підготовки до ліквідації та ліквідації, а також з утримання водовідливних комплексів спрямовано **265,4** млн гривень.

Оплата праці

За 8 місяців 2020 року розмір середньомісячної заробітної плати штатного працівника на підприємствах, що належать до сфери управління Міністерства енергетики України, у розрізі галузей становить:

- електроенергетика – 16 806 грн (збільшення до відповідного показника 2019 року на 2 852 грн);
- атомно-промисловий комплекс – 28 657 грн (більше на 5 381 грн);
- нафтогазовий комплекс – 8 808 грн (менше на 1 504 грн);
- вугільна галузь – 11 848 грн (більше на 619 грн).

Станом на 1 вересня 2020 року на підприємствах, що належать до сфери управління Міненерго загальна заборгованість із виплати заробітної плати становила 202,7 млн грн та зменшилась з початку року на 153,9 млн грн (або на 43,2%).

**Підготовлено Робочою групою НТСЕУ
за даними Міненерго України, НЕК «Укренерго»,
Оператора ринку, Гарантованого покупця, Енергоринку,
Української енергетичної біржи, Оператора ГТС України**

ОГЛЯД ЗМІ за 15–31 жовтня 2020 року

♦ *Загальні проблеми енергетики. Заходи з їх вирішенню*

EXPRO CONSULTING, 27.10.2020

Уряд прискорить підписання угод УРП

Для Уряду важливим пріоритетом є досягнення енергетичної незалежності, оскільки в Україні є величезний потенціал для нарощення газовидобутку та ефективного використання інфраструктури. Про це 23 жовтня заявив Прем'єр-міністр України **Денис Шмигаль** під час наради з членами Міжвідомчої комісії з організації укладення та виконання угод про розподіл продукції та інвесторами — переможцями конкурсів угод про розподіл продукції.

Денис Шмигаль запевнив інвесторів, що Уряд розуміє, що з моменту їх участі в конкурсах на укладення угод на світовому ринку змінилися цінові тенденції.

«Уряд впевнений, що український енергетичний ринок залишається привабливим в найближчій перспективі та формує достатній попит на новий газовидобуток та розвідку надр», — зазначив Прем'єр-міністр.

За його словами, угоди про розподіл продукції — це інструмент залучення значних інвестицій в національну нафтогазову галузь. Міжвідомчою комісією та інвесторами проведено значну роботу з опрацювання їх проектів.

[*Джерело*](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 16.10.2020

Национальная экономическая стратегия 2030: какие гипотезы обсуждаются в энергетическом секторе

Проектный менеджер Центра экономического восстановления **Владимир Бужан** рассказал о работе над Национальной экономической стратегией 2030 и главных направлениях в энергетике, какие планируется в ней предусмотреть.

Координатором процесса является Центр экономического восстановления.

Разработка стратегии происходит по нескольким направлениям: **обработка текущей ситуации** в отрасли и инициативы, которые после "фильтрации" на уровне экспертов, представителей бизнеса, международных аналитиков будут направлены на **согласование в правительство** и в дальнейшем будут **интегрированы в стратегию**. В рамках разработки документа были созданы 20 рабочих групп по разным направлениям. Одно из, несомненно, важных — энергетика...

[*Джерело*](#)

ENERGY CLUB, 26.10.2020

Падения в энергетике не будет – будет глобальная трансформация

Мишель Форже

Экспертное мнение специалистов о рынке электроэнергетики в Украине включает разные прогнозы и сценарии развития – от резко негативных до осторожно позитивных. Однако, все сходятся в одном – в ближайшее время нужно

предпринять ряд существенных изменений для выхода из кризисной ситуации. Energy Club пообщался с **Мишелем Форже**, коммерческим директором компании ИКНЭТ. Нам интересно было узнать его мнение, как улучшить работу рынка электроэнергетики, а также - что нужно сделать, чтобы в Украине успешно развивалась отрасль «зеленой» энергетики.

[С текстом інтерв'ю можна ознайомитись за посиланням.](#)

СЬОГОДНІ, 26.10.2020

Про велику реформу антимонопольного законодавства і нові правила для незалежних регуляторів – інтерв'ю з Людмилою Буймістер (частина 1)

На початку опалювального сезону енергетика знову на передньому плані. Проблеми неплатежів на енергоринку, стану мереж, тарифів знову активно дискутуються в суспільстві й вимагають відповідей. ...про шляхи вирішення гострих питань і про підготовку законодавчих змін у цій сфері відповідала в інтерв'ю народна депутатка, очільниця підкомітету з питань розвитку конкуренції та рівних умов для бізнесу Комітету ВР з питань економічного розвитку Людмила Буймістер.

Підняті питання:

*Зношеність електромереж
Принципи тарифоутворення
Ручне керування галуззю
РАВ-тарифи
Інвестиційні програми*

[Джерело](#)

Інформація на цю тему - Сьогодні, 27.10.2020 «[Про борги на ринку електроенергії і про найвищий ризик для побутових споживачів газу - інтерв'ю з Л. Буймістер \(частина 2\)](#)».

МІНЕНЕРГО, ФБ СТОРІНКА, 17.10.2020

У Німеччині українська делегація на чолі з Ольгою Буславець ознайомила з досвідом розвитку індустріального туризму як напрямку трансформації вугільного регіону

Делегація України на чолі з в.о. Міністра енергетики **Ольгою Буславець** ознайомила із досвідом трансформації шахти Цольферайн (нім. Zeche Zollverein) у Німеччині, яка колись була однією з найбільших і найпродуктивніших шахт Рурського регіону, а 2001 року є об'єктом Світової спадщини ЮНЕСКО.

Ольга Буславець провела зустріч з **Йоргом Вайнгартеном**, представником Об'єднання німецьких профспілок округу Північний Рейн-Вестфалія.

«Вугільна галузь України потребує термінового та комплексного реформування. Тому досвід Німеччини та інших міжнародних партнерів дозволить полегшити процес енергетичного переходу, а також економічної трансформації вугільних регіонів до низьковуглецевої економіки, пропонуючи більше

«Збереження шляхом перетворення» - це був принцип не тільки для вугільних шахт, але також для коксохімічної установки, яка припинила діяльність у 1993 році. Шахта стала символом зміни цілого регіону, який зберігає свою історію для майбутнього.

Окрім своєї туристичної та культурної привабливості, за останні десять років

шахта набуває все більшого економічного значення, де створені сотні робочих місць, адже для відвідувачів тут поєднується історія, культура, творчість, розваги, гастрономія та відпочинок.

«З 80-тих років у Рурському регіоні муніципалітети проводили регіональні Конференції, в яких брали участь усі робітники, разом із профспілками, за результатами яких розроблялись стратегії розвитку регіону. Дані концепції були підставою отримання фінансової підтримки на розвиток регіону та його трансформацію - European fund of regional development / European labor fund. А тепер, коли ми готуємось до виходу із видобутку бурого вугілля до 2037 року, за рахунок того, що вже виділені кошти, люди спокійні і готові до перекваліфікації», - зазначив Йорг Вайнгартен.

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 20.10.2020

Укренерго приєдналася до Глобального договору ООН в Україні

НЕК «Укренерго» офіційно стала підписантом Глобального договору ООН в Україні. Приєднання до ініціативи означає визнання та підтвердження дотримання Компанією Десяти Принципів Глобального Договору ООН, які стосуються прав людини, трудових відносин, взаємодії з навколишнім середовищем, протидією корупції тощо.

«Корпоративна соціальна відповідальність та сприяння сталому розвитку є важливою складовою Стратегії НЕК «Укренерго», віднині підтвердженою на міжнародному рівні. Бути учасником Глобального договору ООН – велика честь і відповідальність для нас, адже ми приєднались до всесвітньої мережі сталого розвитку. Серед її членів і наші колеги з 50Hertz Transmission GmbH, Energinet... Приєднання відкриває кожному співробітнику та Компанії в цілому можливість доступу до величезного обсягу нової корисної інформації, знань, кейсів, інструментів та консультацій, якими ми неодмінно скористаємось як соціально відповідальне підприємство», – прокоментував подію голова правління НЕК «Укренерго» **Володимир Кудрицький**.

Довідково. Про Глобальний договір ООН.

Мережа Глобального Договору в Україні є офіційним представником глобальної мережі UN Global Compact. Як особлива ініціатива Генерального секретаря ООН, Глобальний договір Організації Об'єднаних Націй — це заклик до компаній погоджувати свою діяльність та стратегію з десятьма універсальними принципами у галузі прав людини, праці, навколишнього середовища та боротьби з корупцією. Створений у 2000 році, мандат Глобального договору ООН полягає в керівництві та підтримці глобальної ділової спільноти у просуванні цілей та цінностей ООН за допомогою відповідальних корпоративних практик. До мережі можуть приєднатись компанії, які працюють відповідно до принципів сталого розвитку. Маючи понад 11 000 компаній та 3000 підписантів, що не є комерційними організаціями, з більш ніж 160 країн світу та понад 60 локальних мереж, це найбільша ініціатива корпоративного сталого розвитку у світі.

[Джерело](#)

УНИАН, 22.10.2020

Нацкомісія упростила процедуру підключення к електричним мережам

Національна комісія, що здійснює регулювання в сферах енергетики та комунальних послуг (НКРЕКП), схвалила проект постанови "Об утверждении Изменений в Кодекс систем распределения", которым упрощается присоединение к электрическим сетям Оператора системы передачи.

...изменениями предусматривается: определить договоры о присоединении к электрическим сетям оператором системы распределения публичными, оптимизировать перечень документов к заявлению о присоединении и упростить для заказчиков принятия (акцепта) условий договора о присоединении к электрическим сетям.

...документом регулируются особенности присоединения промышленных парков, информирование потребителей о перерывах в электроснабжении...

"Предложенные изменения нацелены усовершенствовать нормы Кодекса систем распределения и способствовать повышению позиции Украины в рейтинге Всемирного банка "Ведение бизнеса" (Doing Business)", - сказано в сообщении.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – КосаткаМедіа, 22.10.2020 [«НКРЕКП упрощає підключення к електричним мережам ОСР»](#). Эти изменения одобрены с целью упрощения присоединения к электрическим сетям потребителей на основе предложений Офиса простых решений и результатов, которые были обсуждены на заседании Национального совета реформ под председательством Президента Украины В. А. Зеленского от 29.09.2020 года.

«Призываем всех участников рынка участвовать в конструктивных обсуждениях и предоставлять свои замечания и предложения к указанному проекту», – отметил Председатель НКРЕКП Валерий Тарасюк.

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 26.10.2020

Суд підтримав відмову ДТЕК Ахметова платити за передачу електроенергії при експорті

Шостий апеляційний адміністративний суд відмовився задовольнити апеляцію НЕК "Укренерго" і Нацкомісії, що здійснює держрегулювання в сферах енергетики, залишивши без змін рішення, якими було задоволено позов ДТЕК Західенерго і скасовано низку положень постанови НКРЕКП, якими конкретизовано обов'язки експортерів електроенергії платити тариф за передачу електроенергії.

Холдинг ДТЕК Ріната Ахметова, який є найбільшим експортером електроенергії, перестав платити тариф на передачу електроенергії при її експорті, посиляючись на те, що експортери в країнах ЄС не платять тариф на передачу, а Україна взяла на себе зобов'язання по синхронізації свого законодавства з ЄС.

Деякі учасники ринку вважають, що Кабмін і НКРЕКП час від часу приймають рішення, спрямовані на подорожчання електроенергії для промислових споживачів, а значить в інтересах ДТЕК Ахметова.

"Зелений" тариф - причина подорожчання на 25% тарифів на електроенергію, яке в основному торкнеться середніх і малих підприємств, присоединення до мереж обленерго.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Економічна правда, 23.10.2020 [«9 мільярдів за мережі та чому Україна віддається від ЄС»](#), Віталій Бутенко, генеральний директор D.Trading. Чому ДТЕК не повинен платити "Укренерго" за передачу електроенергії при експорті.

19 жовтня в Економічній правді вийшла колонка заступника голови комітету Верховної Ради з питань економічного розвитку **Дмитра Кисилевського**.

У матеріалі йшлося про те, що "Д.Трейдинг", яка є дочірньою компанією ДТЕК українського олігарха Ріната Ахметова, заборгувала "Укренерго" близько мільярда гривень за користування державними мережами.

Публікується відповідь на колонку від "Д.Трейдинг".

ГЛАВКОМ, 26.10.2020

НКРЕКП свідомо довела енергоринок до колапсу, — «Центр Разумкова»

Національний регулятор НКРЕКП своїми діями свідомо довів енергетичний ринок до колапсу. Про це заявив директор енергетичних програм «Центру Разумкова» **Володимир Омельченко**.

«НКРЕКП, на мій погляд, не стільки через власну непрофесійність регулює таким чином, що фактично ринок прийшов у стан колапсу чи наближається до нього. Я думаю, це свідомі дії НКРЕКП», — зазначив Омельченко.

«Складається таке враження, що НКРЕКП має певну серйозну залежність від якихось зовнішніх бізнес-гравців. І це найбільше турбує. Тому що по іншому ніяк неможливо пояснити, чому правила ринку весь час міняються на користь одних гравців проти інших, а не застосовується принцип рівноправності», — зазначив він.

Раніше підходи НКРЕКП до регулювання ринку розкритикував Секретаріат Енергетичного співтовариства. До схожих висновків дійшов і Антимонопольний комітет України, який звинуватив регулятор в обмеженні конкуренції на ринку і створенні умов для маніпуляцій.

За словами народних депутатів – членів тимчасової слідчої комісії по розслідуванню причин кризи в енергетиці, керівництво НКРЕКП намагається прикрити власну недолугість черговим необґрунтованим підвищенням тарифів для побутових споживачів.

Так з 1 грудня НКРЕКП прийняла рішення на 30% підвищити тариф на передачу електроенергії, що призведе до зростання вартості електроенергії для всіх промислових споживачів.

Проти підвищення тарифу уже виступили як великі промислові споживачі так і енергетики.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Енергетичний фронт, 23.10.2020 [«80 млрд грн боргуватимуть енергоринок на кінець року через НКРЕКП – прогноз»](#).

EXPRO, ЕНЕРГОРЕФОРМА, БИЗНЕСЦЕНЗОР, TERMINAL, 29.10.2020

Голова НКРЕКП передбачає тариф на передачу у 2021р на вище 340 грн /МВт-год.

Голова національної комісії, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг - **Валерій Тарасюк** передбачає тариф на послуги з передачі електроенергії НЕК «Укренерго» у 2021р не вище за 340 грн /МВт-год, повідомив в інтерв'ю.

«Ми нормально попрацювали з «Укренерго», і зараз у нас спільна думка, що

можна вкластися в тариф приблизно в 340 грн /МВт-год. Тому від імені комісії я хочу сказати: якщо підвищення і буде, то відносно незначне», - сказав Тарасюк.

При цьому він додав, що підняття тарифу на передачу, означає накладання ще більшого навантаження на вітчизняну промисловість та зробить її неконкурентоспроможною на зовнішніх ринках.

[Джерело](#)

ENERGY CLUB, 29.10.2020

Ми повинні використовувати всі безпечні технологічні можливості роботи енергосистеми України

З інтерв'ю Юрія Касіча, директора ТОВ «Єдиний енергостандарт»

Energy Club продовжує бесіди з експертами паливно-енергетичного комплексу країни. Сьогодні гість - директор ТОВ «Єдиний енергостандарт» **Юрій Касіч**, що у грудні 2014 - жовтні 2015 очолював ДП «НЕК «Укренерго».

А чого Ви думаєте, що ОЕС України працює нестабільно? Мені здається, що технологічно ОЕС України працює стабільно, тому що в провідних підприємствах галузі ще лишилися фахівці, які знають, як працює і повинна працювати ОЕС. ОЕС України працювала не стабільно в 90-ті роки минулого століття, коли працювала з частотою 49,0 – 49,2 Гц протягом всієї доби з повністю вичерпаними ресурсами на зниження споживання, вичерпаними ресурсами електростанцій на завантаження та загрозою відключення блоків на АЕС з-за неприпустимої роботи з-за такої низької частоти, у 2014 році ОЕС України працювала нестабільно під час так званих «віялових» відключень електроенергії через тотальний дефіцит палива на електростанціях країни.

Перелік питань до Юрія Касіча:

— *...давайте розпочнемо бесіду з Вашої оцінки функціонування ринку електроенергії в Україні. Наскільки була вдалою вибрана модель, які її плюси та мінуси?*

— *Наразі спеціалісти стверджують, що мають місця значні неплатежі та діють зовсім непрозорі схеми заробітку. На Ваш погляд, що треба зробити, аби уникнути цієї ситуації?*

— *Скажіть, що сталося, чому так бурхливо розвивався ринок «зеленої» енергетики. Багато хто виняє «Укренерго» за масову видачу ТУ, це справедливо?*

— *А що треба зробити, аби вирішити мільярдну заборгованість таких підприємств, як «Гарантований покупець» та «Укренерго»?*

— *Як Ви оцінюєте прийнятий Закон 810-IX, чи вирішує він кризову ситуацію на ринку?*

— *А якщо ситуація розвиватиметься по-іспанському сценарію та інвестори у ВДЕ звернуться до суду з мільярдними позовами, то що треба робити державі Україна?*

— *Чи має майбутнє позов 47 депутатів до Конституційного Суду з приводу визнання неконституційними «зелених» тарифів?*

— *Чому постійно переносяться строки запуску «зелених» аукціонів? На Ваш погляд, цей інструмент, дійсно, може врятувати галузь?*

— *А які, на Ваш погляд, комплексні рішення потрібні для стабілізації роботи ОЕС України?*

— Чи можна більш детально про розвиток систем накопичення енергії в Україні. Чому тривалий час тут не було ніякої роботи?

— А які технології систем накопичення енергії будуть розвиватися в Україні?

— На Вашу думку, що буде з українською енергетикою за 5 років – стрімке падіння або поступовий розвиток?

— Українська енергетика переживала декілька дійсно кризових ситуацій і технологічних (аварійні відключення) і економічних (тотальна відсутність платежів), але завжди гідно виходила з цих випробувань. Вийде і на цей раз, інакше бути не може. Тільки час виходу і витрати залежать від швидкості та професійності прийняття рішень сьогодні.

[Детально ознайомитись з текстом інтерв'ю можна за посиланням.](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 19.10.2020

Як Укргідроенерго посилює безпеку на своїх гідроелектростанціях

З кожним роком все більшої актуальності і пріоритетного загальнодержавного значення набуває проблема запобігання надзвичайним ситуаціям, що виникають під впливом техногенних факторів... Про те, як Укргідроенерго посилює безпеку на своїх гідроелектростанціях розповів в інтерв'ю заступник директора департаменту фізичного захисту, режиму та безпеки **Ярослав Жук**.

В принципі, починаючи з 2008 року, в державі спостерігається стала тенденція до зменшення кількості надзвичайних ситуацій техногенного характеру. Це зумовлено законодавчо закріпленим обов'язком по впровадженню сучасних автоматизованих систем, що дозволяють виявити загрозу виникнення надзвичайних ситуацій та оповістити населення у зоні можливого ураження.

Які заходи вживає Укргідроенерго задля вчасного виявлення таких загроз?

Починаючи з 2009 року, з метою забезпечення належного рівня техногенної безпеки та посилення безпеки гідроелектростанцій Укргідроенерго впроваджує автоматизовані системи раннього виявлення загрози виникнення надзвичайних ситуацій та оповіщення населення у разі їх виникнення.

Автоматизовані системи встановлено на всіх гідроелектростанціях компанії?

На сьогодні такі системи вже встановлено та введено в експлуатацію на Київській ГЕС, Кременчуцькій ГЕС, Дніпровській ГЕС-1, Каховській ГЕС, Середньодніпровській ГЕС, Дністровській ГЕС та на 3-х гідроагрегатах Дністровської ГАЕС.

Цьогоріч розпочато роботи з будівництва автоматизованих систем на Канівській ГЕС та Дніпровській ГЕС-2, які планується завершити у 2021 році. Окрім того, впродовж 2021-2022 роках Укргідроенерго має намір встановити аналогічну систему на Київській ГАЕС.

[З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням.](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 20.10.2020

Ігор Сирота: за досягненнями Каховської ГЕС стоїть наполеглива праця та професіоналізм колективу

На Каховській ГЕС відбулись урочистості з нагоди 65-тої річниці пуску першого гідроагрегату станції, в яких взяли участь члени Наглядової ради та генеральний директор Укргідроенерго.

Генеральний директор **Ігор Сирота** та голова Наглядової ради **Валентин Гвоздій** привітали колектив станції з ювілейною датою.

«Звичайно, за досягненнями Каховської станції стоїть наполеглива праця та високий професіоналізм колективу. Завдяки вашій праці підприємство залишається одним із провідних в Україні. Прийміть щирі вдячність за вашу сумлінну роботу, наполегливість, виняткову самовіддачу та результативність у виконанні своїх фахових обов'язків», - зазначив у своїй промові Ігор Сирота.

Голова Наглядової ради Валентин Гвоздій відзначив: *«Незважаючи на те, що Каховській ГЕС виповнилося 65 років, вона має чудовий стан, технічно переоснащена та відповідає всім вимогам сучасності. Крім того, саме завдяки спадковості поколінь, щоденній наполегливій праці всього колективу, Каховська ГЕС розвивається та є взірцем традицій і досягнень гідроенергетиків».*

Під час церемонії нагородження, за вагомі досягнення в роботі, високу професійну майстерність та значний особистий внесок у виконання завдань з виробництва електричної енергії, проведення реконструкції та забезпечення надійної експлуатації Каховської гідроелектростанції, нагрудним знаком «Почесний працівник Укргідроенерго» були відзначені п'ять співробітників станції, ще чотирнадцять отримали грамоти і подяки від керівника найбільшої гідроенергуючої компанії України.

Також директор Каховської ГЕС **Олег Пащенко** вручив подяки від міського голови Нової Каховки, їх отримали п'ять співробітників станції.

[Джерело](#)

♦ **Атомна енергетика. Проблеми, перспективи**

EXPRO, 19.10.2020

«Енергоатом» оцінює вартість зняття з експлуатації блоку АЕС у \$300-400 млн

19 жовтня під час online-зустрічі щодо проблем та перспектив розвитку атомної енергетики, яку організував Energy Club, повідомив віце-президент «Енергоатом» **Герман Галущенко**.

«За нашими оцінками, першими блоками, які мають бути виведені з експлуатації, – це два блоки на Рівненській станції, це ВВЕР-440. Вартість виведення такого блоку (це оціночна цифра) десь близько \$300 млн. Якщо ми говоримо про ВВЕР-1000 – це десь близько \$400 млн», - сказав він.

За словами Галущенко, процес виведення з експлуатації атомних енергоблоків буде тривати десятками років, протягом цього періоду компанія має заробляти кошти для фінансування цих витрат.

...на початку липня 2020р прес-служба «Енергоатому» повідомила, що компанія розглядає найбільш оптимальним метод відкладеного демонтажу (тривалістю 52 роки з початку процесу) для виведення блоків із експлуатації для мінімізації радіаційного навантаження на персонал та можливості накопичувати кошти протягом тривалого періоду.

Метод відкладеного демонтажу - це витримка енергоблока у безпечному стані протягом кількох десятиліть після вивезення з нього ядерного палива.

[Джерело](#)

EXPRO, 19.10.2020

Політична ситуація в Білорусі сприятиме виходу «Енергоатому» на ринок Балтійських країн – топ-менеджер

Політична ситуація в Білорусі (масові протести проти результатів президентських виборів) призвела до того, що Балтійські країни відмовляються від закупівлі електроенергії з цієї країни, що додає шансів НАЕК «Енергоатом» розпочати експортні поставки в цей регіон, транзитом через Білорусь.

Таку думку 19 жовтня під час online-зустрічі щодо проблем та перспектив розвитку атомної енергетики, яку організував Energy Club, висловив віце-президент «Енергоатом» **Герман Галущенко**.

«Ми дивимося на це (експортні поставки електроенергії до Балтійських країн – ред.). Більше того, з урахуванням політичних подій зараз в Білорусі і заяв Балтійських країн про те, що вони відмовляються приймати білоруську електроенергію, у нас є дуже хороші шанси вийти на ринок Прибалтики, транзитом через Білорусь. Над цим ми теж зараз працюємо», - сказав він.

25 липня экс-керівник підрозділу «Енергоатом-Трейдінг» **Максим Зорін** повідомив, що «Енергоатом» планує розширювати експорт електроенергії до Балтійських країн та біржового високоліквідного ринку Nord Pool, компанія вбачає конкурентні можливості української базової генерації в цьому регіоні.

[Джерело](#)

ЗАЕС, 19.10.2020

Шостий енергоблок Запорізької АЕС відзначає 25-річний ювілей

Двадцять п'ять років тому, 19 жовтня 1995 року, відбулося підключення енергоблока №6 Запорізької АЕС до енергетичної системи України. З цієї миті Запорізька атомна станція за встановленою потужністю, яка склала 6 000 МВт, стала найбільшою атомною станцією в Європі і третьою в світі.

Сьогодні енергоблок №6 Запорізької АЕС - це один із сучасних енергоблоків. На енергоблоці впроваджено більш ніж півтори тисячі технічних рішень. Постійна модернізація обладнання триває згідно з міжнародними вимогами безпеки.

За свій двадцятип'ятирічний період безпечної та надійної роботи шостий енергоблок вже виробив понад 170 млрд кВтг електроенергії.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 19.10.2020

У переможця нового тендеру ТЕО для сховища осклованих РАВ "подешевшало" в 4 рази

Державне спеціалізоване підприємство "Центральне підприємство з поводження радіоактивними відходами", що належить до сфери управління Державного агентства з управління Зоною відчуження, провело другий тендер на відбір виконавця з розробки проектної документації сховища осклованих ВАВ, що мають повертатися з Росії (з повідомлення на Prozzogo).

Як і в ході першого тендеру на цю закупівлю, що був скасований, у цих торгах переміг проектно-конструкторський інститут "Енергопроект" (КІЕП), запропонувавши найнижчу ціну порівняно з конкурентами - 3,698999 млн грн. Порівняно з результатами першого тендеру (12,378 млн грн), пропозиція КІЕП подешевшала майже в 4 рази. При цьому, початкова очікувана вартість, оголошена ДСП "ЦППРВ", є однаковою для обох тендерів і становить 18,237 млн грн.

Переможець має до 21 жовтня 2020 року надати замовнику обґрунтування аномально низької ціни.

Всього у тендері взяло участь чотири компанії: АТ "КІЕП", ТОВ Менерго, ТОВ "Ютем-Інжиніринг", корпорація "Укртрансбуд".

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 20.10.2020

Герман Галущенко: У дискусії про збереження атомної енергетики треба ставити крапку – генерація розвиватиметься

Час припинити спекуляції стосовно того, чи потрібно Україні зберегти атомну енергетику. У цій дискусії варто поставити крапку – генерація розвиватиметься. Таку думку віцепрезидент Енергоатома Герман Галущенко висловив в ефірі ток-шоу Energy Freedom з Андрієм Куликовим «Атомна енергетика: проблеми та перспективи» 19 жовтня.

«У тому, що атомна енергетика розвиватиметься, наразі немає жодних сумнівів, – підкреслив Герман Галущенко. – Це доводить і указ Президента України «Про невідкладні заходи щодо стабілізації ситуації в енергетичній сфері та подальшого розвитку ядерної енергетики» від 22 вересня 2020 року. Ми вдячні

голови держави за те, що він особисто зайняв таку позицію, адже останнім часом було дуже важко довести, що не можна знищувати атомну генерацію, яка є не лише основою вітчизняної електроенергетики, але й залишається однією з небагатьох високотехнологічних галузей української економіки».

Джерело

Додаткова інформація на цю тему – Енергоатом, 20.10.2020 [«Енергоатом відстояв інтереси генерації й отримав підтримку західних партнерів – віцепрезидент Компанії»](#). Віцепрезидент Енергоатома Герман Галущенко 19 жовтня в ефірі ток-шоу Energy Freedom з Андрієм Куликовим «Атомна енергетика: проблеми та перспективи» підкреслив, що за останні місяці Компанії вдалося відстояти свої інтереси в новій моделі ринку електроенергії...

Герман Галущенко підкреслив: *«Бачимо, що ринок дає дуже багато можливостей для спекуляцій компаніям, які взагалі не є ані виробниками, ані споживачами електричної енергії. Тому один з напрямів, який ми намагаємося просувати, – це боротьба зі спекуляціями на ринку електроенергії»*. Він також зазначив, що Енергоатом продовжує працювати над вирішенням проблеми заборгованості перед Компанією за вироблену атомними електростанціями електроенергію...

Крім того, він окремо відзначив початок експорту електроенергії Енергоатомом, що вкрай важливо з огляду на балансові обмеження, з якими наразі стикаються АЕС в об'єднаній енергосистемі (ОЕС) України.

Йшлося й про подальші шляхи подолання небалансів у вітчизняній ОЕС. *«Якщо ми маємо незадіяні потужності – треба шукати можливість для якомога повнішого їх використання. Компанія вже підписала два меморандуми з метою створення потужних дата-центрів поблизу АЕС, що забезпечить нам додаткове стабільне споживання електроенергії»*, – сказав Галущенко.

Енергоатом, 20.10.2020 [«Дмитро Маруніч: Перехід на фінансову модель ПСО має обов'язково відбутися»](#). Єдиною альтернативою чинному механізму ПСО, головний тягар якого несе на собі Енергоатом, може стати перехід до фінансової моделі ПСО.

Перехід від чинної моделі покладання спеціальних обов'язків (ПСО) до фінансової, яка передбачає можливість для держпідприємств НАЕК «Енергоатом» та ПрАТ «Укргідроенерго» вільно продавати електричну енергію на енергоринку, перераховуючи частину прибутку у рамках спеціальних обов'язків, має обов'язково відбутися. Таку думку 19 жовтня висловив експерт з енергетичних питань, співголова Фонду енергетичних стратегій Дмитро Маруніч в ефірі ток-шоу Energy Freedom з Андрієм Куликовим «Атомна енергетика: проблеми та перспективи».

ЕНЕРГОАТОМ, 20.10.2020

Профспілка Енергоатома підтримує кроки адміністрації, спрямовані на виведення Компанії з кризи

Профспілкова організація НАЕК «Енергоатом» підтримує кроки адміністрації, спрямовані на виведення Компанії з кризи. Про це голова первинної профорганізації Енергоатома **Олексій Лич** заявив в ефірі ток-шоу Energy Freedom з **Андрієм Куликовим** «Атомна енергетика: проблеми та перспективи» 19 жовтня.

«Ми готові підставити плече для того, щоб реалізувати заплановані заходи й отримати позитивний результат», – підкреслив Олексій Лич.

Очільник профспілки нагадав, що в новій моделі ринку електроенергії Енергоатом стикнувся з дискримінаційними умовами роботи та проблемою накопичення боргів за поставлену атомними електростанціями електроенергію.

«На сьогоднішній день ми отримали президентський указ, який повністю задовольняє наші вимоги до уряду. На жаль, знову гальмується виконання указу Президента України, і ми у повній готовності розпочати акції, спрямовані проти

недолугої політики нашого міністерства», – наголосив очільник профспілки Енергоатома.

[Джерело](#)

РАЕС, 21.10.2020

Атомники створили інтерактивну платформу позашкільної онлайн освіти

На просторах інтернету запрацював інформаційний портал про атом та його підкорювачів «[Atomarium.info](#)», ідея якого ще до запуску стала популярною завдяки перемозі у конкурсі наукових доповідей серед молодих атомників РАЕС та за результатами захисту проєктів з розвитку енергогенеруючого підприємства.

Проєкт «Atomarium» створений за ініціативою інженера служби налагоджування та випробувань устаткування РАЕС **Івана Чепурка** спільно з активістами ВП ГО «Українське ядерне товариство» в Рівненській області. Вебсайт спрямований на популяризацію профільних для галузі спеціальностей серед випускників та підвищення їхнього рівня знань в області точних наук.

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 21.10.2020

«Енергоатом» решил достроить два энергоблока на ХАЭС: почему эксперты против этого

Ярослав Маркин

В сентябре президент Украины **Владимир Зеленский** поднял вопрос достройки двух энергоблоков на Хмельницкой АЭС. Решительность, с которой "Энергоатом" продвигает этот проект, дает основания полагать, что решение "внутренне" уже принято. Однако ряд экспертов выступает против этой идеи и указывает на многочисленные риски, с ней связанные.

Согласно прогнозу МАГАТЭ "Энергия, Электричество, Атомная энергетика: оценки на период до 2050 года", две трети ядерных реакторов в мире работают более 30 лет и должны быть выведены из эксплуатации в ближайшем будущем. В связи с этим агентство рассматривает два сценария – "оптимистический" и "пессимистический": В "оптимистическом" предусматривается, что срок эксплуатации некоторых реакторов будет продлен таким образом, что к 2030 году общая мощность мировой атомной генерации относительно уровня 2019 года уменьшится лишь на 12%. С учетом замены реакторов это даст прирост мощности около 80 ГВт к 2030 году и более 200 ГВт в течение следующих 20 лет. В "пессимистическом" сценарии предполагается, что примерно треть реакторов выйдет из эксплуатации до 2030 года, тогда как новые прибавят порядка 80 ГВт мощности. В период между 2030 и 2050 годами прирост мощности новых реакторов почти будет соответствовать "списанию".

Одна из самых активных критиков достройки – эксперт по вопросам ядерной энергетики **Ольга Кошарная**. Она считает, что эта история – пиар "Энергоатома", который ничем не закончится. "Я уверена, что "Энергоатом" инициировал проект указа президента, а затем показал, что готов. **Но существуют серьезные технические вопросы к строительным конструкциям, которые не исследовались с 2006 года. Кроме того изменились требования к безопасности**

и наличию систем пассивной безопасности после аварии на АЭС "Фукусима-1", – сказала Кошарная в комментарии.

По ее словам, есть ряд вопросов, которые ставят под сомнение возможность достройки: После остановки строительства в 1990 году конструкции ХАЭС-3, 4 не были законсервированы (в отличие от позже достроенных блоков №2 Хмельницкой АЭС и №4 Ривненской АЭС). Их исследование в 2006 году не удалось провести полностью из-за того, что "нулевой уровень" (где должен находиться реактор), был затоплен. **"Для лучшего понимания вспомните старый саркофаг над ЧАЭС, который укрывали новым безопасным конфайнментом – что с ним произошло через 30 лет? Здесь тоже прошло 30 лет. А если вспомнить, что по новым правилам срок эксплуатации реакторов 60 лет, то этим конструкциям, если на них что-то строить, под конец срока будет 100 лет", – сказала Кошарная.**

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 22.10.2020

Україна має розвивати власне виробництво обладнання для АЕС включно з корпусами реакторів – Володимир Бронніков

Для забезпечення сталого розвитку вітчизняної атомної генерації Україна має розвивати власне виробництво обладнання для АЕС включно з виробництвом корпусів ядерних реакторів. Таку думку почесний президент Українського ядерного товариства (УкрЯТ) **Володимир Бронніков** висловив в ефірі ток-шоу Energy Freedom з **Андрієм Куликовим** «Атомна енергетика: проблеми та перспективи» 19 жовтня.

Володимир Бронніков, який у різні часи обіймав посади гендиректора Запорізької АЕС і очільника НАЕК «Енергоатом», переконаний, що в Україні існує потужна наукова-технічна та виробнича база, яка дає можливість забезпечити в країні локалізацію лівової частки обладнання для будівництва атомних енергоблоків. На його думку, до 2030 року, коли постане питання виведення з експлуатації перших із працюючих енергоблоків АЕС, Україна повинна мати якомога повнішу власну виробничу базу, щоб забезпечувати обладнанням будівництво нових енергоблоків АЕС.

Серед найважливіших завдань, які стоять перед ядерно-енергетичною галуззю, Володимир Бронніков назвав добудову енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електростанції...

Як приклад успішної добудови енергоблоків він навів словацьку АЕС Моховце, будівництво 3-го та 4-го енергоблоків якої зупинили 1992 року, а згодом відновили. (Очікується, що енергоблок №3 Моховце введуть в експлуатацію до кінця 2020 року.)

«Те, що Президент України Володимир Зеленський своїм Указом доручив Кабміну внести на розгляд Верховної Ради законопроект про розміщення, проектування та будівництво енергоблоків № 3 та № 4 Хмельницької атомної електростанції, надає нам оптимізму. Наразі в Енергоатомі вже створили штаб з координації робіт з підготовки добудови 3-го та 4-го енергоблоків ХАЕС. Цей штаб концентрує зусилля і фахівців Енергоатома, і підрядних організацій на виконанні робіт з аналізу стану обладнання недобудованих блоків. Робота складна, але у нас за плечима чимало побудованих блоків, ми маємо персонал з відповідним

досвідом і підтримку таких компаній, як Škoda JS та Westinghouse. І ми зможемо добудувати ці блоки. Звісно, якщо нам знову не зв'яжуть руки», – впевнений В. Бронніков.

[Джерело](#)

ЛІВИЙ БЕРЕГ, 22.10.2020

"Енергоатом" та Українська Енергетична Асоціація спільно з експертами обговорили стратегічне бачення розвитку атомної енергетики

"Ядерна енергетика є важливою і невід'ємною складовою сучасної економіки України".

За ініціативи Української енергетичної асоціації 22 жовтня 2020 року в приміщенні Creative State of Arsenal відбувся круглий стіл на тему: «Ключові напрямки розвитку атомно-промислового комплексу». Для діалогу зібралися керівництво Української енергетичної Асоціації, Голова Державної інспекції ядерного регулювання **Григорій Плачков**, Т.в.о. Президент ДП НАЕК «Енергоатом» **Петро Котін**, представники наукових установ, експерти та аналітики.

Збалансована робота вітчизняного атомно-промислового комплексу є одним з головних чинників забезпечення енергетичної безпеки держави, оскільки ДП НАЕК «Енергоатом» виробляє понад 50 відсотків електроенергії країни та забезпечує стратегічні сектори економіки країни дешевою та екологічною енергією й зараз важливо подолати всі негативні явища, які сталися останнім часом з Енергоатомом.

Ключовими питаннями до обговорення були:

1. Аналіз стану роботи атомно-промислового комплексу України в умовах нового ринку електричної енергії, ключові проблеми та перспективи розвитку.
2. Ключові напрямки розвитку ДП НАЕК «Енергоатом», перспективні плани та реалізація інвестиційних проектів.
3. Щодо необхідності внесення законодавчих змін, їх реалізація та моделювання розвитку ситуації.

Відкриваючи круглий стіл модератор заходу, представник Українського центру економічних та політичних досліджень ім. О. Разумкова **Максим Білявський** означив дві головні задачі діалогу:

1-ша це конкретний план дій щодо відновлення фінансової ліквідності атомної енергетики,

2-га - створення умов росту національної економіки за рахунок ядерної галузі, тому що вона має великий потенціал.

В заході також прийняли участь:

Олексій Шульга, виконавчий директор УЕА: Сьогодні ядерна енергетика та атомно-промисловий комплекс є найвагомими складовими економічної, енергетичної та екологічної безпеки нашої держави. Ми маємо використовувати вітчизняний потенціал в енергетиці, і Асоціація покликана забезпечити результативний діалог бізнесу й влади.

Костянтин Ущатовський, член правління УЕА: Ядерна енергетика є важливою і невід'ємною складовою сучасної економіки України. На нашу думку, основними питаннями слід визначити відновлення фінансового стану Компанії та

пришвидшення забезпечення синхронізації з ENTSO-E та виходу на нові ринки. Для ефективної роботи українського ринку електроенергії «Енергоатом» має бути успішним та сильним гравцем.

Григорій Плачков, Голова Державної Інспекції ядерного регулювання України: Для технічного регулятора яким є Держатомрегулювання найважливіше це безпека роботи АЕС, особливо зараз в умовах коронавірусу. Тому всі фактори, що впливають на стабільну роботу компанії мають бути врегульовані так, що забезпечити його безперебійну та безаварійну роботу.

Петро Котін, Т.в.о. Президента ДП НАЕК «Енергоатом» наголосив, що ситуація з пандемією також повпливала на фінансову ліквідність компанії. Наша Компанія працює та виконує завдання, необхідні для стабільного енергозабезпечення країни. Проте, наразі ми працюємо в умовах значної заборгованості, що складає близько 23 млрд гривень. Незважаючи на це, ми є соціально відповідальною компанією та виконуємо вимоги з покладених спеціальних обов'язків та стабільно забезпечуємо населення дешевою електроенергією...

Як результат нашої спільної роботи, у вересні був виданий відповідний указ Президента №406/2020, що стосується атомної енергетики України. Наразі ми працюємо з Урядом над його виконанням, що дасть можливість стабілізувати фінансово-економічну ситуацію на підприємстві.

Ми впевнені, що атомна енергетика може стати точкою росту для економіки всієї країни.

Дмитро Маруніч, член правління УЕА: Останні події пов'язані з Енергоатомом не дають нам розуміння ситуації. В чому було нерозумне державне управління й як запобігти цьому в майбутньому. Державі потрібно схвалювати більш дієві рішення й запобігти повторенню, коли в документи й стратегію вносяться завідомо для всіх професіоналів згубні рішення.

Олександр Суходоля, Експерт, начальник відділу Національного інституту стратегічних досліджень: Відкритий ліберальний ринок важливий для сталого розвитку. Енергоатому потрібні амбіції бути прибутковими, успішними й агресивними на ринку сучасної енергетики й лобіювати свої інтереси. І питання корпоратизації підприємства є одним з можливих заходів для зміни підходів в його роботі.

Володимир Омельченко, експерт Центру О. Разумкова підтвердив, що все одно буде ядерна енергетика. Компанія має значно посилити свою роботу в частині лобіювання рішень для порятунку й виходу з фінансової кризи. Потрібно доносити проблематику на рівень керівництва держави й активно боротися за це на всіх рівнях.

Павло Нагорний, Член Правління Української Енергетичної Асоціації: висловив переконання, що ресурсна частина забезпечення атомної енергетики – уранове виробництво наразі також потребує чіткого бачення та прийняття стратегічних документів на рівні держави. Галузі необхідні стратегічні документи, які хоча і були розроблені протягом 2018-2019 років, але так і не були прийняті Урядом. Вітчизняне виробництво урану це теж елемент стратегії порятунку й розвитку атомної енергетики й Енергоатому.

Валерій Ноздрін, Директор ТОВ «Енерго Збут Транс»: ДП НАЕК «Енергоатом» є одним з найбільших та одним з ключових гравців на ринку електричної енергії. На нашу думку для створення рівних та сприятливих умов на

ринку для всіх його учасників, слід відійти від механізму товарного ПСО та перейти до механізму фінансового ПСО.

Валентин Землянський, незалежний енергетичний експерт, якщо держава й далі буде самоусуватися від вирішення проблем енергетичного ринку – то ніяка стратегія не допоможе. Якщо нам важлива атомна енергетика – це інша стратегія. Всі рішення повинні мати збалансований характер для всіх без винятку учасників ринку і держава має приймати в цьому активну участь, визначаючи головний вектор руху.

Та інші.

[З повним текстом статті можна ознайомитись за посиланням.](#)

Інформація на цю тему – Енергоатом, 23.10.2020 «[Петро Котін: Атомна енергетика може стати точкою росту для економіки всієї України](#)».

ЮЖ-НЬЮЗ, 24.10.2020

ЮУАЕС перевіряли комісії НАЕК «Енергоатом»

Впродовж тижня, з 19 до 23 жовтня діяльність Южноукраїнського енергокомплексу паралельно перевіряли дві комісії НАЕК «Енергоатом». Одна оцінювала готовність відокремленого підрозділу до роботи в осінньо-зимовий період, друга – стан охорони праці на підприємстві.

З огляду на епідситуацію, робота комісій була частково переформатована...

«Суттєвих зауважень щодо роботи основного обладнання Южно-Українського енергокомплексу і моментів, які б могли негативно вплинути на несення навантаження в осінньо-зимовий період не виявлено», — підсумував роботу комісії начальник відділу нагляду за технічною безпекою дирекції нагляду за безпекою НАЕК «Енергоатом» **Дмитро Ксенофонов**.

Комплексна перевірка стану охорони праці у відокремлених підрозділах НАЕК «Енергоатом» проводиться раз на два роки, то ж поле діяльності для членів другої комісії було дещо ширшим. Крім роботи з документами вони здійснили обхід території, виробничих приміщень, обладнання, перевірили робочі місця на відповідність вимогам безпеки.

Перевірка готовності до роботи в осінньо-зимовий період та комплексна перевірка з охорони праці проводилась в усіх підрозділах атомної станції, а також на Олександрівській ГЕС і Ташлицькій ГАЕС. Крім об'єктів енергокомплексу члени комісій здійснили перевірку ремонтно-механічного заводу, що входить до складу ВП «Атоменергомаш» та Южноукраїнського відділення ВП «Складське господарство».

[З текстом статті детально можна ознайомитись за посиланням.](#)

РАЕС, 26.10.2020

На РАЕС спростовують стереотипи, що професія енергетика не для жінок

Гендерна рівність є однією з цілей сталого розвитку ООН, куди входить 160 країн, в тому числі Україна. Поняття гендерної рівності означає рівні права та можливості для усіх членів суспільства незалежно від статі. Для прикладу, жінки складають 20,5% українського парламенту. На Рівненській АЕС жінки - це третина персоналу.

Дослідження показують, що коли жінки займають активну позицію на робочому місці, коли створені рівні умови для самореалізації – тоді уся країна отримує користь завдяки покращенню соціально-економічних показників.

У НАЕК «Енергоатом» та Рівненській АЕС зокрема проводиться робота щодо впровадження принципів гендерної рівності, забезпечення стабільних, комфортних та конкурентних умов праці незалежно від статі, створення рівних можливостей для професійного росту. Підбір персоналу ґрунтується насамперед на оцінюванні професійного рівня й досвіду кандидата. Політика гендерного паритету регулюється відповідним документом, яким регламентується активне залучення жінок до управлінських посад, зарахування до кадрового резерву.

За роки експлуатації електростанції представництво жінок традиційно займає третину від усіх працівників, з них керівниками є 13,5%. Серед кадрового резерву на керівні посади жінки складають 12%.

«Гендерна політика це комплексний підхід до проблем рівності чоловіків і жінок на всіх рівнях. З почутого на конференції вразило те, що для участі у заході не випустили жінок з Іраку, які пропагують гендерну рівність, а деякі учасниці розповідали про досвід ув'язнення через боротьбу за права жінок у своїй країні. Філіпінки пишаються тим, що добилися права відпустки по догляду за дитиною на 105 днів. Тоді як швейцарцям такий тип відпустки сьогодні надається як матері, так і батьку, до слова, схожих умов досягли й українці. Нам в Україні головне не втратити наші надбання, проте потрібно розбивати усталені стереотипи. Серед українських атомників необхідно підвищувати рівень обізнаності щодо питання гендерної рівності, у перспективі – проводити відповідні семінари й тренінги», – зазначає керівник наряду гендерної рівності ППО РАЕС **Вікторія Данилко**.

За словами Ігоря Вітковського, заступника генерального директора РАЕС з персоналу, дотримання гендерного паритету є одним з елементів кадрової політики електростанції. «Цей принцип обов'язково враховується під час формування як кадрового резерву, так і при підготовці з молодих працівників майбутніх управлінців – так званих груп спеціального резерву, – коментує фахівець. – Цього року ми розглядаємо кілька кандидатур працівниць на посади різних ланок управління, в тому числі, в основних експлуатаційних цехах. Це нова для нас практика, але ми змінюємось та спростовуємо стереотипи, що професія енергетика не для жінок».

[*Джерело*](#)

МІНЕНЕРГО, 27.10.2020

Триває процес корпоратизації ДП "НАЕК "Енергоатом"

Під головуванням Прем'єр-міністра України **Дениса Шмигала** відбулася нарада з питань корпоратизації ДП «НАЕК «Енергоатом», в якій взяла участь в.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** та керівництво міністерств та відомств.

У результаті обговорення було визначено, що модель корпоратизації має:

- відповідати міжнародній практиці,
- безумовно обмежувати відчуження майна, яке відноситься до ядерних установок та ядерних матеріалів,
- дати визначеність у поводженні з ядерними матеріалами,
- забезпечити прозорість на етапі здійснення корпоратизації та в подальшому

під час функціонування новоутвореного акціонерного товариства.

За такого варіанту корпоратизації 100% акцій належатимуть державі. Водночас, для реалізації такого підходу необхідно підготувати та прийняти зміни до відповідного законодавства...

Водночас Міненерго вже зараз працює над створенням Наглядової ради НАЕК «Енергоатом» і очікує на активну участь з боку інших органів влади, причетних до цього процесу.

[Джерело](#)

ІВАН ГРИГОРУК, БЛОГИ, 30.10.2020

Чому ініціативи «Енергоатому», навіть підтримані президентом, зустрічають такий потужний внутрішній спротив?

**Іван Григорук, віцепрезидент Energy Club,
член Правління ГО «НТСЕУ»**

Так, спротив є, але з різних причин. Одні — через страх техногенної небезпеки, мається на увазі населення, екологи тощо, інші — через страх, що це дуже дорого коштує. І виникає питання, де взяти кошти, та як це вплине на тариф, не розуміючи саму модель окупності через тарифоутворення як через ту надбавку про яку говорив пан Герман [*Галущенко – ред.*]. Наступна причина – це сама боротьба за місце в структурі генерації, тобто за самі гроші. Виходячи з негативного погляду на атомну енергетику, який склався історично, і використовуючи цей негатив як інструмент, вони намагаються обмежувати розвиток атомної енергетики, але я позитивно дивлюся на те, що «Енергоатом» сам починає шукати виходи зі скрутного становища.

... минулого тижня була офіційна заява МАГАТЕ про те, що попри декарбонізацію й боротьбу за зменшення шкідливої та небезпечної генерації й інших екологічних заходів у світі атомна енергетика у світовій економіці буде базовою, інших варіантів в близькій перспективі немає, тому державі треба зберегти «Енергоатом» в структурі виробітку електричної енергії в рамках комфортного відсотка, скажемо, від 52 до 60% по відношенню до загального виробітку електричної енергії. Ми розуміємо, що до 2050 року гідної альтернативи не буде. Отже, будівництво нових блоків — це необхідна міра. Далі — продовження терміну експлуатації чи будівництво нових блоків, адже в рамках компанії обов'язково будуть виводитись старі блоки, це вже вирішить саме підприємство. Виробництво електроенергії атомними станціями має свої переваги. По-перше, це найдешевша електроенергія, не враховуючи вартість виводу з експлуатації старих атомних блоків. По-друге, вона карбоно-нейтральна та відносно безпечна, попри те, що у суспільстві існує зовсім інша думка. І зрештою атомна галузь – це стабільна і базова для вітчизняної енергетики генерація, яка дозволяє забезпечити виконання соціальних зобов'язань по вартості електроенергії для населення.

Диверсифікація палива для АЕС: що це та навіщо потрібно? Це стандартна вимога МАГАТЕ. В будь-якому випадку, повинно бути ще якесь одне джерело постачання палива для України. Враховуючи те, що в нас паливо російське, тому це ще більш важливий стратегічний та політичний крок, стосовно

гарантування стабільної роботи атомних станцій як важливої складової енергетичної безпеки України Такі кроки вже були зроблені, адже дві станції вже працюють – це Запорізька АЕС та Южно-Українська АЕС — на новому паливі. Це перший у світі успішний прецедентний випадок, коли ВВЕР-1000 працює на паливі Westinghouse. І це вже факт. Окрім того, наскільки я знаю, ВВЕР-440 на Рівненській АЕС в наступному році теж планують запустити на паливі Westinghouse, тому це якраз може бути гарним прикладом і для атомної енергетики у світовій практиці.

[*Джерело*](#)

VESTI.UA, МИР ФИНАНСОВ, 30.10.2020

Мирный атом в частные руки: почему Кабмин решил добить "Энергоатом"

Марина Яковенко

Крупнейшую энергетическую компанию НАЭК "Энергоатом", которая производит более 50% всей электроэнергии в стране, вероятнее всего, будут передавать в частные руки. На заседании Кабинета министров 27 октября премьер-министр **Денис Шмыгаль** дал поручение подготовить корпоратизацию "Энергоатома" и изучить опыт "передачи из государственной в частную собственность ядерных установок и материалов".

[*Джерело*](#)

УКРІНФОРМ, 30.10.2020

Енергоатом підтримує позицію Геруса про пріоритетне погашення боргів перед держкомпаніями

НАЕК «Енергоатом» підтримує позицію, озвучену головою парламентського Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг Андрієм Герусом стосовно алгоритму погашення боргів перед Енергоатомом та іншими державними компаніями.

Як передає Укрінформ, про це повідомила пресслужба Енергоатома.

[*Джерело*](#)

ENERGYLAND.INFO, 24.10.2020

Чернобыльская АЭС вошла в проект «Усовершенствование обращения с радиоактивными отходами перед захоронением» PREDIS

Проект PREDIS направлен на разработку и усовершенствование методов и процессов для более безопасной переработки и кондиционирования отходов, для которых в настоящее время нет подходящих или промышленно зрелых решений.

Это четырехлетний проект стоимостью 24 миллиона евро, из которых вклад Европейской Комиссии — 14 млн евро. Проект реализуется консорциумом из 47 ведущих институтов и организаций из 17 стран Европы, в том числе из Украины (участники: Национальный научный центр Харьковский физико-технический институт и Институт геохимии окружающей среды НАНУ).

[*Джерело*](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 26.10.2020

В Чернобыльской зоне впервые провели испытания автономного робота Boston Dynamics "SPOT"

Исследовательская группа Бристольского университета и специалисты Государственного специализированного предприятия "Центральное предприятие по обращению с радиоактивными отходами" (ГСП "ЦПОРО") на территории зоны отчуждения впервые провели испытания автономного робота Boston Dynamics "SPOT".

Как сообщило Государственное агентство Украины по управлению зоной отчуждения в соцсети Фейсбук, во время работ использовали **беспилотные летательные аппараты, наземные роботизированные системы, датчики-сканеры** для оценки распределения радиоактивных материалов на площади и в пространстве (гамма-спектрометр, лидар, фотограмметрия, гиперспектральный и нейтронный датчики).

"Выполненные работы позволят Государственному специализированному предприятию "Центральное предприятие по обращению с радиоактивными отходами" **обновить карты распределения радиационного загрязнения на участках, где проводилось обследование**", – проинформировали в ведомстве.

[*Джерело*](#)

ДЕЛОВАЯ СТОЛИЦА, 27.10.2020

Корейці допоможуть дезактивувати радіацію на ЧАЕС

Чорнобильська АЕС співпрацюватиме з Корейським інститутом досліджень атомної енергії (КАЕРІ) щодо дезактивації фрагментів бетону та металу, які мають радіоактивне забруднення. Відповідна угода була підписана на ЧАЕС, зазначається у повідомленні пресслужби Держагентства з управління зоною відчуження.

За словами заступника директора з поводження з радіоактивними відходами **Олександра Скомарохова**, КАЕРІ має технічні розробки, спрямовані на дезактивацію радіоактивно забруднених поверхонь, однак випробувати ці технології на реальних, а не штучно забруднених поверхнях, не може, оскільки подібні забруднення в Кореї на сьогодні відсутні.

"Водночас, Чорнобильська АЕС, виконуючи виведення станції з експлуатації, постійно шукає засоби і технології, які дозволять, з одного боку, якісно виконувати дезактивацію матеріалів, а з іншого – істотно зменшити кількість РАВ, що утворюються в цьому процесі. Таким чином, майданчик ЧАЕС є свого роду лабораторним полігоном для випробування запропонованої фахівцями КАЕРІ технології", — сказав він.

Випробування триватимуть до кінця 2021 року...

[*Джерело*](#)

♦ **Надра – нафта, газ, вугілля. Північний потік-2. Майбутнє вугільної галузі**

EXPRO, 27.10.2020

Уряд затвердив постійний порядок продажу спецдозволів на онлайн-аукціонах

Кабінет Міністрів України затвердив новий постійний порядок продажу спецдозволів на користування надрами на електронних аукціонах, про це повідомляє пресслужба Державної служби геології та надр України (Держгеонадр), посилаючись на відповідну постанову КМУ від 23 вересня 2020 р. № 993.

За новими правилами усі спеціальні дозволи на ділянки надр надаються за результатами відкритих електронних торгів, умови проведення яких чітко визначені положеннями документу.

В Держгеонадрах звертають увагу на деякі процедурні доопрацювання, які було внесено до редакції постанови за підсумками аналізу проведених торгів протягом останніх двох років. Так у випадку відмови переможців (першого та другого місця) від отримання дозволу за результатами перших торгів, розмір гарантійного внеску для лоту на повторних аукціонах зростає з 20% до 40% початкової ціни, яка дорівнює першій початковій ціні такого лоту. Також початкова ціна лоту повторних аукціонів з продажу підземних вод (у тому числі мінеральних) становитиме 100% початкової ціни цього лоту. Разом з тим такі дозволи не виноситимуться, на торги із покроковим зниженням ціни через природньо обмежений попит та конкуренцію.

Також у відомстві відзначили, що в останній редакції постанови вдалося скоротити проміжок часу на надання спецдозволу Держгеонадрами із 40 до 30-ти робочих днів. У свою чергу, Міндовкілля оприлюднюватиме свої рішення щодо розгляду аукціонних пропозицій, які надходитимуть йому на погодження

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 20.10.2020

Україна зацікавлена у приєднанні до Південного газотранспортного коридору — DiXi Group

Україна має доєднатися до проекту Південного газового коридору, щоб отримати доступ до переваг, які цей маршрут може надати для Європейського Союзу. Про це йдеться у дослідженні DiXi Group "Південний газовий коридор: перспективи для України".

"Україна має неопосередкований інтерес в реалізації інфраструктурних проєктів у каспійському регіоні, що виключають РФ як впливового гравця. Надзвичайно важливо напрацювати можливість фізичних поставок до України із південного напрямку в умовах, коли транзит з боку східного кордону мінімізується", - йдеться в дослідженні.

"Через подальшу інтеграцію з ринком ЄС та використання Трансбалканського газопроводу Україна може забезпечити поставки газу з півдня та завантаження власної ГТС", - йдеться в дослідженні.

[Джерело](#)

ДТЕК, 20.10.2020

ДТЕК Нафтогаз завершив будівництво глибокої свердловини на одному з найскладніших газових родовищ України

ДТЕК Нафтогаз завершив буріння свердловини №59 глибиною 5245 м на Мачухському газоконденсатному родовищі.

Газові поклади Мачухського родовища мають карбонатну природу і характеризуються аномально високими пластовими тисками – понад 1000 атм і температурою на забої 160-170° С. Тому для ефективного освоєння запасів потрібні унікальний технологічний підхід та інноваційні рішення.

Генеральний директор ДТЕК Нафтогаз **Ігор Щуров**: «Незважаючи на несприятливу кон'юнктуру на нафтогазовому ринку, ДТЕК Нафтогаз продовжує інвестувати в розвиток українського газовидобутку. Цього року ми успішно завершили буріння трьох свердловин і продовжуємо будівництво ще двох. Загальний обсяг інвестицій в буріння за 2020 рік складе близько 3 млрд грн – це наш внесок у зміцнення енергонезалежності України».

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 21.10.2020

Уряд затвердив політику власності "Нафтогазу"

Заплановано IPO міноритарного пакета на одній з провідних фондових бірж. Кабмін на сьогоднішньому засіданні затвердив політику власності держкомпанії "Нафтогаз" з планом IPO міноритарного пакету.

При цьому наглядовій раді НАКу доручено в тримісячний термін подати на затвердження Кабміну проект стратегії "Нафтогазу", а Мінекономіки - ключові показники ефективності діяльності ради.

Також заплановано IPO міноритарного пакета на одній з провідних фондових бірж для отримання державою показника вартості бізнесу і ціни акцій НАК, які будуть об'єктивним показником діяльності компанії.

Нагадаємо, що політика власності, крім іншого, визначає показники ефективності компанії.

"Нафтогаз" 19 жовтня на невизначений час відклала раніше заплановане розміщення доларових єврооблігацій.

Раніше повідомлялося, що згідно з висновками Державної аудиторської служби, **прямі втрати компанії через фінансових порушень** склали на 75 млрд грн.

За прогнозами Мінфіну, в наступні чотири роки збитки групи **"Нафтогаз"** перевищать 21 млрд грн.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Українська енергетика, 22.10.2020 ["Нафтогаз" готується до виходу на IPO за кілька років](#).

КОСАТКАМЕДІА, 22.10.2020

Поставки газу через Україну в Венгрию збільшилися на 1 млн куб. м/сутки із-за ремонту на газопроводі – Макогон

Глава «Оператора ГТС України» **Сергей Макогон** повідомив на своїй сторінці Facebook, що із-за виявлених дефектів на газопроводі поблизу кордону Австрії та Венгрії венгурський оператор ГТС змушений почати оперативний ремонт, що призвело до значительного зменшення поставок газу з Австрії (до 80%).

«Однак наявність гнучкої інфраструктури в регіоні дозволило трейдерам оперативно перебудувати потоки поставок. Тільки за останні дні поставки газу через Україну в Венгрию (без урахування транзиту з РФ) збільшилися з 0.5 млн м³ в сутки до 1.4 млн м³», – написав він.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 23.10.2020

10 відповідей на 10 зауважень: що не так із зауваженнями державних аудиторів

НАК "Нафтогаз України" користується своїм правом на відповідь і коментує 10 основних зауважень Державної аудиторської служби, які обрала ЕП.

6 жовтня ЕП опублікувала матеріал про фінансові порушення та недоліки у роботі "Нафтогазу", виявлені Держаудитслужбою під час ревізії за період з жовтня 2018 року по кінець грудня 2019 року.

Пізніше ЕП також опублікувала копію акта ревізії "Нафтогазу", а також заперечення компанії на виявлені Держаудитслужбою порушення. У відповідному матеріалі редакція вибрала 10 пунктів з документу, які залишилися без відповіді. Держкомпанія напередодні надала свої відповіді на згадані запитання.

[З повною версією статті сожна ознайомитись за посиланням.](#)

Додаткова інформація на цю тему – Енергетичний фронт, 19.10.2020 «[Нафтогаз всю країну має за дурнів – Вітренко](#)». Колишній виконавчий директор «Нафтогазу» **Юрій Вітренко** заявив, що в Комітеті з питань аудиту та ризиків наглядової ради НАК немає жодного фахівця з аудиту або міжнародних стандартах фінансової звітності.

Енергетичний фронт, 20.10.2020 «[В СБУ заявили, що не відкривали справу проти Нафтогазу після аудиту](#)». Служба безпеки України заявила, що не відкривала провадження проти «Нафтогазу» після аудиту, який виявив порушення на понад 200 млрд гривень.

Енергетичний фронт, 22.10.2020 «[Нові подробиці аудиту Нафтогазу: збитки від програми 20/20, продаж газу за заниженими цінами](#)».

Енергетичний фронт, 22.10.2020 «[Делойт мав вказати в аудиті, що Нафтогаз не вніс суттєві нарахування в фінплан – ексдиректор по фінансах УГВ](#)».

Лівий Берег, 23.10.2020 «[Результати аудиту "Нафтогазу" має розглянути РНБО - Юрій Вітренко](#)».

УНІАН, 23.10.2020

Добыча газу та енергонезалежність: Шмыгаль назвав важливим пріоритет Кабміна

Для уряду важливим пріоритетом є досягнення енергетичної незалежності, оскільки в Україні є величезний потенціал для збільшення газодобування та використання інфраструктури.

Об этом сообщает пресс-служба Кабмина, ссылаясь на заявление премьер-министра Украины **Дениса Шмыгала** во время совещания с членами Межведомственной комиссии по организации заключения и выполнения соглашений о разделе продукции и инвесторами - победителями конкурсов соглашений о разделе продукции.

"Правительство уверено, что украинский энергетический рынок остается привлекательным в ближайшей перспективе и формирует достаточный спрос на новую газодобычу и разведку недр", - цитирует пресс-служба Шмыгала.

По его словам, соглашения о разделе продукции - это инструмент привлечения значительных инвестиций в национальную нефтегазовую отрасль. Межведомственной комиссией и инвесторами проведена значительная работа по разработке их проектов.

Глава правительства отметил, что Кабмин заинтересован и нацелен не только на заключение соглашений о разделе продукции, но и на их успешную реализацию.

"Подписание этих договоренностей станет примером улучшения инвестиционного климата в Украине и будет еще одним весомым шагом на пути достижения энергетической независимости государства", - сказал он.

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 26.10.2020

«Укртранснафта» введе в експлуатацію ділянку нафтопроводу «Дружба», збудовану 10 років тому

Ярослава Денькович

АТ «Укртранснафта» введе в експлуатацію ділянку виносу нафтопроводу «Броди-Держкордон» (МН «Дружба»), збудовану понад 10 років тому з метою підвищення рівня техногенно-екологічної безпеки експлуатації нафтотранспортної системи України, повідомляє пресслужба.

Відповідне рішення Кабінет Міністрів України прийняв на засіданні 21 жовтня. Зазначається, що Постанова Уряду дозволяє прийняти в експлуатацію обхідну трасу нафтопроводу, яку підприємство збудувало для мінімізації ризиків забруднення одного з найбільших водозаборів Львівщини та Західного регіону України.

Введення в експлуатацію затрималось на 10 років через складнощі оформлення права власності чи користування земельними ділянками, на яких збудована нова ділянка нафтогону. Рішення Уряду дозволяє ввести нову ділянку в експлуатацію та приєднати її до діючого нафтопроводу «Броди-Держкордон» у максимально стислі терміни.

[Джерело](#)

[Інформація на цю тему – МІНЕНЕРГО, 26.10.2020 "Кабмін забезпечив введення в експлуатацію ділянки нафтопроводу, що зменшить ризики експлуатації чинного нафтопроводу "Броди - Держкордон".](#)

РБК-УКРАЇНА, 27.10.2020

ВАКС постановив поновити справу "Роттердам+"

Вищий антикорупційний суд у вівторок задовольнив скаргу "Нікопольського заводу феросплавів" та скасував рішення прокурора САП Віталія Пономаренка

закрити справу Роттердам+. Рішення САП про закриття справи скасовано – ВАКС постановив відновити розслідування схеми постачання вугілля "Роттердам+".

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Дзеркало тижня, 26.10.2020 «[Роттердам — плюс. Експертиза — мінус](#)», Олександр Кошовий. Як інституціональна проблема Мін'юсту впливає на топ-справу цього року.

Саме Мін'юст і ніхто більше відповідає згідно із законом за експертне забезпечення правосуддя. Але саме експертна складова в справі «Роттердам+» — найслабкіша та не дає змоги поставити крапку в цій справі, хоча мала б. Якраз значна кількість різних експертиз із суперечливими результатами забезпечила можливість прокуратурі закрити справу та умити руки, уміло перекинувши відповідальність за якість доказів на суд. І нині у Вищому антикорупційному суді в розпалі слухання про поновлення справи «Роттердам+», і тема експертиз на них — основна. Але інструмент, який мав би внести ясність у процес, навпаки, його обтяжує.

Дзеркало тижня, 27.10.2020 "[ВАКС відновив справу "Роттердам+"](#)".

Главком, 28.10.2020 «[Суд поновив справу «Роттердам+» під тиском Коломойського, – Наливайченко](#)».

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 27.10.2020

Нафтогаз підвищив ціни на газ для побутових споживачів на 35%

Після місячної паузи Нафтогаз підвищив ціну газу для побутових споживачів.

Газопостачальна компанія Нафтогаз України збільшила на листопад ціну на природний газ для населення за тарифом Місячний на 34,7%, до 6,33 грн/кубометр (з ПДВ, без урахування вартості розподілу і доставки) в порівнянні з жовтнем. Про це йдеться в повідомленні компанії.

Також ГК Нафтогаз України збільшила ціну за тарифом Річний на 23,1%, до 6,45 грн/кубометр газу.

При цьому до 31 жовтня споживачі можуть підключити тариф за жовтневою ціною — 5,24 грн/кубометр.

Нагадуємо, що Нафтогаз підвищив жовтневу ціну на газ для виробників теплової енергії майже на 25%.

ГК Нафтогаз України постачає газ приблизно для 2% побутових споживачів — близько 250 тис. домогосподарств.

З 1 серпня в Україні відкрився ринок газу для населення і одночасно припинило дію положення про накладення спеціальних обов'язків (ПСО) на НАК Нафтогаз України з продажу газу населенню.

[Джерело](#)

EXPRO CONSULTING, 27.10.2020

АГТУ ініціювала запуск нової біржі для торгівлі газом – ТБ «Український хаб»

Асоціація «Газові Трейдери України» (АГТУ) ініціювала запуск нового майданчику електронних біржових торгів енергоресурсами – Товарна біржа «Український хаб». Про це повідомляє прес-служба АГТУ.

На ТБ «Український Хаб» планується проводити торги по секціях «Природний газ», «Скrapлений газ» та «Нафтопродукти».

За повідомленням АГТУ, на біржі в тестовому режимі вже двічі (15 та 23

жовтня 2020р) були проведені біржові торги природним газом.

Ознайомитись з правилами біржових торгів та пройти акредитацію можна за посиланням.

«З активним розвитком ринку газу в Україні, його лібералізацією, розширенням географії та кількості учасників, - рішенням Асоціації стало підтримання ініціативи нової біржової платформи на яку існує запит у трейдерів, де б паралельно з нині діючими біржами створювався альтернативний індикатив ціни, вдосконалювалися б правила біржової торгівлі і, таким чином, ми прийшли б до ліквідності біржових майданчиків. Ми очікуємо, що обсяги продажу газу через біржові майданчики в найближчі роки збільшаться, тому сьогодні треба запускати всі конкурентні продукти, опції, які будуть затребувані ринком: спот, балансування і т.д. Головна ціль до якої ми всі маємо прагнути – це створення східно-європейського газового хабу в Україні», - прокоментував запуск біржі Президент АГТУ **Андрій Мизовець**.

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 28.10.2020

Украина станет центром интеграции газовых рынков в Юго-Восточной Европе

Янина Ткачук

Украина с ликвидным хабом станет центром для интеграции газовых рынков в Восточной и Юго-Восточной Европе. Ускорить этот процесс призван проект Энергетического Сообщества SEEGAS. Об этом заявил глава Секретариата Энергетического Сообщества **Янез Копач** во время своего выступления на VI Украинском Газовом Форуме. В презентации он отметил достижения Украинской энергетической биржи в части создания национального газового хаба. Развитие газовой биржи на базе УЭБ проходит в сотрудничестве с Энергетическим Секретариатом, ЕБРР и Министерством энергетики, подписавшими соответствующий меморандум этим летом.

Для выполнения целей меморандума был создан консультативный совет УЭБ, в который вошли представители подписавших сторон, а 24 сентября на УЭБ был запущен краткосрочный рынок природного газа. «Создание ликвидного газового хаба в Украине натолкнуло нас в Секретариате Энергетического Сообщества на идею создания панъевропейского рынка в этой части Европы. То есть интеграцию рынков Юго-Восточной Европы. Украина с газовым хабом будет центральным местом установки интерконнекторов. Это действительно может быть историей успеха. Украина – большая, но вокруг нее существует еще больший газовый рынок», – сообщил глава секретариата ЭС.

Он отметил, соседние государства-члены ЕС, в том числе партнеры ЭС, становятся все более ликвидными и взаимосвязанными. Принятие в них общих стандартов работы, запуск новых интерконнекторов должны упростить доступ на рынок и способствовать дальнейшей интеграции. Саму интеграцию Копач считает неизбежной. Подобный проект ЭС получил название SEEGAS, происходящее от названия региона - Юго-Восточная Европа (англ. – Southeastern Europe).

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 28.10.2020

Що буде з транзитом газу через Україну, якщо "Північний потік-2" зупинять

Ярослав Маркін

Україна не залишиться без транзиту російського газу, навіть якщо Росія добудує газопровід "Північний потік-2". А якщо під тиском санкцій його зупинять, то країна перетвориться на одного з головних європейських транзитерів. Про це заявив представник Інституту енергетики та економіки Університету Кьольну (EWI) **Макс Шонфіш** в ході Шостого українського газового форуму.

Хто протидіє газопроводу зараз Попри те, що "Північний потік-2" (ПП-2), що йде в обхід України, близький до завершення, у EWI вважають, що США не скасують оголошені проти нього санкції навіть за умови зміни адміністрації Білого дому після президентських виборів.

Також спротив російському проекту є всередині ЄС. Плюс всередині Німеччини (головного союзника РФ в ЄС) є політичний спротив з боку правлячої партії CDU – через отруєння російського опозиційного політика **Олексія Навального**. Які загрози для "Північного потоку-2" існують зараз.

Як запуск або закриття "Північного потоку-2" позначиться на Україні У EWI спрогнозували, як попит на імпорт газу в Європі і його видобуток будуть змінюватися протягом наступних 10 років. Є кілька сценаріїв, як при "високому" і "низькому" попиті будуть завантажені транзитні потужності...

Якщо говорити про найближчу перспективу, то попит на газ, швидше за все, буде на "невизначеному" рівні, зокрема, через пандемію. А ось в перспективі 10 років ймовірно істотне його падіння. Це може статися через впровадження в Європі "зеленої" енергополітики і бажання досягти нульового рівня викидів до 2050 року...

[Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням.](#)

♦ *Відновлювані джерела енергії*

ENERGY CLUB, 15.10.2020

Фрагменти інтерв'ю з віцепрезидентом Energy Club Іваном Григоруком, про розвиток відновлювальної енергетики в країні, стан справ з розрахунками в галузі, «зелені» аукціони, а також про перспективи розвитку систем накопичення енергії в Україні

— Іване, давайте спочатку про загальну ситуацію в українській відновлювальній енергетиці. Які існують тенденції?

— ...ринок в нас побудовано таким чином, що якраз попит його і формує. Кризові явища на енергоринку розпочалися вже давно та загострення проявилось минулого року, і я б зазначив, що це сталося через зміни в структурі вироблення/споживання електроенергії і, як наслідок, погіршення умов експлуатації електроенергетичних систем. А причина таких явищ — швидке збільшення генеруючих потужностей відновлюваної енергетики на фоні зменшення попиту на електричну енергію... Але в цьому році додався ще й спалах коронавірусу. Саме сукупність цих факторів призвела до розбалансування енергосистеми.

— А зменшення попиту вже можна назвати тенденцією?

— ... На сьогодні попит в нас становить 11 401 млн кіловат-годин. І, повірте, це дуже мало. Подивімося на структуру, перше – падіння попиту в промисловості, потім — у населення, далі — комунально-побутові споживачі, які і є в основному неплатниками.

Тому у нас починаючи з 2000 років і станом на сьогодні споживання електроенергії впало майже в 3 рази. Але одночасно відбувається стрімке зростання відновлювальної енергетики..., яка є мало прогнозованою у виробництві, отже складною в балансуванні, бо на сьогодні в процесі балансування задіяні ГАЕС та теплова енергетика.

Відбувається обмеження видачі потужностей у НАЕК «Енергоатом», «Укргідроенерго», а вони виконують функцію ПСО для населення та ВДЕ. Тому ми маємо складну ситуацію не тільки в технологічному балансуванні, а ще й у сфері оплати по «зеленому» тарифу...

— А хто винний в цій кризі?

— ...сьогоднішній стан в енергетиці є результатом багатьох років необдуманого політики профільних державних організацій.

Розвивались генеруючі потужності відповідно до пропускної спроможності мереж та вироблялось стільки електроенергії, скільки могли споживати в тому чи іншому регіоні без значного обмеження видачі потужностей. Це була перша складова. І друга – це обов'язкова присутність локальної складової, а саме: в кожній електроустановці, обладнанні, задіяному в будівництві «зеленої» електростанції повинно було бути не менше 50% локальної складової, яка вироблена на території України. Тому ВДЕ не могли так активно розвиватися на той час. Пізніше поріг був знижений до 30%, потім до 10%, а далі — за бажанням. *А про питання стосовно обсягу споживання електричної енергії в тому чи іншому регіоні — про нього взагалі забули.*

Інвестори швидко скористалися «прогалиною» в основних документах,

відповідно до яких працює об'єднана енергетична система. І от як результат — спочатку перевантажили південь сонячною і вітровою генерацією, далі — Дніпропетровську та Запорізьку області, потім – Центральну частину, а потім і всі регіони країни. *Тобто пропускна спроможність мереж не могла забезпечити роботу всієї цієї генерації в загальній структурі виробітку без обмежень одної чи іншої генерації.*

— **Іване, а існує певний план? На Ваш погляд, що треба робити?**

— Наразі необхідно переглянути нормативну документацію — кодекс ОСП і ОСР. Потрібно переглянути правила улаштування електроустановок і правила технічної експлуатації, адже в них не прописані вимоги ані до експлуатації, до улаштування більшості новітнього обладнання (наприклад, різноманітні системи накопичення енергії тощо). Наразі маємо більш як 10 ГВт з ВДЕ, які дуже впливають на загальну структуру виробітку електричної енергії та вже сьогодні несуть за собою заходи щодо обмеження видачі потужності генеруючих підприємств.

— **Скажіть, а нещодавно прийнятий закон 810-ІХ допоможе?**

— На мій погляд, закон – це, як «гасіння пожежі», терміновий захід, і він не є досконалим. Неконтрольований ріст ВДЕ міг призвести до катастрофи в електроенергетичній галузі. Якщо дивитись через призму політичних шляхів нормалізації критичного стану в енергетиці, то, напевне, вибрали найменше зло. *Відповідно до підписання Меморандуму з Європейським енергетичним товариством було зазначено, що частка «зеленої» енергетики в енергоміксі мала дорівнювати 11,5%. Але ж там було чітке розмежування по напрямках ВДЕ — сонячної стільки, біомаси стільки, гідро стільки. Наразі сонячної енергії в загальній структурі вже більше, ніж ми планували розвивати, тож співвідношення по напрямках ВДЕ ми не дотримались. Біомаса взагалі в нас майже не розвивалась, біогаз — тим більше.*

— **Тоді таке питання – це вже остаточні рішення, чи очікуються інші зміни?**

— Консультації тривають, адже компенсацію по «зеленому» тарифу можна включити і в тариф «Укренерго» - на передачу електричної енергії. Тоді згодом можна буде повернути позитивний баланс по розрахунках за електричну енергію. Щодо боргів минулих періодів – на сьогодні відбулись перші переговори з Європейським банком реконструкції та розвитку, Європейським Інвестиційним банком, групою Світового Банку щодо кредитування в розмірі приблизно 300 млн доларів США за умови, якщо «Гарантований покупець» вийде на 100% розрахунки за «зеленим» тарифом в поточному періоді.

— **Скажіть, а чому досі не стартували «зелені» аукціони?**

— *Аукціони зараз не запустились через те, що не відпрацювали правила їх проведення. Якби наші політики досконало вивчали питання, то зрозуміли б, що на аукціонах продають потужність в регіонах, де є високий додатковий попит на споживання електричної енергії, але це за собою тягне земельне питання. Друге питання стосується додаткової дозвільної документації. А третє – це точка приєднання (можливість приєднання).*

В результаті на аукціоні продають лот як погоджений проєкт з гарантією його реалізації. В нас на сьогодні до цього не готові.

— **Добре, Іване, давайте поговоримо про необхідність розвитку систем накопичення енергії в Україні.**

— Про системи накопичення енергії у нас говорять вже давно. Але на сьогодні це стало, справді, нагальною проблемою... В Україні основну роль з балансування виконують ГЕС і теплові електростанції, тому ми фактично виробляємо рівно стільки, скільки можемо спожити. Але системи накопичення енергії могли б допомогти диспетчеру Укренерго отримати дієвий механізм балансування енергетичної системи, вирівняти графік виробництва електричної енергії... Це позитивно відбивалося б на екології. Адже, коли розвантажені теплові блоки піднімають на повне завантаження, іде значне переспалювання вугілля, виростає питома норма на виробництво кіловат-години, збільшуються брудні викиди, що впливає на здоров'я населення.

— **Іване, а якісь конкретні проєкти в країні вже розробляються?**

— Перше, на сьогодні НЕК «Укренерго» розробило ТЕО на 200 МВт накопичувачів, які б могли працювати в первинному і вторинному регулюванні по частоті. Друге, ТЕЦ-5 (Харків) теж почала працювати в такому режимі. «Укргідроенерго» теж заявило про схожі ініціативи. Ми повинні використовувати світовий досвід використання систем накопичення енергії. ...використовуючи системи накопичення енергії, «зелені» могли б зберегти свій попередній фінансовий план з окупності та подальшої прибуткової діяльності.

— **А скільки гігават нам потрібно мати?**

— Нам потрібно 2 ГВт високоманеврових потужностей та 2 ГВт систем накопичення енергії. У короткостроковій перспективі можемо мати 200 МВт потужності «Укренерго». «Укргідроенерго» теж заявило, що працює на сьогодні над ТЕО — приблизно 200 МВт. Далі є приватні проєкти, МХП – 60 МВт, ДТЕК також планує встановити на своїй тепловій станції 2 МВт.

— **Скажіть, а який принцип їх розташування?**

— Ну, є два варіанти. Перше – якщо зберегти «зелений» тариф, СНЕ повинні працювати разом з ВДЕ, тобто генерація і поруч системи накопичення енергії в рамках одного ліцензіату — генерація і системи накопичення енергії мають бути у власності однієї юридичної особи... І друге стосується інших юридичних осіб, які надаватимуть тільки послуги з балансування. Вони можуть бути не прив'язаними до генерації, вони самі є, умовно кажучи, генерацією.

— **А ось, уявімо, я - Ілон Маск, і я хочу побудувати в Україні надпотужну батарею. Мені дозволять?**

— Так. Ви можете це зробити й працювати на ринку електроенергії. Можна надавати послугу тим самим ВДЕ по зберіганню їх електроенергії. Тариф на зберігання — за домовленістю сторін. Тобто ви зберігаєте їх електроенергію, а потім повертаєте їм для видачі в мережу.

— **Іване, останнє запитання. Що буде за 5 років з енергетикою України?**

— За 5 років зміниться структура виробництва електричної енергії. Базовою залишиться атомна генерація, подальший розвиток ВДЕ із системами накопичення буде витіснити теплову генерацію — теплова генерація, яка на сьогодні не відповідає екологічним нормам, буде поступово виводитися з експлуатації. Сподіваюсь, що все ж таки працюватимуть над тим, щоб вирости споживання електроенергії, запрацювала наша промисловість та більш активно модернізувалась вся ОЕС України.

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 21.10.2020

Долг "ГарПока" перед биоэнергетическими предприятиями превышает 1 млрд грн – глава БАУ

Накопленная задолженность ГП "Гарантированный покупатель" ("ГарПок") перед биоэнергетическими предприятиями, производящими "зеленую" электроэнергию, составляет около 1,2 млрд грн, сообщил глава правления Биоэнергетической ассоциации **Георгий Гелетуха**.

По его словам, это приводит к критическому состоянию в отрасли, в связи с чем БАУ вынуждена была обратиться к Государственному агентству лесных ресурсов с просьбой отсрочить оплату биоэнергетическим предприятиям за топливное сырье, составляющее 60-65% в себестоимости производимой электроэнергии.

Согласно данным "ГарПока", с начала 2020 года и по состоянию на 16 октября уровень его расчетов по "зеленым" тарифам составляет 36,3%.

НЭК "Укрэнерго", осуществляющая компенсации "ГарПоку" по "зеленым" тарифам и имеющая задолженность перед ним в размере 23,14 млрд грн, в том числе из-за недостатка средств на компенсации в тарифе на передачу э/э, предложила на 2021 год искать альтернативные источники обеспечения таких компенсаций. По мнению НЭК, в тарифе на передачу необходимо предусмотреть фиксированный объем компенсации.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 21.10.2020 ["Укрэнерго" пропонує в 2021 році зафіксувати певний обсяг компенсації для ВИЕ в тарифі на передачу"](#). НЭК "Укрэнерго" предлагает зафиксировать в тарифе на передачу электроэнергии на 2021 год определенный объем средств для компенсации по "зеленым" тарифам ГП "Гарантированный покупатель" и поставщикам универсальных услуг.

EXPRO CONSULTING, 22.10.2020

Оплата електроенергії з ВДЕ у 2020 р має бути забезпечена на 100% - Буславець

«Оплата за відпущену у серпні «зелену» електроенергію склала 100%, за вересень оплачено більше половини, і до кінця жовтня електроенергія, відпущена за вересень, має бути оплачена в повному обсязі. Поточна оплата у цьому році також має бути забезпечена стовідсотково», - повідомила в.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець**, в рамках робочої зустрічі з Послом Канади в Україні **Лариси Галадзи**.

«Міністерство енергетики, Уряд, Прем'єр-міністр працюють над тим, щоб питання поточної оплати і погашення заборгованості було вирішено», – наголосила Буславець.

[Джерело](#)

ЕКОНОМІЧНА ПРАВДА, 23.10.2020

"Зелена металургія" здорового глузду

Як держава підтримує "зелену" енергетику за рахунок підприємств, які інвестують в екологічне виробництво

Денис Морозов, "Інтерпайп"

В Украине никому не интересны реальные экологические инвестиции, а экология стала ширмой для получения рентабельности одними за счет других.

Суть претензий к "зеленым" энергетикам крайне проста: владельцы СЭС и ВЭС, получили от государства возможность собирать средства с потребителей за товар, по цене в 3-4 раза превышающую рыночную.

Механизм для узаконенного изъятия средств у потребителей э/энергии был выбран следующий: в тариф на транспортировку НЭК "Укрэнерго" заложены средства для компенсации "зеленым" энергетикам...

С учетом такой тарифной политики получается, что сейчас было бы выгоднее производить сталь мартеновским, экологически грязным способом, сжигая при этом более дешевый газ, а не инвестировать в строительство современных предприятий, работающих на электроэнергии...

Выбросы CO₂ как в Европе

Подход, при котором промышленные потребители освобождаются от "зеленого" тарифа, применяется во многих странах. Отличаются только лишь условия и критерии.

Например, в Германии при определенных условиях освобождают от доплаты за "зеленый" тариф экспортеров, которым необходимо конкурировать на внешних рынках, где сегодня торговая война и каждый доллар в себестоимости может принести успех или поражение.

Другая разновидность европейского подхода – освобождение от уплаты "зеленого тарифа" предприятий с минимальными выбросами CO₂ или без таковых.

А те заводы, которые генерируют значительные выбросы CO₂, является источниками наполнения тарифа "зеленым" энергетикам.

Таким образом, стимулируются инвестиции в модернизацию производства и снижение выбросов, поскольку европейские предприятия могут выбрать платить за выбросы или инвестировать в модернизацию производственных мощностей.

Логика всех подобных мер проста: оплачивать за "зеленый тариф" должен тот, кто делает выбросы, а инвестировавшие в снижение выбросов освобождаются от этой нагрузки...

Только экспортеры э/энергии освобождены от уплаты тарифа "Укрэнерго"

По состоянию на сейчас, все электрометаллургические предприятия, которые могут претендовать на статус "зеленых" металлургов, продолжают платить тариф "Укрэнерго" в полном объеме. В то же время экспортеры электроэнергии освобождены от оплаты услуг за транспортировку э/э.

В данной ситуации вывод неутешителен: в Украине никому не интересны реальные экологические инвестиции и поддержка экспортеров. Экологические мотивы стали ширмой для получения 400%-й рентабельности одними частными компаниями за счет других.

Правила игры разные: для экспортеров э/энергии – одни, а для других экспортеров – другие. В таких условиях абсолютно бессмысленно инвестировать в модернизацию производства для улучшения экологической ситуации.

С учетом мировых торговых войн отечественные экспортеры товаров с высокой добавленной стоимостью продолжают терять внешние рынки. Поэтому о росте экспорта Украины не может быть и речи.

ЮРІЙ ПРОДАН, ФБ СТОРІНКА, 23.10.2020

Некерованість та хаос в українському паливно-енергетичному комплексі вражають.

Нафтогаз на цьому тижні ввів в експлуатацію другу сонячну електростанцію потужністю 33 МВт. Вартість такої станції складає не менше 600 млн.грн. Як наслідок, погіршиться баланс української енергосистеми, зросте вартість е/е для споживачів. Краще було б, якби державні Енергоатом, Укргідроенерго, Укренерго, або Центренерго ввели в експлуатацію по новій свердловині з видобутку газу.

[Джерело](#)

УНИАН, 23.10.2020

Дрова и пеллеты: чем украинцы могут заменить дорожающий газ

Анна Бредихина

Растущие цены на газ заставляют многих украинцев задуматься, как можно заменить этот вид топлива. Пеллеты, дрова и другое твердое топливо могут стать дешевой альтернативой традиционному газу. В каких случаях выгодно переходить на биотопливо, и как наша страна может добиться более дешевого теплоснабжения?

На фоне стремительного роста цен на газ в отопительный сезон вопрос способности нашей страны и граждан слезть с газовой иглы приобретает особую актуальность.

Тепло, вырабатываемое из биологической массы, которой в нашей аграрной стране очень много, при правильных подходах может стать серьезным конкурентом традиционному природному газу.

По пути замещения газа пеллетами, дровами, щепой и другим твердым топливом уже давно шагает вся Европа. Украина имеет огромный потенциал использовать отходы сельского и лесного хозяйства и выращивать энергетические культуры для генерации отопления многоэтажек, садилов...

Замглавы Государственного агентства по энергоэффективности и энергосбережению **Юрий Шафаренко** считает, что Украина способна ежегодно замещать тридцать семь миллиардов кубометров газа развитием биоэнергетики. При том, что ежегодная потребность страны составляет около тридцати миллиардов кубометров голубого топлива.

Далее в статье рассмотрены вопросы:

Европа делает ставку на биомассу.

Дрова в топку (Пример жителей г. Боярка, Киевской области).

Что выгоднее? (Считает Председатель правления Биоэнергетической ассоциации Украины Гелетуша...)

Доступное биотопливо. Приводится пример создания в Украине биотопливной биржи. В Литве запуск такой биржи позволил опустить цену на 20 процентов.

"Биржа сделает рынок более качественным для потребителя и введет классификацию твердого топлива. Сейчас биомасса – это кот в мешке: никаких гарантий, стандартов и прочего", - сказал он.

В Украине рынок биотоплива находится в стадии становления и развития. Эффективная государственная политика, ставящая цель сделать энергоресурсы

более доступными, позволит нашей стране подтянуться к европейским стандартам жизни и, наконец, перестать импортировать дорогой газ.

Но на этом пути стоят некоторые муниципальные чиновники и тепловики, которые стремятся сохранить свои монопольные позиции в сфере поставок энергоресурсов. Настает время сбросить оковы советского наследия дряхлеющей коммунальной сферы и сделать решительный шаг в энергоэффективное будущее.

[Детально ознакомиться с текстом статті можна за посиланням.](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 23.10.2020

Энерговедомства инициируют освобождение биотоплива от экологического налога

Госэнергоэффективности совместно с Минэнерго и Биоэнергетической ассоциацией Украины (БАУ) разработало законопроект об освобождении предприятий биоэнергетики от уплаты налога на выбросы углекислого газа.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Главком, 26.10.2020 [«Потрібно не підвищувати екоподаток, а змінити підхід держави до модернізації, – експерт»](#). Держава має підтримувати екомодернізацію підприємств не лише через механізм екологічного податку. Про це заявила президент Всеукраїнської громадської організації «Жива планета» Світлана Берзіна.

Українська енергетика, 23.10.2020 [«Міненерго пропонує звільнити виробників енергії із біопалива від податку на CO2»](#).

КОСАТКАМЕДІА, 26.10.2020

В Одесі встановили першу бюджетну СЕС на багатоповерхівці

В Одесі, на даху багатоквартирного будинку на вул. Капітана Кузнецова, 114 встановили першу бюджетну сонячну електростанцію, повідомляє Ecotown. СЕС з'явилась у рамках проекту «Сонячне місто», який реалізується за сприяння мерії...

Робота над проектом «Сонячне місто» почалася на початку 2020 року.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 26.10.2020

В Украине более 27 тыс. домохозяйств установили солнечные панели

В Украине по состоянию на 1 октября 2020 года 27 623 украинских домохозяйств установили солнечные панели (СЭСд) и используют "чистую" электроэнергию.

В пресс-службе Государственного агентства по энергоэффективности и энергосбережению сообщили, что в III квартале 2020 года еще почти 2000 домохозяйств перешли на солнечные панели. Общая мощность всех СЭСд составляет – 712 МВт, из которых в III квартале 2020 года были введены 53 МВт (+8%).

"Начиная с 2015 года, домохозяйства инвестировали в солнечные панели около 560 млн евро. Это вклад в собственную энергонезависимость и автономность, а также в развитие масштабного украинского рынка услуг и оборудования в "зеленой" энергетике", – говорит и.о. председателя Госэнергоэффективности **Константин Гура**.

В первом полугодии 2020 года к операторам систем распределения (ОСР)

"ДТЭК Сети" было подключено 1330 новых частных солнечных электростанций (СЭСд). Так, по состоянию на 1 июля 2020 года общее количество частных солнечных электростанций, подключенных к ОСР "ДТЭК Сети" составляет 7220 объекта.

Лидерами среди областей по использованию альтернативной генерации являются: Днепропетровская, Тернопольская, Киевская, Ивано-Франковская и Закарпатская.

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 27.10.2020

Владислав Соколовский: как ВИЭ-генерации подготовиться к проверкам налоговой после заявлений ее главы Любченко (мнение)

Управляющий партнер адвокатской компании "Соколовский и партнеры" **Владислав Соколовский** дал несколько советов компаниям "зеленой" генерации, как подготовиться к грядущим проверкам налоговой администрации, в частности, после обвинений главы ГНС **Алексея Любченко** в недоплате ВИЭ-генерацией налога на прибыль.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 27.10.2020 «Глава Госналогслужбы обвинил производителей "зеленой" энергии в неуплате налога на прибыль». Глава Государственной налоговой службы Алексей Любченко в интервью агентству "Интерфакс-Украина" подчеркнул, что применять ускоренную амортизацию неправомерно, учитывая, что гарантийный срок солнечных панелей составляет 30 лет.

По его мнению, "зеленая" энергетика является источником внутренних резервов для пополнения госбюджета.

"Они хотят из бюджета 20 млрд грн, но мы у них самих найдем эти 20 млрд грн налога на прибыль", – заявил глава ГНС.

Он уточнил, что карантинные ограничения помешали проведению проверок "зеленой" генерации со стороны фискальных органов.

По данным ГНС за 2019 год, всего на налоговом учете состоит 567 производителей "солнечной" электроэнергии, суммарный объем доходов которых составил 55 млрд грн, а налоговая отдача – 2,8% при рентабельности производства свыше 50% и выработке электроэнергии 2931 млн кВт-ч в год.

По результатам анализа финансовой отчетности 260 субъектов хозяйствования, вырабатывающих свыше 1 млн кВт-ч в год, 179 из них, или почти 70% являются убыточными.

Источник добавил, что компенсации по "зеленым" тарифам приводят к дефициту средств государственной генерации, в частности, на начало сентября налоговый долг только НАЭК "Энергоатом" составил 623 млн грн.

EXPRO CONSULTING, 26.10.2020 «Податкова планує зібрати з інвесторів у ВДЕ 20 млрд грн податку».

Енергореформа, 29.10.2020 «ВИЭ-генерация ожидает налоговых проверок с целью давления на бизнес – УАВЭ».

Українські новини, Сегодня.ua, Obzrevatel, 29.10.2020 "Державні посадовці перейшли до ворожої агресії проти галузі "зеленої" енергетики, – заява інвесторів".

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 27.10.2020

Гарантований Покупець розповів про важливість точного прогнозування

Зараз недосконале прогнозування обсягів генерації з боку виробників електричної енергії з відновлювальних джерел (ВДЕ) спричиняє додаткові витрати

державного підприємства «Гарантований покупець» на врегулювання небалансів балансуєної групи та впливає на розрахунки з тими ж виробниками електроенергії за «зеленим» тарифом. При цьому вже за декілька місяців, у 2021 році, запроваджується часткова відповідальність виробників з ВДЕ за небаланси – на рівні 50%. А вже з 2022 року вона становитиме 100%.

Щоб допомогти учасникам ринку, експерти держпідприємства «ГарПок» 23 жовтня 2020 року взяли участь у вебінарі «Прогнозування виробництва сонячної енергії. Відповіді на питання учасників надав **Геннадій Іванов**, заступник директора ДП «Гарантований покупець». Він детально висвітлив порядок збору та обробки даних прогнозування генерації виробниками електроенергії за «зеленим» тарифом. Високим був інтерес учасників до формули розрахунків небалансів, а також механізми відповідальності при позитивному та негативному небалансі.

«Виробники «зеленої» енергії мають готуватися до запровадження відповідальності якомога раніше та удосконалити власне прогнозування. Зовсім скоро для цього з'являться фінансові стимули. З початку нового року і Гарантований покупець, і учасники його балансуєної групи будуть діяти за новими правилами», – пояснив спікер.

[Джерело](#)

ГАРАНТОВАНИЙ ПОКУПЕЦЬ, 27.10.2020

Щодо оплати «зеленої» електроенергії

27 жовтня 2020 року держпідприємство «Гарантований покупець» сплатило виробникам «зеленої» електроенергії **200 млн грн** за е/е, вироблену у вересні. Джерелом коштів для платежу стали кошти, отримані від ПрАТ «НЕК «Укренерго» як оплата послуги із забезпечення збільшення частки виробництва електричної енергії з альтернативних джерел енергії. Поточний рівень розрахунку за вересень складає **64,7 %**.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 28.10.2020

Удосконалено порядок проведення аукціонів з продажу "зеленої" електроенергії

ГарПок зможе продавати е/е, вироблену з відновлюваних джерел енергії, за вдосконаленими правилами. Кабмін ухвалив постанову «Про внесення змін до Порядку проведення електронних аукціонів з продажу електричної енергії за двосторонніми договорами». Зміни сприятимуть збільшенню дохідності гарантованого покупця. Відтепер ГарПок має можливість самостійно визначати обсяги е/е для виходу на торги.

[Джерело](#)

EXPRO, 29.10.2020

«Укренерго» за 9 міс отримало 28,9 млрд грн чистого збитку

НЕК «Укренерго» за січень-вересень 2020р отримало 28,9 млрд грн чистого збитку, негативний фінансовий результат зумовлений витратами компанії для виконання спеціальних обов'язків (виплати ДП «Гарантований покупець»), які не

були передбачені в тарифах системного оператора. Про це 29 жовтня повідомив прес-центр компанії.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Укренерго, 29.10.2020 «[Відсутність джерел для фінансування ПСО – основна причина збитковості Укренерго](#)».

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 29.10.2020

Герус пропонує гасити борги перед ВИЭ и другой генерацией за счет ОВГЗ в равных пропорциях

Глава комитета Верховной Рады по вопросам энергетики и ЖКХ **Андрей Герус** пропонує гасити борги перед "зеленой" и традиционной генерацией, а также "Укрэнерго" за счет выпуска облигаций внутреннего государственного займа (ОВГЗ) на пропорциональной основе...

"При обсуждении этого вопроса важно помнить, что долги существуют не только перед частной "зеленой" генерацией, но и перед государственными предприятиями... По моему убеждению, погашение долгов должно быть или в порядке их возникновения, или на пропорциональной основе для всех компаний. Не слышал ни одного аргумента, почему долги частным компаниям должны срочно погашаться уже сейчас, а долги перед государственными компаниями, где де-факто акционерами являются весь украинский народ, могут не погашаться еще годами", – написал он на своей странице в Facebook.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 29.10.2020

ДТЭК ВИЭ в I пол.-2020 получил 440 млн грн чистой прибыли

Компания "ДТЭК ВИЭ" (DTEK Renewables B.V.), управляющая активами "ДТЭК" в сфере возобновляемых источников энергии, в первом полугодии 2020 года получила 440 млн грн чистой прибыли, говорится в биржевом сообщении компании о консолидированных финансовых показателях.

[Джерело](#)

ГОЛОС УКРАЇНИ, 30.10.2020

Доки посадовці нехтуватимуть інтересами держави і соромитимуть її перед Європою?

Василь Нитка

Третій рік поспіль екологічна громадськість України послідовно й обґрунтовано, з державницьких позицій виступає проти планів промислової забудови ключового вододільного хребта Українських Карпат — сивих Боржавських полонин.

Гірські території Боржавських полонин з позицій інтересів держави функціонально призначені виключно для туристично-рекреаційних і природоохоронних цілей, а не для промислової енергетики. На це вказує і практика природокористування на територіях Боржавських полонин упродовж 50—70 років, на лісових схилах яких розташовано шість лісових заказників, а розгалужена система привершинних альпійських лук протяжністю понад 50 км із середньою

висотою 1400—1500 метрів давно затверджена обласною радою як ключової території регіональної екологічної мережі. А ще на Боржавських полонинах уже десятки років тому зведені і функціонують відомі гірські туристичні і гірськолижні комплекси...

І саме з огляду на унікальність, збереженість і природну цінність уся гірська частина Боржавських полонин була включена Постійним комітетом Бернської конвенції до європейської території Смарагдової мережі (реєстраційний номер UA 0000263), підписантом якої є і Україна.

Тож постає логічне запитання: як на таку цінну і величну частку Українських Карпат за прямого сприяння двох РДА були розроблені і затверджені детальні плани територій під забудову гігантськими вітряками?!. І, по-друге, як облуправлінню Держгеокадастру «вдалося» перевести особливо цінні гірські полонинські землі (та ще й плямами під кожен вітряк!) із сільськогосподарського і рекреаційно-туристичного призначення — у землі промислової енергетики?!

Так рішенням суду, яким доведено та визнано протиправним і скасовано позитивний висновок щодо звіту з ОВД планованої діяльності з будівництва ВЕС на полонині Боржава, чітко вказано, що департаментом екології і природних ресурсів Закарпатської ОДА при цьому порушено загалом сім законів України і три міжнародно-правові акти, чинні у нашій державі, а також три нормативно-правові акти регіонального рівня! Чиї ж інтереси представляв тоді уповноважений орган державної виконавчої влади в регіоні, надаючи начебто позитивний висновок забудовнику, що став однією з підстав і для видачі ДАБІ дозволу на будівництво ВЕС? Відповідь більш ніж очевидна: це точно не інтереси держави і не громад та громадськості і, тим паче, унікальної ПРИРОДИ Закарпаття і України.

Ужгород.

[Більш детально ознайомитись зі статтею можна за посиланням.](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 30.10.2020

WindFarm и PowerChina запускают проект ВЭС 800 МВт без "зеленого" тарифа

Украинская компания WindFarm и китайская компания PowerChina 30 октября заключили контракт о совместной реализации проекта строительства ветроэлектростанции мощностью 800 МВт и стоимостью свыше \$1 млрд на территории Мангушского и Никольского районов Донецкой области. Особенность этого проекта в том, что он не предусматривает получение "зеленого" тарифа.

[Джерело](#)

ГАРАНТОВАННИЙ ПОКУПЕЦЬ, 31.10.2020

ГарПок продовжує розраховуватись з виробниками електроенергії з альтернативних джерел

Державне підприємство «Гарантований покупець» продовжує оплачувати «зелену» електроенергію. Станом на 30 жовтня 2020 року виробники електроенергії з альтернативних джерел отримали **3,7 млрд грн** за товарну продукцію вересня, що складає **80,1%** від її загальної вартості.

[Джерело](#)

♦ **IT-галузь на службі енергетики**

МІНЕНЕРГО, 19.10.2020

У Міненерго триває робота над підвищенням рівня кібербезпеки енергетичного сектору України

Заступник Міністра енергетики України з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков** 19.10.2020 провів нараду із міжнародними компаніями-лідерами у сфері кібербезпеки та цифрових трансформацій.

Команда Міністерства вже розпочала роботу із гармонізації законодавства у сфері енергетичної кібербезпеки України відповідно до рекомендацій та вимог ЄС.

Цю ініціативу підтримують міжнародні партнери розвитку – USAID, British Council, Європейська Комісія, Світовий банк, ЄБРР тощо.

Співпраця з міжнародними компаніями – лідерами у сфері кібербезпеки та цифрових трансформацій на початкових етапах ініціативи є загальноприйнятою європейською практикою. У Міненерго особливо цінують, що до роботи Робочої групи долучились представники відомих компаній.

Окрему увагу було приділено обговоренню питання підготовки фахівців у сфері кіберзахисту, а саме створення на базі профільних інститутів навчальних курсів для фахівців галузі за напрямом «Забезпечення кібербезпеки об'єктів критичної інфраструктури енергетичної галузі»...

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, EXPRO, 19.10.2020

Укренерго розробило порядок дій і технічні вимоги для побудови системи обміну технологічною інформацією з учасниками ринку електроенергії

Укренерго розробило порядок дій та єдині технічні вимоги до побудови системи обміну технологічною інформацією в режимі реального часу між об'єктами учасника ринку та оператором системи передачі (ОСП). Такий інформаційний обмін є вимогою розділу 10 Кодексу системи передачі та передбачений у проектній документації на реконструкцію/модернізацію чи нове будівництво кожного об'єкта учасника ринку (об'єкта генерації та/або споживача). Документ забезпечує єдиний уніфікований підхід до побудови системи обміну технологічною інформацією в режимі реального часу між учасниками ринку та ОСП та значно спрощує їхню взаємодію щодо встановлення та підтвердження відповідності такого обміну.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 28.10.2020

У Держенергоефективності та Держенергонагляді посилять цифровий розвиток

На засіданні Уряду схвалено рішення, завдяки якому буде посилено цифровий розвиток у Держенергоефективності та Держенергонагляді.

Відповідно до прийнятих постанов, у кожному з цих органів один із заступників керівника відповідатиме за цифровізацію.

Держенергоефективності у своїй діяльності обробляє значну кількість інформації та має суттєве цифрове навантаження...

Держенергонагляд також оперує значними масивами інформації...

У Держенергонагляді визначають такі основні напрями цифрового розвитку електро- та теплової галузей:

- запровадження інноваційних технологій у системі управління енергооб'єктами;
- впровадження нових технологій захисту від кіберзлочинців;
- розбудова енергетичної IT-інфраструктури;
- створення цифрових платформ та галузевих рішень, відкритих даних.

[Джерело](#)

РАЕС, 28.10.2020

Місто-супутник РАЕС може стати українською Кремнієвою долиною

Вже відомо, що майданчик Рівненської АЕС обрано пілотним для будівництва в Україні інформаційно-обчислювальних дата-центрів. Про перспективи, можливості та наслідки побудови екологічно чистих полів модульних дата-центрів розповіли провідні IT експерти, представники влади та проектною робочою групи.

Кремнієва або, як її ще називають, Силіконова долина – провідний світовий центр високотехнологічних компаній в США. Таким прогресивним містом в Україні може стати й місто-супутник Рівненської АЕС – Вараш, де планують побудувати перший у світі дата-центр, підключений до потужностей АЕС.

Що таке дата-центри, який функціонал вони виконують та які послуги надаватимуть, які перспективи й можливості в світі та Україні у цьому напрямку, а також які можливості відкриваються в м. Вараш завдяки реалізації проекту? Відповіді на ці та інші питання надали у ході онлайн обговорення на фейсбук-сторінці ГО «Агенція сталого розвитку міста» член експертного комітету з питань розвитку сфери штучного інтелекту Мінцифри **Дмитро Нікандров**, заступник голови Рівненської ОДА **Сергій Гемберг**, керівник робочої групи з питання будівництва дата-центру при РАЕС **Олександр Мензул** та член групи, модератор заходу **Ігор Кравченко**.

За словами С. Гемберга, будівництво дата-центру, підключеного до потужностей АЕС, створює надзвичайну платформу надійності в постачанні електроенергії та економію витрат проекту. Це також гарантоване споживання профіциту виробленої електроенергії, що, у свою чергу, стимулює побудові 5-го енергоблоку РАЕС, на що зараз робиться все більший акцент у стратегії розвитку Рівненщини.

Також присутній на зустрічі ректор НУВГП **Віктор Мошинський** розповів, що у рамках меморандуму з Рівненською АЕС про співпрацю із закладом існує можливість створити технічний навчальний заклад у Вараші.

За підсумками експертів, економічний ефект від вкладеного 1 долару в будівництво дата-центру у Вараші може сягати до 8 доларів для економіки України: нова інфраструктура, підготовка кадрів та нові робочі місця і, як наслідок, значимі соціально-економічні проекти.

[Джерело](#)

♦ *Тарифи, ринок електроенергії*

ЕНЕРГОЕФОРМА, 16.10.20203

Достижение необходимых показателей по RAB-тарифам возможно только при неприбыльной работе длительное время – глава "Винницяоблэнерго"

Обеспечить достижение заложенных в методике стимулирующего тарифообразования показателей функционирования сетей, как, в частности, продолжительности перерывов в электроснабжении SAIDI, возможно только при условии неприбыльной работы длительное время.

"Да, мы готовы, мы подали заявку на получение RAB-тарифов. Эта ставка может нас устраивать или не устраивать, но она уже принята. Конечно, необходимо больше средств, чтобы достичь заложенных в методологии показателей. **В нашем случае собственники смогут получать какую-то часть прибыли, начиная только, примерно, с 2028 года**", – сказал генеральный директор АО "Винницяоблэнерго" **Андрей Полищук** в ходе Energy Talk Show Electricity Market, организованном Energy Club 15 октября.

"Правильно это или нет? Наверное, неправильно. **Интересы собственников не учтены при утверждении методики**", – отметил он.

В то же время, по его словам, ставка на старую базу активов очень низкая.

"Это на новую базу 16,74% доходность, но ее же откуда-то надо взять? А на старую – очень низкая ставка", – подчеркнул Полищук.

Он уточнил, что по подсчетам компании Deloitte, необходимый облэнерго **объем инвестиций в модернизацию составляет 14,5 млрд грн на 13 лет.**

При этом он отметил, что внедрение RAB-тарифов крайне необходимая мера, без которой мы просто похороним наши сети, построенные еще в советские времена. По словам Полищука, компания находится в поиске инвесторов, готовых вкладывать в это направление.

Но он также обратил внимание, что требование регулятора **использовать при модернизации продукцию отечественной промышленности может привести к дефициту** или отсутствию необходимого оборудования ввиду недостаточности мощностей украинских производителей или вообще отсутствию соответствующего производства.

[Джерело](#)

EXPRO CONSULTING, 22.10.2020

НКРЕКП схвалила RAB-тариф для першого облэнерго

НКРЕКП схвалила проект постанови про встановлення RAB-тарифу для ВАТ «Тернопільоблэнерго» в межах Інвестиційної програми підприємства на 2021р.

Відповідне рішення Регулятор прийняв на засіданні 21 жовтня.

«Виконання інвестиційної програми Товариства дозволить зменшити кількість і тривалість аварійних відключень, знизити технологічні витрати електроенергії, сприятиме здешевленню та скороченню терміну приєднання до електричних мереж, підвищить рівень якості, безпеки та надійності електропостачання», - йдеться у повідомленні комісії.

Як зазначає НКРЕКП, загальна сума інвестиційної програми «Тернопільобленерго» на 2020 р при застосуванні нині діючого метода тарифоутворення «cost +» дорівнювала - 85,5 млн грн, а при методі стимулюючого тарифоутворення склала - 220,6 млн грн, з яких 111,8 млн грн планується профінансувати за рахунок прибутку на виробничі інвестиції.

Разом з тим, плановий обсяг інвестицій підприємства у 2021р збільшиться на 158% в порівнянні з 2020р.

При цьому пояснюється, що основними заходами інвестиційної програми є: реконструкція підстанції Монастирська з встановленням вакуумних та елегазових вимикачів та реконструкцією релейного захисту; реконструкція 122,2 км мереж 0,4 кВ; технічне переоснащення 4,56 км мереж 10 кВ; будівництво 18 розвантажувальних ТП-10/0,4 кВ; переоснащення 60 ТП-10/0,4 кВ.

[Джерело](#)

ENERGY CLUB, 28.10.2020

Національний Регулятор у сфері енергетики запроваджує стимулююче тарифоутворення для ОСР (РАВ-регулювання)

Тетяна Миденська

26 серпня 2020 року Національна комісія, що здійснює державне регулювання у сферах енергетики та комунальних послуг («НКРЕКП»), остаточно затвердила нову методику щодо стимулюючого тарифоутворення (РАВ-регулювання) для операторів систем розподілу («ОСР»). На даний час в Україні використовується система тарифоутворення «витрати плюс» для ОСР, що призводить до негативних наслідків для стану електричних мереж.

Цілі реформи:

стимулювання ОСР щодо інвестування в модернізацію електричних мереж;

покращення показників якості електричних мереж;

зробити приватизацію Обленерго більш привабливою для іноземних та вітчизняних інвесторів.

НКРЕКП очікує, що запровадження стимулюючого тарифоутворення сприятиме будівництву нових електричних мереж та підстанцій, що знизить вартість та строк приєднання до електричних мереж для нових споживачів. Однак не всі стейкхолдери ринку електричної енергії підтримують методику щодо стимулюючого тарифоутворення в редакції, яка була затверджена НКРЕКП.

Затверджені зміни набрали чинності 28 серпня 2020 року.

В статті розглянуті такі питання:

Основні відмінності між системою «витрати плюс» та стимулюючим тарифоутворенням

Норми прибутку для ОСР та регуляторні періоди

Зобов'язання ОСР протягом першого регуляторного періоду

Оцінка активів при переході до стимулюючого регулювання

Показники якості електричних мереж

Зворотній зв'язок від стейкхолдерів ринку електричної енергії

Іноземний досвід

[Ознайомитись з повним текстом статті можна за посиланням.](#)

Як Україна намагається перейняти російський досвід "РАВ-регулювання"

Валерій Цаплін

Україна пішла російським шляхом, запроваджуючи так зване "РАВ-регулювання" для обленерго – тарифну систему, яка була "винайдена" в РФ. В результаті, впровадження "стимулюючого регулювання" в Україні перетворилось у пошук легких грошей для власників обленерго.

В англійській літературі щодо економік перехідного періоду часто використовується термін *rent seeking* (*пошук ренти*) – це тип поведінки, спрямований на отримання економічної ренти шляхом маніпулювання соціальним або політичним середовищем.

В Україні мало хто чув цей термін, але всі добре знають його синонім – "схеми". Одним з таких випадків *rent seeking* або "схем" я вважаю так зване "**РАВ-регулювання**", яке є безграмотною пародією на стимулююче регулювання (**Incentive Regulation**).

Коли був запропонований метод стимулюючого регулювання?

Вперше стимулююче регулювання або *Incentive Regulation* запропоноване професором Стівеном Літлчайлдом в 1983 році для *British Telecom*. Впроваджене ним же в електроенергетиці Великобританії на посаді одноосібного Регулятора енергетики (*Director General of OFFER*) з 1989 по 1998 роки.

Ідея "РАВ-регулювання" і сам термін були привезені в Україну з Москви, куди в 2010 році їздила представницька делегація українських енергохолдингів.

В Росії саме запроваджувалась нова тарифна методологія "РАВ-регулювання", затверджена наказом Регулятора – *Федеральной службі по тарифам РФ (ФСТ)* від 26 червня 2008 року №231-э "*Об утверждении Методических указаний по регулированию тарифов организаций, оказывающих услуги по передаче электрической энергии, с применением метода доходности инвестированного капитала*".

Згідно з російською методологією розмір інвестованого капіталу (РАВ) встановлювався не як обсяг фактичних власних і залучених інвестицій, а **за результатами оцінки вартості активів витратним методом заміщення**.

Оскільки в Росії, як і в Україні, енергетичні активи часто придбавались за тіньовими схемами, фактична вартість їх придбання може бути на порядки нижча за РАВ (вартість заміщення).

І, відповідно, прибуток на РАВ буде на порядки вище, ніж справедливий прибуток на фактично інвестований капітал.

Різниця між прибутками і є така бажана рента – приємно отримувати "**прибуток на НЕінвестований капітал**".

Щоб створити видимість справедливого підходу, росіяни застосували різні норми прибутку на "нову" і "стару" РАВ. Відповідно **12%** і **6%** для першого року регуляторного періоду. В наступні роки вони поступово вирівнюються.

Далі в статті розглянуті питання:

Як Україна намагалась ввести стимулююче регулювання?

Коли Україна звернула не на той шлях?

Як в Російській Федерації оцінюють результати впровадження "РАВ-регулювання"?

Хто мені пояснить, чому ми хочемо робити те ж саме, що робили росіяни, і очікуємо отримати інший результат?

Як з'явився термін RAB?

Я в своєму пості в Facebook від 1 березня 2020 року вже повідомляв про проблеми, які виникли під час круглого столу "Впровадження RAB регулювання в Україні", який 20 лютого 2020 року проводив проєкт ESP (USAID).

Консультанти ESP намагались шукати логіку там де її не було і припустили, що наше "RAB-регулювання", це Rate of Return on RAB. Тобто класичний витратний метод регулювання за нормою прибутку (RoRR), а не стимулююче регулювання, як вважають в НКРЕКП.

І їхня рекомендація щодо впровадження стимулюючого регулювання в Україні для НКРЕКП звучить так: *Introduce RAB regulation within 2 regulatory periods and further introduction of Revenue Caps*. Вони мали на увазі, що протягом двох регуляторних періодів (3+5 років) треба перейти від чинного методу витратного регулювання до класичного, але також витратного методу Регулювання за нормою прибутку (RoRR). А після цього вже впроваджувати стимулююче регулювання (Revenue Cap). Розумна пропозиція і я, в цілому, її прихильник.

А от для апологетів "RAB-регулювання" ці рекомендації мають виглядати нісенітницею:

"Впровадити стимулююче регулювання (= RAB-регулювання) протягом 2 регуляторних періодів, з подальшим впровадженням стимулюючого регулювання (= Revenue Cap)".

Коли ж до іноземних фахівців доходить суть цього "російсько-українського прориву" в теорії регулювання, вони можуть і познущатись над незадачливими "винахідниками нового методу"...

[Джерело](#)

РБК-УКРАЇНА, 28.10.2020

Уряд змінив порядок розрахунку тарифів на теплову енергію

Порядок змінили після початку опалювального сезону

Кабінет міністрів вніс зміни до Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію, вироблену з використанням природного газу, для потреб населення, установ та організацій, що фінансуються з державного чи місцевого бюджету, її транспортування та постачання.

Постанова встановлює механізм врахування двоставкових тарифів. Відповідне рішення було ухвалено на засіданні уряду 28 жовтня.

Як зазначається в пояснювальній записці до проєкту постанови, однією з величин, яка використовується в формулі для розрахунку середньозваженого тарифу, є діючий тариф на теплову енергію, встановлений суб'єкту господарювання, що провадить діяльність у відповідній адміністративно-територіальній одиниці.

Підприємства теплоенергетики мають право формувати одноставкові або двоставкові тарифи на теплову енергію. Двоставкові тарифи на теплову енергію складаються з умовно-змінної частини та умовно-постійної частини.

Однак у Порядку розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію відсутній механізм врахування двоставкових тарифів під час розрахунку

середньозважених тарифів.

Проект акта передбачає правове врегулювання цього питання, надає правило врахування двоставкових тарифів під час здійснення розрахунку середньозважених тарифів на теплову енергію.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 21.10.2020

ЄС стурбований: на енергоринку України процвітають продавці... повітря

Наталка Прудка

Щомісяця на енергоринку продають приблизно 20-25% електроенергії, яка в дійсності... не буде вироблена

Реформа енергоринку відкрила нові можливості для затятих аферистів

Уряд на вимогу ЄС зобов'язався запровадити більш жорсткий контроль за зловживаннями на ринках електроенергії та газу. **Покарання за такі порушення передбачені в Угоді про асоціацію України з ЄС.** Але при ухваленні закону про ринок електроенергії наш парламент чомусь проігнорував один із важливих регламентів ЄС про кримінальну відповідальність за зловживання і залишив шпаринку для спритних ділків.

НКРЕКП за підтримки секретаріату Енергетичного Співтовариства розробила законопроект «Про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо запобігання зловживанням на оптових енергетичних ринках». **Головна мета документа – відповідно до регламенту ЄС 1227/2011 (так званий REMIT) забезпечити прозорість оптового енергетичного та газового ринку та виявляти зловживання.** Правила мають бути єдині для усіх країн інтегрованої європейської енергосистеми, адже зловживання ринком в одній державі впливають на ціни в інших державах.

«З'явиться інструмент впливу на учасників ринку. Їх можна буде карати за порушення правил, за «злив» інсайдерської інформації, за маніпулювання сегментами ринку», – зазначила членкиня НКРЕКП **Ольга Бабій.**

«Чому регламенту REMIT немає в законах України про ринки газу та електроенергії? Тому що ці закони були прийняті відповідно у 2015 та 2017 роках, а обов'язок країн Енергетичного Співтовариства імплементувати REMIT завершувався наприкінці 2018, із відтермінуванням на один рік для України...

Махінації з цінами на енергоринку стали можливими через недосконалість законодавства та наявність різних цін на чотирьох діючих сегментах ринку в різні проміжки часу...

Махлюють декілька десятків постачальників, а також генеруючі компанії. Ознаки маніпулювання – в певний час на ринку на добу наперед різко зростає кількість заявок на продаж.

Суть вище зазначеної маніпуляції в тому, що на ринку на добу наперед штучно збільшили пропозицію ресурсу (більше ніж виробляють в дійсності), а відтак, це призвело до зниження ціни. Важливо, що саме ринок на добу наперед, де торгується 30-40% всього ресурсу держави, формує індикатори ціни для інших сегментів ринку.

Щоб запобігти таким маніпуляціям, вище згаданим законопроектом продавців електроенергії планують зобов'язати підтверджувати обсяг заявленого

на продаж ресурсу – вимагатимуть надати документи про наявну потужність генерації, чи надавати договори про імпорт електроенергії.

[Більш детально ознайомитись зі статтею можна за посиланням.](#)

МІНІСТЕРСТВО РОЗВИТКУ ГРОМАД ТА ТЕРИТОРІЙ УКРАЇНИ, 21.10.2020

Наталія Хоцянівська: «Якщо існує ринок електричної енергії й ринок газу, то має бути і ринок тепла»

Про створення ринкових умов у сфері житлово-комунального господарства йдеться не перший рік. Прозоре формування тарифів, зрозумілий перелік прав і обов'язків, можливість для споживача самому обирати форму договору — все це мало б підвищити якість обслуговування, зберегти чимало нервів і навіть грошей. Засади нових стосунків між споживачами і надавачами послуг у цій сфері закладено в законах України «Про житлово-комунальні послуги» і «Про комерційний облік теплової енергії та водопостачання». Проте у зв'язку із пандемією COVID-19 деякі положення законів набудуть чинності через п'ять місяців після завершення заходів щодо запобігання виникненню та поширенню коронавірусної хвороби.

Отож у новий опалювальний сезон комунальні підприємства і споживачі входять зі старими тарифами, правилами і боргами. Однак борги тепlopостачальних підприємств за минулі роки не завадять початку нового опалювального сезону, запевняють у Міністерстві розвитку громад та територій України. У відомстві є бачення, як розв'язати накопичені роками проблеми галузі та перейти до цивілізованих відносин між споживачами й надавачами послуг. Саме про це розповідає заступниця міністра Наталія Хоцянівська.

Павло КУЩ, «Урядовий кур'єр»

Інтерв'ю підготовлене в рамках освітньої ініціативи «Прозорість і точність в енергетичній журналістиці», яку Національна спілка журналістів виконує за підтримки USAID Проєкту енергетичної безпеки.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 28.10.2020

Міжнародні експерти проаналізували результати роботи нового ринку електроенергії в Україні

28 жовтня відбулась онлайн-зустріч в.о. Міністра енергетики **Ольги Буславець**, фахівців Міністерства із експертами проєктів міжнародної технічної допомоги ESP USAID та Low Carbon Ukraine. Зустріч була присвячена представленню звітів за результатами експертного аналізу роботи нового ринку електричної енергії в Україні, відкритого 1 липня 2019 р.

[Джерело](#)

♦ **Нові технології. Нові проекти**

ДТЕК, 15.10.2020

Вадим Уткін розповів про проєкт ДТЕК з будівництва системи накопичення енергії в рамках HONEYWELL TECH FORUM 2020

Менеджер з інновацій ДТЕК і керівник проєкту з будівництва системи накопичення енергії **Вадим Уткін** став спікером круглого столу «Економічна участь систем накопичення енергії на нових ринках» в рамках HONEYWELL TECH FORUM 2020. У ході онлайн-івенту він розповів про проєкт будівництва системи накопичення енергії потужністю 1 МВт і ємністю 1.5 МВт-год на майданчику Запорізької ТЕС.

«Наш проєкт називається «Перша мегаватна система накопичення енергії в Україні». Я хотів би перейменувати його в «Перша і остання мегаватна система накопичення енергії в Україні». Я хочу, щоб наш ринок був такий великий, щоб більше ніхто і не подумав будувати такі маленькі батареї. Всі наступні системи повинні бути набагато більшими», - сказав В. Уткін.

За його словами, ДТЕК першим в Україні має намір пройти цей непростий шлях, побудувати ефективну бізнес-модель і відкрити можливості для побудови в нашій країні батарей великої потужності.

[Джерело](#)

БИЗНЕС.ЦЕНЗОР, 19.10.2020

Как в Украине можно добывать "зеленый" водород

"Зеленый" водород – экологически чистое топливо, которое может заменить ископаемые источники энергии уже в ближайшем будущем. ...какие источники водорода существуют, и почему это топливо перспективно для Украины.

Почему водород

В начале 2020 года Европейский Союз (ЕС) принял European Green Deal (*Европейский зеленый договор*). Это стратегия, которая должна сделать Европу климатически нейтральной до 2050 года.

Особое место в стратегии отведено переходу на водородное топливо, как на экологическое.

Поскольку в 2014 году Украина подписала Соглашение об Ассоциации с ЕС, то наше правительство обязано имплементировать ряд документов, которые связаны с противодействием изменению климата. И также уделять внимание экологическим видам энергии.

Перевод энергетики Украины на водород помог бы решить много проблем... Используя водород вместо природного газа Украина могла бы уменьшить свою зависимость от российского газа.

Во-вторых, избежать сложностей в международной торговле. Например, ЕС может ввести специальный углеродный налог на всю продукцию из Украины.

Такой налог будет применяться ко всем странам, которые не уделяют должного внимания уменьшению выбросов CO₂.

В-третьих, переход к низкоуглеродной экономике – это забота об экологии и окружающей среде.

Именно поэтому крупные украинские компании изучают новые виды

екологічного палива, яке не виділяє CO₂.

Наприклад, Регіональна газова компанія (РГК) 6 августа вперше в Україні почала випробування запуску водню в газорозподільну систему на спеціальних випробувальних полігонах в декількох областях.

Після досліджень стане ясно, як підготувати газові мережі для використання нового екологічного палива в Україні...

[Ознайомитись з повною версією статті можна за посиланням.](#)

Додаткова інформація на цю тему – Олександр Репкін, ФБ сторінка, 17.10.2020 «Існує мрію, що воднева енергетика та перехід до кліматично нейтральної економіки це про далеке майбутнє».

А ось трохи реальних фактів:

- 08.07.2020 – презентація Європейської водневої стратегії та визначення України пріоритетним партнером ЄС у галузі.

- 14.08.2020 - установче засідання Робочої групи з питань водневої енергетики при Експертній раді Міністерства енергетики України, яку маю честь очолювати.

- 26.08.2020 – підписання очільницею Міністерства енергетики України та Федеральним міністром економіки та енергетики Петером Альтмаєром Спільної міжурядової заяви про співробітництво в переналаштуванні економіки держав на використання відновлювальних енергоносіїв та, зокрема, водню.

- 15.10.2020-16.10.2020 і ми вже обговорюємо з Німецькою стороною проектний портфель потенційних проєктів з вироблення водню та перспективи використання інфраструктури газотранспортної системи України для транспортування українського водню:

Зустріч з Міністерством економіки, інновацій, діджиталізації та енергетики Землі North Rhine-Westphalia, керівництвом міста Боттроп (Місто Боттроп цікаве для України своїм досвідом перетворення з центру видобутку кам'яного вугілля й промисловості на зелене інноваційне місто) та керівництвом Федерального міністерства економіки та енергетики Німеччини.

Перемовини з німецьким концерном Thyssenkrupp, який, будучи найбільшим споживачами природного газу в Німеччині, декларує заміщення власного виробництва природного газу в еквіваленті 2 млн тонн водню, що дозволить найбільшому виробнику сталі стати абсолютно кліматично нейтральним у короткостроковій перспективі: зміни почнуться наступного року.

Плідний діалог з менеджментом Siemens. Представники Siemens наголосили на своїй готовності долучитися до європейських проєктів загального значення, таких як «Голубий Дунай». Це дає нам можливість створити міжнародний консорціум та співпрацювати в рамках європейської програми сусідства.

А що далі?

Coming soon:

1. Розробка Водневої Концепції України.
2. Прийняття нормативно-правової бази у галузі водневої енергетики та апроксимації законодавства до вимог міжнародного права
3. Впровадження в Україні системи стандартизації в галузі водневої енергетики, розробленої на базі міжнародно встановлених стандартів та норм, а також створення системи сертифікаційного забезпечення
4. Розробка вимог щодо заходів безпеки в процесі виробництва, зберігання, транспортування та споживання водню з урахуванням сучасних технологій провідних країн ЄС.
5. Реалізація водневих проєктів в Україні.

Реалії сьогодення: водневі технології будуть секторально інтегровані в різні галузі економіки, житлово-комунальне господарство, транспорт та енергетику.

Міненерго, ФБ сторінка, 16.10.2020 **«Вугільні шахти можуть стати центрами розвитку та застосування паливних комірок та технологій з виробництва водню – досвід Німеччини».** Українська делегація під головуванням в.о. Міністра енергетики Ольги Буславець ознайомилась із передовими водневими технологіями в інноваційному центрі німецької компанії «h2herten».

«Цей центр виступає майданчиком для випробування різних інноваційних технологій,

зокрема виробництва та зберігання водню. Показовим є об'єднання бізнесу та муніципалітету, які працюють пліч-о-пліч, створюючи ідеальні умови для компаній, які можуть проводити дослідження та випробування технологій відновлюваної енергетики. Цей досвід є надзвичайно цінним для подальшої трансформації вугільних регіонів в Україні», – зазначила Ольга Буславець.

Реструктуризація вугільних регіонів та впровадження сучасних технологій не було короткостроковим шляхом навіть для Німеччини. За останні роки декілька проєктів, зокрема в рамках використання технологій водню та паливних елементів, були ініційовані та впроваджені в Рурському регіоні тільки завдяки спільним зусиллям політиків, промисловців та науковців.

Міненерго, ФБ сторінка, 16.10.2020 «[Делегація України на чолі з Ольгою Буславець відвідала компанію Siemens Energy](#)». «Перед українською енергетикою стоїть завдання: забезпечити баланс та задовольнити попит на електричну енергію, при цьому враховувати необхідність зменшення негативного впливу на клімат. Для нас важливий досвід компанії Siemens Energy з виробництва та використання водню і зменшення викидів вуглецю енергетичним сектором, створення сучасних систем накопичення енергії», - відкриваючи зустріч з керівництвом компанії, зазначила Ольга Буславець.

Перебуваючи сьогодні на виробництві, ми побачили, як водневі технології можуть бути секторально інтегровані в різні галузі економіки, житлово-комунальне господарство, транспорт та енергетику. Особливо цікаві рішення з використання водню були запропоновані для балансування енергетичної системи та зберігання енергії, які надзвичайно актуальні для України у зв'язку з нестачею високоманеврової генераційної потужності», - прокоментувала Ольга Буславець.

Загалом сторони високо оцінили потенціал для співробітництва та переведення діалогу вже в площину реалізації конкретних проєктів.

БИЗНЕС.ЦЕНЗОР, 27.10.2020

РГК приступила ко второму етапу водородных испытаний газовых сетей

На пяти специальных полигонах РГК впервые в Украине начали исследования воздействия газородородных смесей с 50% водородом на действующие элементы газораспределительных систем – вплоть до бытовых газовых приборов и счетчиков газа.

Это второй этап водородного проекта РГК – в ходе первого тестировали влияние чистого водорода на герметичность газовой системы. Эксперименты позволят определить оптимальный состав газородородных смесей и готовность газораспределительных сетей к работе с новыми видами энергии, сообщает РГК.

Особенность II этапа водородного проекта РГК в том, что в газораспределительных системах полигонов изучают особенности работы с газородородными смесями. В ходе исследований концентрация водорода будет пошагово изменяться – с 50% в начале до 30%, 20%, 10% и 5%. Цель таких экспериментов – изучить влияние водорода в смеси с природным газом на материалы и оборудование газовых сетей. Для анализа полученных данных РГК сотрудничает с ведущими научно-исследовательскими институтами Национальной академии наук Украины.

В настоящее время проходят эксперименты с 50% водородом на специальных полигонах РГК в Волынской, Днепропетровской, Житомирской, Ивано-Франковской и Харьковской областях. Завершается подготовка к динамическим испытаниям газового оборудования, при которых будут исследовать изменения его энергоэффективности и безопасной работы с газородородными смесями.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – БИЗНЕС.ЦЕНЗОР, 28.10.2020 «[Украинские](#)

[газовые сети непригодны для транспортировки чистого водорода](#)». "Региональная газовая компания" завершила эксперимент по закачке 99%-го водорода в газораспределительную систему. В первые 14 дней была потеряна почти половина давления системы, что означает непригодность существующих украинских сетей для транспортировки чистого водорода.

ДЕЛО, 27.10.2020 «[Украинские газовые сети непригодны для транспортировки чистого водорода — РГК](#)», Дмитрий Бунецкий.

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 27.10.2020

**С начала года "ДТЭК Днепровские электросети"
обследовал с помощью дронов почти 400 км линий**

Специалисты "ДТЭК Днепровские электросети" обследовали при помощи дрона почти 400 километров линий (в Криничанском, Павлоградском, Царичанском и Новомосковском районах, а также городах Каменском и Подгородном), выявили и устранили более 6640 дефектов.

Как сообщила пресс-служба компании, похожий метод в своей работе успешно используют современные европейские энергокомпании, например, ENEL (Италия), E.ON (Германия), CEZ Group (Чехия).

Так, с учетом использования двух камер (видео и инфракрасное изображение) за полетный день энергетики обследуют от 6 до 7,5 км. В первую очередь, с помощью дрона обследуют линии среднего (6-10 кВ), а также высокого (35-150кВ) напряжения.

Компания планирует продолжать использовать дроны для обследования линий. И масштабировать проект на всю Днепропетровскую область.

[Ознакомиться с полным текстом статті можна за посиланням.](#)

♦ Підготовка до ОЗП

ЮРЛІГА, 19.10.2020

Как отстаивать надлежащее качество предоставления коммунальных услуг – Министерство юстиции

Министерство юстиции на своей странице в Facebook рассказало, как действовать, если нарушаются ваши права как потребителей жилищно-коммунальных услуг. Если потребитель исправно платит за услуги ЖКХ, он может защищать свои нарушенные права доступными правовыми методами.

Одним из механизмов защиты прав потребителей является акт-претензия.

Поэтому если ваши права нарушают, то стоит в первую очередь **документировать нарушение и выставлять претензию за некачественно предоставленные услуги.**

Алгоритм действий для отстаивания надлежащего качества предоставления коммунальных услуг:

1. Изучение договора между потребителем и поставителем коммунальных услуг.
2. Сообщение о нарушении поставителю услуг ЖКХ.
3. Проверка качества услуг и составление акта-претензии.
4. Обращение в высшие контролирующие органы.
5. Обращение в суд.

[Джерело](#)

ХАЕС, 22.10.2020

Хмельницька АЕС пройшла перевірку готовності до роботи в осінньо-зимовий період

Нещодавно на Хмельницькій АЕС працювала комісія з числа представників енергокомпанії, Держнагляду та Міненерго.

Комісія, яка працювала на ХАЕС, надала певні рекомендації для забезпечення успішного проходження Хмельницькою АЕС і її містом-супутником Нетішином осінньо-зимового періоду та дійшла висновків, що на підприємстві для цього виконано відповідні заходи у достатніх обсягах. Рішення про видачу акту готовності станції до роботи в холодну пору року прийматиме центральна комісія Енергоатома за результатами виконання ХАЕС рекомендацій щодо усунення виявлених зауважень.

Олег Богуш, в.о. начальника виробничо-технічної служби, зазначив, що робота комісії з перевірки готовності до осінньо-зимового періоду проходила у стислі терміни та з дотриманням усіх протиепідемічних заходів, які діють на Хмельницькій АЕС у період карантину.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 23.10.2020

Оператор ГТС України заявив, що готовий до опалювального сезону

"Оператор ГТС України в повному обсязі виконав планові роботи на об'єктах ГТС для стабільного проходження опалювального сезону 2020/2021. Загальна сума

виконання робіт та поставлених матеріалів склала майже 330 млн грн", - йдеться у повідомленні.

Зазначається, що компанія здійснила капітальний ремонт більше ніж 28 км трубопроводів, поточний ремонт 39 станцій катодного електрохімзахисту, провела обстеження 345 надводних і 605 підводних переходів трубопроводів через водойми, відремонтувала 73 газорозподільні станції (ГРС), 388 систем автоматичного контролю і сигналізації на ГРС і 36 - на компресорних станціях.

"Компанія повністю виконала план з підготовки інфраструктури ГТС до опалювального сезону і 12 жовтня підписала Паспорт готовності до роботи в осінньо-зимовий період", - додали в повідомленні.

Нагадаємо, технологічний газ оператор ГТС направить для проходження опалювального сезону.

[Джерело](#)

♦ *Міжнародне співробітництво. Перспективи*

«ГОЛОС УКРАЇНИ», 16.10.2020

Енергоефективність допоможе країні вийти з кризи

Комітет з питань енергетики та житлово-комунальних послуг спільно з Комітетом з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування провів комітетські слухання на тему: «Стан реалізації державних програм з енергоефективності і розвитку сфери виробництва енергоносіїв та виконання програм і проектів з енергозбереження та енергомодернізації багатоквартирних будинків. Подальші кроки у реформі».

Відкриваючи засідання, голова Комітету з питань організації державної влади, місцевого самоврядування, регіонального розвитку та містобудування **Андрій Ключко** зауважив: «Вирішення проблеми енергозбереження багато в чому визначає вихід України з економічної кризи».

Модератор заходу, перший заступник голови Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Олексій Кучеренко** зауважив, що є необхідність фахово і професійно обговорити, що відбувається у сфері енергозбереження та енергомодернізації багатоквартирних будинків, наскільки ефективно працюють гроші... чому ми не можемо перейти від пілотних проектів до повномасштабної програми модернізації житлового фонду.

На слуханнях виступив голова Комітету з питань енергетики та житлово-комунальних послуг **Андрій Герус**. «Енергоефективність — це те питання, де ми не допрацьовували останні роки як держава, і це те питання, яке має стати пріоритетом № 1», — сказав він.

Про стан реалізації та перспективи державної політики у сфері енергоефективності поінформувала т.в.о. міністра енергетики України **Ольга Буславець**. За її словами, нині міністерство працює над концепцією нової цільової програми енергоефективності на 2022-2026 роки, яку планується подати на розгляд уряду до кінця поточного року.

Керівник сектору ЕЕ Представництва ЄС в Україні **Ольга Бороданкова** висловила впевненість, що енергоефективність допоможе Україні вийти з кризи, що підтверджує досвід інших європейських країн: «Україна є важливим стратегічним партнером ЄС, і ми підтримуємо всі ініціативи і реформи, спрямовані на покращення життя українських громадян, а також на підтримку економічного зростання країни і виходу з кризи, і Фонд енергоефективності є однією з таких ініціатив».

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 16.10.2020

Енергетичний бос ЄС вітає "загибель" вугілля на шляху до вуглецевої нейтральності – Financial Times

Колишня міністр економіки Естонії **Кадрі Сімсон** обіймає посаду уповноваженого з питань енергетики Брюсселя з 2019 р. і відповідає за прокладання шляху ЄС до того, щоб стати першим у світі вуглецево-нейтральним континентом до 2050р.

Ціль, яка зобов'язує ЄС до середини століття зменшити чисті викиди вуглецю до нуля, вимагатиме радикального перетворення європейської енергетичної

суміші, значних інвестицій у відновлювані технології та швидкого поступового припинення вугільного сектору, що значною мірою забезпечив промислове зростання континенту з 19 ст. Торговий блок також має намір зменшити до 2030 року викиди більше ніж на половину порівняно з 1990 роком.

Вугілля зараз складає приблизно 19 відсотків у виробництві електроенергії в ЄС – найнижчі показники зафіксовані.

Широке закриття вугільних заводів у Західній Європі останніми роками призвело до зниження викидів парникових газів – аналітики назвали цей процес на шляху до декарбонізації "фруктами, що низько висять".

Але залишаються кишені Європи, у яких вугілля та інші види викопного палива є основою енергопостачання країн.

Показовий приклад – рідна Естонія пані Сімсон: невеликий прибалтійський народ покладається на сланці – викопне паливо, яке є рідним для країни і, за даними Міжнародного енергетичного агентства, забезпечує приблизно 70 відсотків своїх енергетичних потреб.

Польща також є "вугільною електростанцією", яка покладається на паливо для 40 відсотків своїх енергетичних потреб.

Пані Сімсон високо оцінила угоду між польським урядом та його вугільними профспілками щодо повної відмови від вугілля до 2049 року.

Комісар додала, що Греція також прагне ліквідувати буре вугілля до 2025 р.

З початком пандемії Брюссель намагався "обіграти" уряди завдяки значному пакету стимулів та субсидій у розмірі €1,8 трлн.

Уряди повинні витратити в середньому 38% фонду на €750 млрд, що складається з грантів та позик, на реформування своєї економіки відповідно до зелених цілей.

Також буде створено "Фонд справедливого переходу" у розмірі €17,5 млрд для підтримки найбільш вразливих частин Європи, які найбільше залежать від викопного палива.

"Зелений курс" – це також наша стратегія зростання", – каже пані Сімсон.

Вона додала, що прагнення до декарбонізації потребує постійної підтримки громадської думки, "інакше ми не досягнемо своїх амбіційних цілей". Але, за її словами, навіть пропонуючи гроші, комісія не має повноважень диктувати енергетичну політику своїм державам-членам.

Як частину своїх кліматичних цілей, комісія хоче до 2030 року 40 ГВт "зеленого" водневого потенціалу – водню, виготовленого без використання викопного палива.

У найближчі місяці Брюссель зробить крок до досягнення вищих цілей відновлюваної енергетики, реалізації заходів щодо підвищення енергоефективності та "хвилі оновлення" у своєму будівельному секторі в рамках подорожі до вуглецевої нейтральності.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Енергореформа, 15.10.2020 [«Єврочиновник: Україна являється частиною глобальної боротьби за клімат, і вона повинна зробити свій вклад \(інтерв'ю\)»](#), Валентин Пугачов, PR-директор ОО Екодія. Заместитель генерального директора Генерального директората по вопросам энергетики Европейской комиссии **Клаус-Дитер Борхардт** (Klaus-Dieter Borchardt) в експресс-інтерв'ю розказав, чому отказ от угля в Украине, по его мнению, должен стать основным вопросом и на какую помощь Европы в борьбе

протиw изменений климата можно расчитывать (укр.).

В статті розглянуті наступні питання:

Чому тема припинення видобутку вугілля настільки актуальна в Європі?

Яку пораду ви б дали українській владі на національному та місцевому рівнях щодо можливих планів припинення видобутку вугілля?

З точки зору відмови від видобутку вугілля, де закінчується патронаж Європейського Союзу та починається втручання у внутрішні справи України?

Які країни успішно впоралися з цим переходом в Європі?

З якими труднощами зіткнулися країни під час трансформації? Як вони вирішили ці труднощі?

Які найважливіші речі Україна має засвідчити в цьому плані?

Якщо говорити про ці труднощі, як ЄС може допомогти Україні?

УНІАН, 19.10.2020

Туреччина зацікавлена в приватизації українських енергетичних підприємств - Офіс президента

Турецька компанія **Aksoy Ventures**, яка поєднує діяльність у генерації електроенергії, дистрибуції палива та промислового будівництва, зацікавлена в приватизації українських енергетичних підприємств та реалізації інфраструктурних об'єктів. Про це повідомила прес-служба офісу президента України на своїй сторінці в соцмережі Facebook.

"Aksoy Ventures, яка поєднує діяльність в генерації електроенергії, дистрибуції палива і промислового будівництва, зацікавлена в приватизації українських енергетичних підприємств і реалізації інфраструктурних об'єктів", - сказано в повідомленні.

Президент України **Володимир Зеленський** підкреслив, що процес залучення інвестицій має проходити швидкими темпами. "Турецький бізнес довів свою якість на міжнародній арені", - заявив президент України Володимир Зеленський

В рамках візиту Зеленського до Туреччини було підписано ряд двосторонніх документів...

[Джерело](#)

ЕНЕРГОАТОМ, 20.10.2020

Приєднання енергоблока №2 ХАЕС до ENTSO-E залишається актуальним – віцепрезидент Енергоатома

Від'єднання енергоблока №2 Хмельницької АЕС від об'єднаної енергосистеми (ОЕС) України та його переведення до роботи в європейській енергосистемі ENTSO-E з метою подальшого експорту електричної енергії залишається актуальним проектом для НАЕК «Енергоатом». Таку думку віцепрезидент Компанії **Герман Галущенко** озвучив під час свого виступу в ефірі ток-шоу Energy Freedom з **Андрієм Куликовим** «Атомна енергетика: проблеми та перспективи» 19 жовтня.

Перша опція, пояснив він, – врахування у собівартості виробництва атомними станціями кіловат-години електроенергії інвестиційної складової в розмірі 20 копійок. Це дасть змогу протягом п'яти років отримати кошти, необхідні на добудову енергоблоків.

А друга – перемикання блока №2 ХАЕС на роботу в енергосистемі ЄС, отримані ж від експорту електроенергії кошти спрямувати на добудову блоків №3 та №4.

Віцепрезидент Енергоатома нагадав, що у компанії є інвестиційний проєкт «Енергетичний міст – Україна ЄС», яким передбачалося відновлення існуючої лінії електропередачі від Хмельницької АЕС до підстанції Жешув (Польща) та подальший експорт електроенергії з ХАЕС до Польщі та інших країн ЄС.

Якою б не була зараз позиція польської сторони, підкреслив він, можливості для реалізації проєкту залишаються.

Віцепрезидент Енергоатома наголосив, що зацікавленість до проєкту енергомосту не полишила американська компанія Westinghouse. *«Нещодавно ми обговорювали з представниками Westinghouse цей проєкт і вони висловили зацікавленість у тому, щоб він відбувся. Можливо, це буде не у тій формі, в якій він планувався від початку, але в будь-якому разі в проєкті зацікавлені, й Енергоатом – передусім»*, – підкреслив Герман Галущенко.

[Джерело](#)

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ, 21.10.2020

Спільні скоординовані дії України та ЄС у галузі енергетики є запорукою успішного реформування енергетичного сектору - Ольга Буславець

В.о. Міністра енергетики **Ольга Буславець** 21.10.2020 взяла участь в установчому засіданні Комісії з питань координації виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС. Засідання відбулось під головуванням Прем'єр-міністра України **Дениса Шмигала**, який окреслив основні цілі і завдання Комісії.

На засіданні розглянули питання про результати Саміту Україна – ЄС 6 жовтня 2020 року, організацію виконання Угоди про асоціацію між Україною та ЄС, а також підготовку до засідання Ради асоціації Україна – ЄС у грудні цього року.

Також обговорили пріоритети у сфері європейської інтеграції України на основі Угоди про асоціацію між Україною та ЄС та подальше планування роботи...

«Ми усвідомлюємо важливість поглиблення стратегічного партнерства з ЄС в сфері енергетики, про що, зокрема, свідчить проведена активна робота з оновлення енергетичного Додатка XXVII до Угоди про асоціацію з ЄС», - наголосила в.о. Міністра.

Також з метою імплементації процедури проведення консультування із Європейською Комісією щодо сумісності проєктів актів законодавства із положеннями актів законодавства ЄС, Міненерго розроблено та внесено на розгляд Уряду проєкт постанови щодо внесення змін до Регламенту Кабінету Міністрів...

«Міненерго здійснює заходи для реалізації цілей «Європейської зеленої угоди», зокрема напрацьовуються пропозиції щодо оновлення Енергетичної стратегії України на період до 2035 року та ведеться підготовка Інтегрованого плану з боротьби зі зміною клімату та розвитку енергетики до 2030 року», - повідомила Ольга Буславець. Вона також взазначила, що наразі проведено низку випробувань генеруючого обладнання електричних станцій для моделювання та валідації систем збудження та систем регулювання частоти та потужності з метою приєднання ОЕС України до ENTSO-E.

Крім того, на сьогодні режим роботи газового ринку синхронізовано з Європою шляхом переходу на добове балансування. Майже півтора року працює ринок добового балансування, який впроваджує європейські норми. «Держава більше не регулює ціни на природний газ для населення та відкриває ринок природного газу», - відзначила в.о. Міністра.

[Джерело](#)

КОСАТКАМЕДІА, 21.10.2020

«Укрэнерго» и словацкий SEPS обновили эксплуатационное соглашение в полном соответствии с правилами ENTSO-E

НЭК «Укрэнерго» и словацкий оператор системы передачи SEPS подписали обновленное Эксплуатационное соглашение об управлении системой и сетью, которая полностью соответствует требованиям новых сетевых кодексов ENTSO-E и Рамочного соглашения об управлении системой между ОСП ENTSO-E (SAFA). Об этом сообщает пресс-служба.

Обновления эксплуатационных соглашений со смежными европейскими системными операторами в соответствии с новыми требованиями европейского законодательства является одним из обязательных условий для интеграции ОЭС Украины в энергетическую сеть континентальной Европы ENTSO-E.

Эксплуатационное соглашение с SEPS устанавливает правила и требования по обеспечению синхронной работы Острова Бурштынской ТЭС и энергосистемы Словакии и порядок взаимодействия между операторами системы передачи при совместной эксплуатации межгосударственного пересечения ВЛ 400 кВ Мукачево - Вельке Капушаны.

Документ регламентирует процессы взаимодействия при совместной эксплуатации оборудования, порядка планирования режимов и межгосударственных перетоков, требования к обмену данными, мероприятия по обслуживанию линии и тому подобное. Ранее сообщалось, что «Укрэнерго» и венгерский оператор системы передачи MAVIR впервые заключили договор об аварийной взаимопомощи.

[Джерело](#)

УКРЕНЕРГО, 21.10.2020

Укрэнерго та SEPS оновили Експлуатаційну угоду у повній відповідності до правил ENTSO-E

НЕК «Укрэнерго» та словацький оператор системи передачі SEPS 21.10.2020 підписали оновлену Експлуатаційну угоду про управління системою та мережею, яка повністю відповідає вимогам нових мережевих кодексів ENTSO-E та Рамкової угоди про управління системою між ОСП ENTSO-E (SAFA). Оновлення експлуатаційних угод із суміжними європейськими системними операторами відповідно до нових вимог європейського законодавства є однією із обов'язкових умов для інтеграції ОЕС України до енергетичної мережі континентальної Європи ENTSO-E.

Експлуатаційна угода із SEPS встановлює правила та вимоги щодо забезпечення синхронної роботи Острову Бурштинської ТЕС і енергосистеми Словаччини та порядок взаємодії між операторами системи передачі під час

спільної експлуатації міждержавного перетину ПЛ 400 кВ Мукачеве – Вельке Капушани. Документ регламентує процеси взаємодії під час спільної експлуатації обладнання, порядки планування режимів та міждержавних перетоків, вимоги до обміну даними, заходи з обслуговування лінії тощо.

Всі роботи, спрямовані на розробку та узгодження Експлуатаційної угоди та додатків до неї, проводились у рамках карантинних обмежень, спричинених пандемією COVID-19, та були виконані в повному обсязі завдяки значному удосконаленню комунікацій між Укренерго та SEPS.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – ExPro, 21.10.2020 «[Збільшення конкуренції в Острові БуТЕС відбудеться при об'єднанні енергосистеми з Європою – експерт](#)».

Збільшення рівня конкуренції на ринку електроенергії в Острові Бурштинської ТЕС має відбутися в результаті синхронізації та об'єднання всієї енергосистеми (ОЕС України) з європейською континентальною мережею (ENTSO-E).

Таку думку 21 жовтня в соціальній мережі Facebook опублікував експерт в сфері електроенергетики та радник міністра енергетики Сергій Чех.

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ, 22.10.2020

Україна та Латвія мають перспективи поглиблення співпраці у сфері енергоефективності та відновлюваних джерел енергії

Україна та Латвія мають перспективи поглиблення співпраці у сфері енергоефективності та відновлюваних джерел енергії. Про це йшлося 22.10.2020 на засіданні української частини Міжурядової українсько-латвійської комісії з питань економічного, промислового і науково-технічного співробітництва.

Участь у засіданні взяв заступник Міністра з питань європейської інтеграції **Ярослав Демченков**. Виступаючи, Я. Демченков наголосив, що співробітництво у сфері енергетики стає все більш важливим елементом розбудови стратегічного партнерства України з країнами Балтії.

Насамперед це відбувається тому, що енергетика і в Україні, і в країнах Балтії, зокрема Латвії, розвивається стрімкими темпами завдяки реформам та зацікавленості інвесторів у реалізації проєктів в енергетичному секторі.

«У центрі уваги України та Латвії - питання підвищення енергетичної безпеки як країн, регіону, так і Європи в цілому», - наголосив Я. Демченков.

«Дотримання Європейського Зеленого курсу є вкрай важливим для всіх нас. Заходи, які вживає Україна для його досягнення створюють необхідні підстави для поглиблення двостороннього співробітництва з Латвією у сфері енергоефективності та електроенергетики, біоенергетики, відновлюваних джерел енергії, зокрема виробництва зеленого водню шляхом електролізу», - окреслив заступник Міністра перспективи подальшого співробітництва.

Латвія вже понад 4 роки реалізує водневі проєкти, у тому числі за кошти ЄС.

[Джерело](#)

МІНІСТЕРСТВО ЕНЕРГЕТИКИ УКРАЇНИ, 22.10.2020

Ольга Буславець обговорила з Послом Канади Ларисою Галадзою перспективи залучення інвестицій в енергетичний сектор

22.10.2020 відбулася зустріч в.о. Міністра енергетики **Ольги Буславець** з Послом Канади в Україні **Ларисою Галадзи**. Під час зустрічі обговорювали поточний стан справ в українській енергетиці та перспективи поглиблення співпраці двох держав.

Ольга Буславець наголосила, що спільними діями Міністерства і Уряду на чолі з Прем'єр-міністром **Денисом Шмигалем** вдалося вирішити кризову ситуацію у сфері відновлюваної енергетики...

Сторони обговорили перспективи розвитку маневрових потужностей в Україні та проекти, які можуть зацікавити міжнародних партнерів та закордонних інвесторів. Це, зокрема, впровадження малих модульних реакторів. Можливості впровадження цих технологій в Україні зараз вивчаються Міністерством енергетики...

Також Міненерго вивчає перспективи водневої енергетики та планує розробити дорожню карту та концепцію розвитку цієї сфери.

«У нас профіцит генерації, є можливості для розвитку відновлюваної енергетики, яка могла би стати основою для виробництва водню», – наголосила Ольга Буславець, звернувши увагу, що одним з лідерів водневої промисловості є саме канадська компанія Hydrogenics.

«Ми актуалізуємо нашу Енергетичну стратегію до 2035 року. Вона буде синхронізована з нашими планами та зобов'язаннями відповідно до Європейського зеленого курсу. Ми розробляємо інтегрований план боротьби зі зміною клімату і розвитку енергетики до 2030 року. Підготували концепцію реформування вугільної галузі, що спрямована на потенційне скорочення використання вугілля тепловою генерацією, яка поступово замінюватиметься більш екологічними і новітніми видами генерації. Ми вживаємо всіх необхідних заходів, зважаючи на наші можливості з огляду на стан економіки, наші ресурси, і будемо продовжувати рухатись в напрямку зменшення негативного впливу на довкілля», – підсумувала в.о. Міністра.

[Джерело](#)

EXPRO, 27.10.2020

Західні інвестфонди планують вкласти понад €1 млрд в нові об'єкти з ВДЕ на Сумщині

Інвестиційний фонд ESE Investment AG (Ліхтенштейн) та Nord Areal Energy GmbH (Німечина) планують побудувати у Сумській обл. сонячну та біоелектростанцію (вартістю €70 млн), а також вітроелектростанцію під виробництво водню вартістю €1 млрд, повідомило Сумське місцеве інформаційне агентство Панорама.

Як повідомили член Адміністративної Ради Інвестиційного фонду ESE Investment AG **Олаф Кнаппе** та власниця компаній Nord Areal Energy GmbH **Наталія Кнаппе**, наразі вони планують співпрацю відразу за кількома напрямками у кількох містах Сумщини...

[Джерело](#)

УРЯДОВИЙ ПОРТАЛ, 28.10.2020

**Держенергоефективності та GIZ уклали Меморандум
щодо співпраці для підвищення енергоефективності в Україні**

Зважаючи на успішний досвід партнерства, Держенергоефективності та Німецьке товариство міжнародного співробітництва GIZ домовилися продовжити співпрацю у рамках нового проекту «Просування енергоефективності та імплементації Директиви ЄС про енергоефективність в Україні».

Відповідний Меморандум підписали т.в.о. Голови Держенергоефективності **Костянтин Гура**, директор сектору енергоефективності GIZ Ukraine **Джордж Крістодореску** та керівник проекту **Рікардо Кюльхайм**.

Ціль проекту - поліпшити рамкові умови з підвищення енергоефективності в країні, а саме...

«Сьогодні вкрай важливо посилити реформи у цій сфері, щоб зменшити залежність країни від імпорту традиційних енергоресурсів, скоротити витрати на оплату платіжок, у т.ч. у бюджетному секторі, активізувати бізнес щодо запуску нових проектів, розвивати нові ринки послуг і водночас створювати додаткові робочі місця», - прокоментував К. Гура.

[Джерело](#)

АТОМИНФО.RU, 28.10.2020

**МАГАТЭ випустило документ,
посвящённый управлению проектами по строительству АЭС**

МАГАТЭ випустило документ, посвящённый управлению проектами по строительству АЭС. Название документа - INTERNATIONAL ATOMIC ENERGY AGENCY, Management of Nuclear Power Plant Projects, Nuclear Energy Series No. NG-T-1.6, IAEA, Vienna (2020).

В документе 159 страниц и 32 иллюстрации. Язык документа - английский.

Условия приобретения твёрдой копии документа доступны по [этой ссылке](#). Текущая цена 55 евро, электронная версия доступна бесплатно (см. ссылку выше).

Страны, намеревающиеся внедрить у себя ядерную энергетическую программу, должны будут пройти через несколько этапов в ходе её осуществления.

Опыт показывает, что тщательное планирование целей, ролей, обязанностей, интерфейсов и задач, которые должны выполняться на различных этапах ядерного проекта, имеет важное значение для конечного успеха.

В настоящей публикации представлен согласованный подход, который может быть использован для структурирования системы управления собственника и/или оператора АЭС, а также для создания и управления ядерными проектами.

Подход был разработан на основе обобщённого опыта, предоставленного специалистами по управлению ядерными проектами в рамках серии семинаров и рабочих групп, организованных МАГАТЭ.

[Джерело](#)

♦ **Кадрова політика**

ЗАЕС, 19.10.2020

Головним інспектором ВП ЗАЕС призначено Андрія Колпака

Наказом ВП ЗАЕС від 08 жовтня 2020 року №2667-к тимчасово на посаду головного інспектора призначено Андрія Колпака.

Андрій Колпак закінчив Київський інститут інженерів цивільної авіації за спеціальністю «Експлуатація повітряного транспорту».

На Запорізькій АЕС працює з 1992 року. Був прийнятий до експлуатаційного підрозділу на посаду машиніста-обхідника турбінного устаткування. Трудову діяльність у службі відомчого нагляду та пожежної безпеки розпочав з 1997 року на посаді старшого інспектора з експлуатації атомних станцій (з технічної безпеки).

З 2012 року працював на посаді головного фахівця з атомних електростанцій (з нагляду) - начальника СВНтаПБ.

[Джерело](#)

ДТЕК, 21.10.2020

Academy DTEK та MODUS запускають навчальну програму з цифрової трансформації для співробітників ДТЕК

Останні кілька десятиліть цифрові технології не тільки розвиваються неймовірними темпами, а й істотно змінюють наше життя. Навички ефективної роботи з ними будуть одними з найбільш затребуваних серед роботодавців. Адже компанії, які успішно переходять на цифру, отримують вагому конкурентну перевагу. Для успіху недостатньо просто закупити технології - необхідні люди, здатні застосувати ці технології найкращим чином.

Саме тому Academy DTEK спільно з програмою MODUS з цифрової трансформації ДТЕК запускають нову модульну програму - Digital Transformation Program. Її мета - формування цифрової корпкультури, "прокачування" нових навичок, які будуть необхідні співробітникам компанії для успішної реалізації цифрових проектів.

Крім того, DX Program буде розширена на зовнішню аудиторію. У партнерстві з компанією Amazon, Academy DTEK вже анонсувала DX Program for executives - восьмижневий курс для керівників бізнесу. Експерти MODUS в ній стануть запрошеними спікерами.

[Джерело](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 23.10.2020

В Укргідроенерго обговорили аспекти інноваційного розвитку компанії

22 жовтня в апараті управління Укргідроенерго відбулося установче засідання комітету з інновацій Наглядової ради компанії.

Під час засідання було обрано голову комітету в особі незалежного члена Наглядової ради **Наталії Микольської**. На нараді обговорено поточний стан впровадження інновацій на підприємстві та розглянуто Стратегію розвитку ІТ Укргідроенерго.

З презентацією про розвиток інноваційного потенціалу компанії виступив

головний інженер Укргідроенерго **Вадим Рассовський...**

На засіданні також було презентовано Стратегію розвитку ІТ Укргідроенерго. Під час доповіді начальник департаменту інформаційних технологій компанії **Богдан Карбань** зазначив, що метою Стратегії є вдосконалення управління об'єктами гідроенергетики, підвищення рівня безпеки, їх надійного і сталого функціонування, а також ефективна робота у новому ринку електроенергії...

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 25.10.2020

Віцепрезидент «Енергоатому» виявився акціонером компанії-будівельника енергомосту до Криму – Гончаренко

Віцепрезидент НАЕК «Енергоатом» **Якоб Хартмут** володіє акціями російської компанії «Федеральна мережева компанія Єдиної енергетичної системи», яка будувала і зараз експлуатує лінії електропередачі в анексований Росією український Крим. Про це повідомив депутат від фракції «Європейська солідарність» **Олексій Гончаренко**.

«Віцепрезидент державного «Енергоатому» Хартмут насправді акціонер російського ПАТ «Федеральна мережева компанія Єдиної енергетичної мережі», компанії – яка будувала лінії електропередачі в анексованій Кремлем український Крим. Ще раз: віце-президент державної компанії «Енергоатом» отримує дивіденди від російської компанії, яка допомагає окупації українського півострову. Ви серйозно?», – повідомив Гончаренко.

Окрім того, згідно з декларацією Хартмута, він володіє акціями ще декількох російських енергорозподільчих та збутових компаній, що входять в орбіту російського сенатора **Олександра Бабакова**. Також він в 2014-2015 році інвестував в цінні папери венесуельської компанії PDVSA, яка знаходиться під санкціями США.

«Як ця людина взагалі могла потрапити на державну службу, я уже не кажу про посаду віце-президента «Енергоатому» з доступом до державної таємниці. Як людині з такими зв'язками з країною-агресором дали право вирішувати у кого купувати ядерне паливо – у американців чи росіян?», – задається питанням Гончаренко.

[Джерело](#)

ЗАЕС, 26.10.2020

Заступником гендиректора з інфраструктури ЗАЕС призначено Олексія Трубенкова

Наказом ВП ЗАЕС від 19 жовтня 2020 року №2804-к тимчасово на посаду заступника генерального директора з інфраструктури призначено **Олексія Трубенкова**. На Запорізькій АЕС працює з 1987 року. З 2019 року був начальником УСП.

[Джерело](#)

OILPOINT, 26.10.2020

Кабмін призначив Романа Сутченка в.о. директора «Оператора ринку»

21 жовтня Кабінет міністрів призначив в.о. директора держпідприємства «Оператор ринку» **Романа Сутченка** - розпорядженні уряду №1328-р. Іншим рішенням Кабмін звільнив директора ДП «Оператор ринку» **Володимира Євдокімова**, який перебував на посаді з 12 червня 2019 року.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – Оператор ринку, 29.10.2020 [«Колективу «Оператора ринку» представили нового керівника»](#).

Державний секретар Міністерства енергетики України Володимир Бондаренко представив колективу ДП «Оператор ринку» нового керівника Романа Сутченка.

«В енергетиці працюю понад 18 років, тому з честю приймаю естафету та сприятиму розвитку підприємства на основі затвердженої Кабінетом міністрів України Стратегії розвитку Оператора ринку», - наголосив Р. Сутченко, повідомляє ДП «Оператор ринку».

ГЛАВКОМ, 23.10.2020 [«Кадрові перестановки на ринку електроенергії. Уряд готується змінити керівника ДП «Оператор ринку»](#), Наталка Прудка.

ЕНЕРГЕТИЧНИЙ ФРОНТ, 26.10.2020

Дії топменеджера “Енергоатому” Хартмута призводять до збитків 210 млн грн на тиждень

Через дії віцепрезидента державного підприємства “НАЕК “Енергоатом” **Якоба Хартмута** “Енергоатом” зазнає 210 млн грн збитків за тиждень, заявив експерт енергетичних ринків “Центру Разумкова” **Максим Белявський**.

У своїй статті “Німецьке горе: -210 млн “Енергоатому” за тиждень”, опублікованій на сайті “Петро і Мазепа” 23 жовтня, він пише, що в компанії відправили у відпустку низку провідних співробітників відділу “Енергоатом-трейдинг”, а Гартмут на цей час став виконувачем обов’язків головного трейдера.

Якоб Хартмут народився 11 січня 1971 року в м. Пейтц (Німеччина). У 1995 році отримав диплом магістра в Університеті Джонса Гопкінса (Johns Hopkins University, США) за спеціалізацією у сфері міжнародної економіки та фінансів. Також має диплом магістра політології Вільного Університету Берліна. Працював керівником енергетичних досліджень в лондонському офісі австрійського інвестиційного банку Creditanstalt, обіймав посаду голови правління інвестиційної компанії Renaissance Capital Ukraine. У 1995-2004 роках працював у РФ, де очолював аналітичне управління ЗАТ “Ренесанс Капітал”. У 2008 році призначений на посаду члена наглядової ради “Український професійний банк”. Був головою правління ОСББ у будинку на Саксаганського 121, проте у 2016 мешканці його звільнили за розтрата і створення заборгованості перед Київенерго і Київводоканалом. На посаду віцепрезидента державного підприємства “Національна атомна енергогенеруюча компанія “Енергоатом” Хартмута призначено в травні 2020.

[Джерело](#)

МИХАЙЛО ВОЛИНЕЦЬ, ФБ СТОРІНКА, 27.10.2020

Суд за моїм зверненням відкрив провадження щодо незаконності перебування Валерія Тарасюка на посаді члена НКРЕКП

Хочу повідомити громадськість, що Окружний адміністративний суд м. Києва за моїм зверненням відкрив провадження щодо незаконності перебування **Валерія Тарасюка** на посаді члена НКРЕКП та призначив справу до розгляду.

Нагадую, що до призначення членом НКРЕКП Валерій Тарасюк очолював компанію-електропостачалька «Еф енд Ем Україна» і володів 10% її статутного капіталу. Після призначення до складу незалежного регулятора він передав управління компанією своєму рідному брату Артему.

Але Закон прямо забороняє призначати на посаду члена НКРЕКП особу, родич якої керує компанією на ринку енергетики.

Щобільше, Кабмін за Законом має достроково припинити повноваження будь-якого члена регулятора у разі невідповідності його призначення вимогам Закону.

В черговий раз наголошую на тому, що Регулятор має бути неупередженим! Приватним інтересам близьких родичів в НКРЕКП не місце!

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – Енергореформа, 27.10.2020 «[ОАСК открыл производство об увольнении главы НКРЭКУ по иску нардепа Волынца](#)».

МІНЕНЕРГО, 27.10.2020

УВАГА! Змінено юридичну адресу Міністерства енергетики

Юридична адреса Міністерства енергетики:

01601 м. Київ, вул. Хрещатик, 30

Будь ласка, направляйте листи та звернення за цією адресою.

Актуальні номери телефонів.

Департамент організації документообігу: тел. (044) 531-36-93

E-mail: kanc@mev.gov.ua

Відділ роботи зі зверненнями громадян та доступу до публічної інформації:

(для звернень громадян) (044) 594-65-45, (044) 594-66-05, (044) 531-36-89,

ludmila.miroshnichenko@mev.gov.ua

(для запитів на публічну інформацію) (044) 594-66-05

nina.malihina@mev.gov.ua

[Джерело](#)

ЕНЕРГОРЕФОРМА, 28.10.2020

Кабмін намерен ввести в Госенергоэффektivности и Госенергонадзоре должность замглавы по цифровому развитию

Кабинет министров намерен ввести в структуру Государственной инспекции энергетического надзора и Госенергоэффektivности должность заместителя руководителя по вопросам цифрового развития, цифровых трансформаций и цифровизации.

Проекты соответствующих распоряжений внесены в повестку дня заседания правительства 28 октября.

Согласно проектам, в Госэнергонадзоре будет увеличено с двух до трех количество заместителей руководителя и предусмотрена должность первого заместителя, в Госэнергоэффективности предлагается также увеличить количество заместителей с двух до трех, включая первого зама и зама по цифровому развитию.

Согласно пояснительным запискам к проектам, необходимость изменений структуры Госэнергонадзора и Госэнергоэффективности наряду с другими органами возникла в связи с принятием постановления правительства №194 от 3 марта 2020, предусматривающего введение в министерствах и других органах власти должности заместителя по вопросам цифрового развития, цифровых трансформаций и цифровизации.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 28.10.2020

Кабмин снял ограничения на зарплаты в госкомпаниях – постановление

Кабинет министров с октября снял ограничения на зарплаты руководителей, членов исполнительных органов и вознаграждения членам набсоветов госкомпаний – постановление правительства от 26 октября, обнародованное на "Урядовом портале".

В документе указано, что " в октябре 2020 года и в дальнейшем размер зарплаты руководителей, членов исполнительных органов и вознаграждения членов набсоветов субъектов хозяйствования госсектора экономики определяются в соответствии с условиями контрактов...".

Таким образом, Кабмин воспользовался пунктом 4 второго раздела "Заключительных положений" закона от 17 сентября 2020 года с поправками в госбюджет на 2020 год.

29 апреля 2020 года правительство рекомендовало ограничить размер зарплаты руководителей исполнительных органов и членов набсоветов государственных компаний до 47 тыс. грн в месяц. В то же время власти Украины в меморандуме МВФ по новой программе stand by обязались отменить данную рекомендацию до 1 июля текущего года, однако этого не сделали.

КСУ 28 августа 2020 года признал неконституционными отдельные положения постановления Кабмина об установлении карантинных ограничений в стране, в том числе об ограничениях зарплат топ-менеджеров госкомпаний.

Ранее премьер **Денис Шмыгаль** предложил главам набсоветов возможные варианты выхода из ситуации с ограничениями зарплат и призвал их к диалогу. В частности, был предложен вариант ограничения увеличения максимальной суммы выплат на переходной период. В то же время закон с поправками в госбюджет на 2020 год предоставил Кабмину право в период действия карантина сокращать срок действия ограничений, запретов, льгот и гарантий, установленных соответствующими законами, принятыми для предотвращения распространения COVID-19, кроме случаев, когда это может привести к ограничению конституционных прав или свобод.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 28.10.2020

Кабмин перераспределил 1,4 млрд грн на выплату зарплаты работникам государственных угледобывающих предприятий

На заседании правительство поддержало решение о перераспределении части средств, предусмотренных Госагентству автодорог. В частности, средства пойдут на социальную поддержку шахтеров и предусмотрено выделение Министерству энергетики 1,4 млрд грн для обеспечения выплаты заработной платы работникам государственных угледобывающих предприятий по государственной программе "Реструктуризация угольной отрасли". Ранее и. о. министра энергетики Украины **Ольга Бушавец** обратилась к Кабмину с просьбой о выделении из Фонда борьбы COVID-19 средств для выплаты шахтерам зарплат и погашения задолженности перед ними.

[Джерело](#)

МІНЕНЕРГО, 28.10.2020

Склад групи представників України у Координаційній Групі Фонду Е5Р оновиться

Уряд погодив проєкт Розпорядження Президента, згідно з яким пропонується актуалізувати склад групи представників України в Координаційній Групі Фонду Східноєвропейського партнерства з енергоефективності та довкілля та визначити належного представника України в Асамблеї Вкладників Фонду. Головою групи представників та представником в Асамблеї Вкладників запропоновано призначити в.о. Міністра енергетики **Ольгу Бушавець**.

В рамках роботи Фонду щорічно передбачається проведення низки засідань, серед яких: Асамблея Вкладників Фонду (планується на початку грудня 2020) та низка засідань Координаційної групи Фонду.

[Джерело](#)

ЭНЕРГОРЕФОРМА, 29.10.2020

Кабмин согласовал врио гендиректора ГСП "ЧАЭС" Пескова и врио гендиректора "ЦПОРАО" Салия

Кабинет министров Украины согласовал временное возложение исполнения обязанностей генерального директора ГСП "Чернобыльская АЭС" на Владимира Пескова, а временное возложение исполнения обязанностей гендиректора ГСП "Центральное предприятие по обращению с радиоактивными отходами" – на Валерия Салия.

Об этом представитель правительства в Верховной Раде Василий Мокан сообщил на своей странице в Facebook.

Согласно сайту ГСП "ЧАЭС", Песков перед назначением в апреле 2020 года ио гендиректора этого предприятия занимал должность заместителя технического директора (по эксплуатации).

Салий, согласно сайту деклараций, в начале октября занимал должность первого заместителя гендиректора ГСП "ЦПОРАО", ранее также работал финдиректором и главным энергетиком в ГСП "ЧАЭС".

[Джерело](#)

♦ *Різне. А що у них?*

УКРЕНЕРГО, ФБ СТОРІНКА, 16.10.2020

Розробник мікромодульних ядерних реакторів Ultra Safe Nuclear Corporation (USNC) має намір використати свою технологію для демонстрації можливостей виробництва електроенергії та опалення.

Проект буде реалізовано разом із Національною лабораторією Айдахо (INL), Університетом Іллінойсу в Урбана-Шампейн (UIUC) та представниками ядерної галузі США, повідомляє EnergyLiveNews (<https://bit.ly/3kiFLvD>).

Мікромодульний реактор (ММР) - це невеликий високотемпературний реактор з газовим охолодженням, що генерує теплову потужність 15 МВт або 30 МВт. ММР можна використовувати як самостійну електростанцію або як частину мікромережі, яка також включає ВДЕ-генерацію, а також для забезпечення безвуглецевого опалення розташованих поруч промислових об'єктів та для високоєфективного виробництва водню.

Планується, що в університеті Іллінойсу ММР застосовуватиметься як навчальний, дослідницький та випробувальний реактор, а також для часткового постачання централізованого опалення та електроенергії в студентське містечко.

Також USNC планує розмістити мікрореакторну електростанцію (MMR Energy System) на території Національної лабораторії Айдахо для підтримки демонстрації інтегрованих енергетичних систем лабораторії, включаючи безвуглецеве виробництво водню та інші безвуглецеві енергетичні програми.

За словами розробників, їхнє рішення стане доступним для широкого застосування вже у 2026 році. [#Ukrenergoreview](#)

[Джерело](#)

САЙТ З ПИТАНЬ ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ, РАДІАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ ТА НЕРОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ, 16.10.2020

Два проєкти ММР отримали фінансування від міністерства енергетики США

13 жовтня міністерство енергетики США оголосило про відбір двох американських команд, які отримають фінансування 160 млн доларів в межах нової програми демонстрації вдосконалих реакторів. Початкове фінансування спрямоване на побудову протягом семи років двох вдосконалених реакторів, які будуть діючими. Двома компаніями-переможницями стали X-energy (Роквілл, штат Меріленд) з проєктом високотемпературного реактора з газовим охолодженням і TerrePower (штат Вашингтон), яка планує спорудження реактора на швидких нейтронах із натрієвим охолодженням.

“Ці гранти є першим кроком нової програми, яка зміцнить лідерство Америки в наступному поколінні ядерних технологій, — заявив міністер енергетики США Ден Бруллетт. — Наша мета — продемонструвати вдосконалений реактор, і ми прагнемо зробити ядерну сферу більш доступною для експлуатації”.

[Джерело](#)

САЙТ З ПИТАНЬ ЯДЕРНОЇ БЕЗПЕКИ, РАДІАЦІЙНОГО ЗАХИСТУ ТА НЕРОЗПОВСЮДЖЕННЯ ЯДЕРНОЇ ЗБРОЇ, 19.10.2020

Казахстан і США відкрили навчальний центр для охорони ядерних об'єктів

У Казахстані відкрили навчальний центр для підготовки спеціалістів із фізичного захисту ядерних об'єктів. В Антикризисовому навчальному центрі Національної гвардії будуть тренувати й підвищувати кваліфікацію військовослужбовці військових частин, відповідальні за охорону таких об'єктів.

На церемонії офіційного відкриття, яка відбулася 15 жовтня в місті Усть-Каменогорську, був присутній заступник голови комітету атомного і енергетичного нагляду міністерства енергетики Республіки Казахстан **Гумар Сергазін**.

Партнером спорудження Антикризисового навчального центру стало Агентство зі зменшення загроз (DTRA) міністерства оборони США в ході реалізації спільної програми «Глобальна ядерна безпека», яку реалізує Казахстан у рамках міждержавної зі США від 13 грудня 1993 року.

Метою програми є створення сильної і надійної системи ядерної і фізичної безпеки для захисту людей і довкілля і захисту ядерних об'єктів. З боку Республіки Казахстан координатором програми на території країни є комітет атомного і енергетичного нагляду і контролю.

[Джерело](#)

KOSATKAMEDIA, 19.10.2020

Турция обнаружила дополнительные запасы природного газа в Черном море

Президент Турції Реджеп Тайип Ердоган об'явив о нових резервах природного газу в Чорному морі на месторожденні «Сакарья», передає Kommersant. Он посетил буровое судно Fatih, проводящее работы на перспективном месторождении в турецком секторе Черного моря.

По словам главы государства, новые буровые работы позволяют говорить о более крупных объемах газа на крупнейшем в истории Турции газовом месторождении. «Если 21 августа текущего года мы объявили об обнаружении в Черном море 320 млрд куб. м газа, то последние исследования позволили увеличить объем доказанных резервов нового месторождения еще на 85 млрд, то есть до 405 млрд куб. м», – сообщил Эрдоган.

По его словам, ряд международных кругов и стран делают попытки оставить Турцию «за бортом» рынка нефти и газа, не дать Анкаре возможности обеспечить энергетическую безопасность. Он пообещал, что Турция продолжит разведку и бурение в Черном и Средиземном морях. Напомним, в августе турецкое буровое судно Fatih обнаружило крупное месторождение природного газа в Черном море.

Ранее сообщалось, что Турция сообщила о продлении геологоразведки у берегов Кипра, несмотря на то, что в ЕС пригрозили новыми санкциями.

[Джерело](#)

MIND.UA, 20.10.2020

General Electric зобов'язалась до 2030 стати вуглецево-нейтральною

Компанія сконцентрується на «абсолютному скороченні прямих викидів» General Electric (GE) зобов'язалася до 2030 року забезпечити нульовий рівень

викидів вуглецю, керуючись стратегією, заснованою на скороченні викидів і підвищенні енергоефективності на більш ніж 1000 заводів і випробувальних майданчиків, складів та офісів транснаціональної компанії по всьому світу.

Як повідомляє ReCharge, гендиректор **Ларрі Калп** заявив, що американський енергетичний гігант сфокусується на «абсолютному скороченні прямих викидів і використання енергії», при цьому масштаби промислового виробництва GE означають, що досягнення його мети буде означати «значне» скорочення викидів парникових газів.

Калп зробив акцент на ролі технологій у формуванні реакції на кліматичну кризу, заявивши, що для прискорення енергетичного переходу будуть потрібні «істотні досягнення».

«Подібні технологічні досягнення є центральною частиною нашої бізнес-стратегії, і ми продовжимо інвестувати в НДДКР (науково-дослідні та дослідно-конструкторські роботи – ред.) і реалізовувати продукти й прориви наступного покоління в рамках нашої комерційної диференціації», – сказав Калп.

Нагадаємо: раніше цього місяця нафтогазова Cooper Energy стала першим австралійським нафтовидобувником, якому вдалось досягти вуглецевої нейтральності.

[Джерело](#)

ДЗЕРКАЛО ТИЖНЯ, 21.10.2020

В "Нафтогазі" очікують до кінця року розширення санкцій США проти "Північного потоку-2"

Санкції повинні торкнутися страхових компаній, сертифікації та будівельних робіт. Про це повідомила прес-служба НАК, коментуючи опубліковані інструкції по застосуванню вже введених санкцій США.

"Сьогодні Державний департамент оприлюднив нові інструкції по застосуванню санкцій, які розширюють перелік суб'єктів, які надають підтримку російським трубоукладальним судам, що залучені до будівництва "Північного потоку-2", - відзначили в департаменті.

У «Нафтогазі» очікують, що до кінця 2020 року в рамках законопроекту про річний оборонний бюджет США Конгрес прийме додаткові санкції проти "Північного потоку-2". Ці санкції повинні поширюватися на надання страхових послуг російським трубоукладальним судам, експлуатаційну сертифікацію "Північного потоку-2" і різні форми сприяння трубоукладальним роботам для будівництва трубопроводу.

Оборонний бюджет США також передбачає виділення майже 3,8 млрд доларів на програму "Європейська ініціатива стримування", спрямовану на стримування Росії. У свою чергу, Україна в наступному фінансовому році від США може отримати 250 млн доларів військової допомоги.

Раніше повідомлялося, що Палата представників у Конгресі США одногосно схвалила проект поправок щодо **посилення санкцій щодо "Північного потоку-2" і "Турецького потоку"**.

[Джерело](#)

MIND.UA, 21.10.2020

Нові санкції проти «Північного потоку-2» зацеплять більше 120 компаній з 12 країн Європи

Оператор майже готового газопроводу «Північний потік-2» з Росії до Німеччини не розкриває своїх планів по завершенню будівництва проєкту після розширення проти нього санкцій з боку США.

Як повідомляє S&P Global Platts, представник Nord Stream 2 заявив, що санкційні загрози, націлені на «Північний потік-2», торкнуться «великої групи іноземних підрядників та інвесторів».

«Вони можуть безпосередньо вразити більше 120 компаній з більш ніж 12 європейських країн», – сказав він.

На питання, коли компанія планує відновити трубоукладальні роботи, представник компанії сказав, що компанія оголосить про свої плани в належний час.

Нагадаємо: Держдепартамент США 20 жовтня розширив рамки санкцій проти трубопроводу і попередив компанії, які беруть участь в остаточній установці, про те, що вони зіткнуться з санкціями, якщо вони не згорнуть свою діяльність.

Залишається прокласти трохи більше 150 км «Північного потоку-2» в водах Данії та Німеччини після того, як первісні санкції США в грудні минулого року змусила основного трубоукладальника Allseas призупинити роботи.

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – «Голос України», 20.10.2020 «[Німеччина визначилась з «Північним потоком-2»?», Наталія Писанська. Уже впродовж тривалого часу на всіх владних рівнях ФРН тривають дискусії щодо подальшої долі газопроводу «Північний потік-2»: закінчувати це будівництво, захищаючись від санкцій, запроваджених США, чи виходити з проєкту, відшкодувавши збитки його учасникам?](#)

УКРЕНЕРГО, ФБ СТОРІНКА, 21.10.2020

Польща та США підписали 30-річну міжурядову угоду про співпрацю над розробкою цивільної ядерної програми Польщі

Протягом найближчих 18 місяців обидві країни працюватимуть над звітом, який представлятиме проєкт реалізації ядерної енергетичної програми, а також потенційні механізми її фінансування.

Наразі відомо, що Польща планує придбати ядерні технології американських компаній вартістю щонайменше 18 млрд дол США. Компанія Westinghouse Electric буде залучена до першого етапу реалізації угоди, зокрема, до інженерних та проектних досліджень майбутніх електростанцій.

Ввести в комерційну експлуатацію ядерний об'єкт Польща планує до 2033 року. Встановлена потужність атомної станції становитиме від 1 до 1,6 ГВт. На наступному етапі Польща має намір розгорнути 6-9 ГВт ядерних потужностей, що вимагатиме близько 33 млрд євро інвестицій.

Раніше у жовтні Державне казначейство Польщі підписало лист про наміри з енергетичною компанією PGE Polska Grupa Energetyczna щодо придбання 100% дочірньої компанії PGE EJ 1, яка відповідає за підготовку інвестиційного процесу для будівництва першої в Польщі атомної електростанції.

[Джерело](#)

MIND.UA, 22.10.2020

Всупереч мейнстріму: Еххон Mobil не вірить в ВДЕ та захищає викопні види палива

Одна з найбільших нафтових компаній у світі Еххон Mobil планує звільнити невизначену кількість співробітників, оскільки низькі ціни на нафту змушують компанію відкладати великі проєкти. Про це повідомив гендиректор компанії **Даррен Вудс** в електронному листі персоналу, передає Bloomberg.

Вудс також виступив на захист викопних видів палива, назвавши їх «вищою метою», що сприяє глобальному процвітання в той час, коли європейські колеги дивляться на відновлювані джерела енергії як на майбутнє.

Як відомо, більшість великих енергетичних компаній Європи поставили перед собою агресивні цілі з досягнення вуглецево-нейтрального балансу до середини століття, що частково пов'язано з великими інвестиціями в вітроенергетику, сонячну енергію та акумулятори. Еххон під керівництвом Вудса не піде цим шляхом. За словами Еххон, однієї ВДЕ енергії недостатньо для вирішення проблеми зміни клімату. Компанія стверджує, що приділяє особливу увагу новим технологіям в партнерстві з університетами та підприємствами-початківцями.

Як повідомлялось, на початку жовтня Європарламент схвалив посилення цільових показників, згідно з якими до 2030 року викиди парникових газів в ЄС повинні скоротитися на 60% порівняно з обсягами 1990 року.

Днями General Electric (GE) зобов'язалася до 2030 року забезпечити нульовий рівень викидів вуглецю.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 23.10.2020

Компанія MAN запустила освітню програму за воднем

MAN Truck&Bus, Університет Ерлангена-Нюрнберга (FAU) і компанія Nuremberg Tech (THN) підписали угоду про співпрацю в галузі досліджень і розробки систем приводу транспортних засобів на водневої основі, - повідомляє H2 View.

Викладачі та студенти університету приступили до створення лабораторії для дослідження водневих технологій спільно з розробниками відомого виробника транспортних засобів.

Робота буде проводитися в водневому кампусі, розташованому на заводі MAN в Нюрнберзі, і охопить весь ланцюжок створення приводних систем: від екологічно чистого виробництва водню до розподілу, інфраструктури і перетворення його назад в електрику...

[Джерело](#)

МИНД, 23.10.2020

Анкара заявила про арешт «російської агентури», погрожує переглянути контракти з «Газпромом»

І так непрості відносини між РФ та Туреччиною можуть погіршитися завдяки «шпигунським пристрастям», які розгорілись після затримання турецькими

спецслужбами заступника керуючого директора і ще п'ятьох співробітників компанії Bosphorus Gaz – великого покупця російського газу, який до 2018 року перебував у власності «Газпрому».

Як повідомляє Daily Sabah, **Емель Озтюрк** і її підлеглих підозрюють в політичному і військовому шпигунстві. Їх було затримано на місці злочину при передачі конфіденційної інформації про імпорту енергоресурсів агенту великої зарубіжної енергетичної компанії. Розслідування ведуть Національна розвідка Туреччини і Управління по боротьбі з фінансовими злочинами в Стамбулі. Всім підозрюваним пред'явлені кримінальні звинувачення.

Тим часом **Мерт Гьоксу**, генеральний директор Bosphorus Gaz, де Озтюрк працювала його заступником, втік з країни. Цифрові матеріали в будинку Гьоксу вилучила поліція.

Як повідомляє OilExp, іноземною компанією, в інтересах якої діяла Озтюрк, є «Газпром». Російській монополії передавалися дані про газове родовище, яке Туреччина відкрила в Чорному морі, а також цифри по потокам газу і його вартості.

Шпигунський скандал загрожує переговорам щодо продовження контрактів на поставки російського газу в Туреччину, кажуть джерела.

Нещодавно міністр енергетики країни **Фатіх Донмез** повідомив, що видобуток газу на нещодавно відкритому родовищі в Чорному морі буде дешевшим ніж імпорту сировини з-за кордону, зокрема з РФ.

[Джерело](#)

ATOMINFO.RU, 25.10.2020

МЧС Белоруссии выдало разрешение на энергетический пуск первого энергоблока БелАЭС

МЧС Белоруссии выдало разрешение на выполнение программы энергетического пуска первого энергоблока БелАЭС. Об этом сообщила в субботу пресс-служба департамента по ядерной и радиационной безопасности МЧС республики (Госатомнадзор).

В сообщении указывается, что данное решение основано на заключении Госатомнадзора, который "рассмотрел результаты экспертизы документов, обосновывающих безопасность, и провёл проверку готовности БелАЭС выполнить заявленную деятельность".

[Джерело](#)

Додаткова інформація на цю тему – atomic-energy.ru, 27.10.2020 «[Литва объявила, что сделала БелАЭС "приоритетным вопросом" для Евросоюза](#)».

Президент Литвы Гитанас Науседа и вице-президент Еврокомиссии Валдис Домбровскис обсудили вопросы безопасности на БелАЭС.

Литовский лидер в очередной раз заявила: "Островецкая АЭС является угрозой для безопасности жителей Евросоюза, поэтому необходимо остановить безответственный запуск БелАЭС. Кроме того, ЕС не должен позволить допустить на рынок электроэнергию от производителей из третьих стран, которые не соответствуют самым высоким стандартам ядерной безопасности и защиты окружающей среды".

atomic-energy.ru, 29.10.2020 «[Беларусь представила МАГАТЭ доклад об обращении с отработавшим топливом и РАО](#)».

THE PAGE, 25.10.2020

Франція заблокувала угоду з СПГ зі США на \$7 млрд**Максим Нечипоренко**

Енергетична компанія Engie, основним власником якої є уряд Франції (35,7%), пригальмувала підписання угоди на \$7 млрд за постачання СПГ зі США через серйозні екологічні збитки при його видобутку.

Причиною зриву могло стати звернення екологічної групи Les Amis de la Terre France до французької Engie з проханням відмовитися від угоди, повідомляє Politico.

В рамках угоди американська компанія NextDecade повинна була поставляти до Франції СПГ протягом 25 років до 2045 року. Але громадські діячі стурбовані тим, що при видобутку газу в Західному Техасі викидається занадто багато метану.

Віце-президент NextDecade **Пет Хьюс**, тим часом, заявив, що компанія буде використовувати технологію, яка дозволяє вловлювати 90% шкідливих викидів на заводі з виробництва СПГ.

Контекст. Єврокомісія розробляє зараз метанову стратегію, яка буде враховувати також викиди газу при його видобутку, переробці і транспортуванні. У Брюсселі можуть ввести обмеження або додаткові збори. Це є частиною кліматичної програми Євросоюзу по переходу до 2050 року до економіки з нульовими викидами.

[Джерело](#)

ГОЛОС АМЕРИКИ, 25.10.2020

Радіоактивна вода, яку Японія хоче вилити у Тихий океан, змінить ДНК людини і зашкодить морському середовищу - звіт "Грінпіс"

Кількість зараженої радіацією води на атомній станції "Фукусіма Даїчі" в Японії вже зростає до 1,23 мільйонів тонн і продовжує накопичуватись внаслідок змішування з підземними водами.

Міністр охорони навколишнього середовища Японії напередодні заявив, що наразі єдиним рішенням проблеми вони вважають вилити воду в Тихий океан.

Низка екологічних організацій виступили проти такого рішення.

"Вони продовжуватимуть шкодити природі тисячі років і потенційно можуть завдати шкоди на генетичному рівні. Тому від цих атомних станцій потрібно відмовитись", - заявив автор звіту організації "Грінпіс" **Шон Берні**.

[Джерело](#)

Інформація на цю тему – КосаткаМедіа, 25.10.2020 «[Радіоактивну воду з Фукусіми зіллють в море](#)».

АТОМІНФО.RU, 25.10.2020

Польща намерена получить одобрение Евросоюза для господдержки строительства АЭС

Польща запросит у Евросоюза одобрения для государственной поддержки строительства первых в этой стране атомных станций, пишет "World Nuclear News" со ссылкой на уполномоченного польского правительства по вопросам энергетической инфраструктуры **Петра Наимского**.

Наймский уточнил, что Польша намерена ввести свой первый атомный энергоблок в 2033 году. Он добавил, что схема финансирования проекта пока не разработана.

[Джерело](#)

ГЛАВКОМ, 26.10.2020

Сьогодні Сінгапур виділив \$49 млн на вивчення водневих технологій

Дане фінансування - лише початок, воно розраховане на п'ять років.

Уряд Сінгапуру заявив, що ці зусилля спрямовані на підвищення технічної і економічної життєздатності нових технологій для скорочення викидів вуглецю, особливо в таких галузях, як електроенергетика і промисловість.

«Водень і CCUS - багатообіцяючі технології, які можуть змінити енергетичний ландшафт Сінгапуру і допомогти нам досягти наших довгострокових цілей зі скорочення викидів», - сказав міністр торгівлі і промисловості держави **Чан Чун Сінг**.

[Джерело](#)

ГОЛОС УКРАЇНИ, 27.10.2020

Німеччина: життя без атома та вугілля

Наталія Писанська

Атомна електростанція «Брокдорф», розташована північніше Гамбурга, нещодавно відзначила 35-річчя.

І хоч її вік — не пенсійний, а своє призначення вона реалізує, однак 31 грудня наступного року її мають вимкнути та демонтувати.

Річ не в неефективності роботи цього підприємства: його закриття — частина урядового плану з відмови від ядерної енергетики, в рамках якого ФРН має до кінця 2022-го закрити всі АЕС. А покласти край ядерній енергетиці уряд **Ангели Меркель** вирішив після аварії на японській АЕС «Фукусіма» 2011 року.

Тим часом невелике селище Брокдорф, котре й дало назву АЕС, лихоманить. Вони занепокоєні власним майбутнім, оскільки втратять роботу. Так само й місцева влада, бо бюджет селища наповнювався і за рахунок діяльності АЕС.

Тому муніципалітет селища закликає владу поставитися до закриття АЕС так само, як і до програми відмови від спалювання вугілля, котра передбачає фінансові компенсації регіонам...

На думку екологів, заповнити брак ресурсів після закриття ТЕС та АЕС спроможні відновлювальні джерела енергії.

Проте і в таких підходів є критики: майбутньому «екологічної» енергетики можуть завадити правила, котрі регулюють цю галузь. Вони, зокрема, запроваджують обмеження на місця, де припустиме встановлення вітряних електрогенераторів.

Берлін.

[Джерело](#)

УКРАЇНСЬКА ЕНЕРГЕТИКА, 27.10.2020

Макогон: Час переосмислити значення Трансбалканського газового коридору

Через зрушення енергетичної екосистеми та геополітичних факторів використання потужностей трансбалканського газопроводу може впасти всього до 3-4%, однак даний маршрут має потенціал бути гарантією енергетичної безпеки для Південно-Східної Європи.

Таку думку висловив у своєму блозі голова ТОВ "Оператор ГТС України" **Сергій Макогон**.

[Детально ознайомитись з текстом статті можна за посиланням.](#)

УКРГІДРОЕНЕРГО, 27.10.2020

Країни Північної Америки стабільно нарощують гідроенергетичні потужності

Відповідно до Звіту про стан гідроенергетики (2020 Hydropower Status Report) Міжнародної асоціації гідроенергетики (ІНА) гідроенергетика в країнах Північної Америки становить 40% від усієї встановленої енергетичної потужності та приблизно 50% від усього виробництва електроенергії. Зі свого боку система SIEPAC сприяє збільшенню виробництва електроенергії відновлювальними джерелами енергії в регіоні та її обміну між країнами для посилення енергетичної безпеки.

[Джерело](#)

АТОМИНФО.RU, 27.10.2020

NRC дала определение микрореакторам

Комиссия по ядерному регулюванню (NRC) дала первое определение микрореакторам, выделив их, тем самым, из малой атомной энергетики.

[Джерело](#)

Підготовлено ГО «Науково-технічна спілка енергетиків та електротехніків України»

Віцепрезидент,
Голова Виконкому НТСЕУ

О. Дупак

Адреса: 01001, Київ, аб.скр.142
01601, Київ, Хрещатик, 34, каб. 620
Телефакс (044) 278-43-07

ntseu@mev.gov.ua
<https://www.ntseu.net.ua>